

پایه دهم تجربی

۳۰ فروردین ۹۶

و فخر جه سوال

تعداد سوال دهم تجربی: ۱۳۰ سوال نظرخواهی مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

عنوان	نام درس	شماره سوال	شماره صفحه	زمان پاسخ‌گویی
	فارسی و نکارش (۱) شاهد	۲۰	۱	۲۰ دقیقه
	عربی زبان قرآن (۱)	۱۰	۲۱	۱۵ دقیقه
	دین و زندگی (۱)	۱۰	۳۱	۱۵ دقیقه
	زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۴۱	۱۰ دقیقه
	ریاضی (۱) - عادی شاهد	۲۰	۵۱	۸ دقیقه
	ریاضی (۱) - موازی شاهد	۲۰	۷۱	۱۱ دقیقه
	فیزیک (۱) - عادی	۲۰	۹۱	۱۴ دقیقه
	فیزیک (۱) - موازی	۲۰	۱۱۱	۱۷ دقیقه
	زیست‌شناسی (۱) - عادی	۲۰	۱۳۱	۲۱ دقیقه
	زیست‌شناسی (۱) - موازی	۲۰	۱۵۱	۲۳ دقیقه
	شیمی (۱) - عادی	۲۰	۱۷۱	۲۶ دقیقه
	شیمی (۱) - موازی	۲۰	۱۹۱	۲۸ دقیقه
	نظرخواهی	۹	۲۹۰	-

طراحان

نام طراحان	نام درس
محمد اصفهانی - سهر حسن خان پور - آکیتا محمدزاده - سید محمدعلی مرتضوی	فارسی و نکارش (۱)
دروششعلی ابراهیمی - مریم آقاباری - علیرضا قلیزاده	عربی زبان قرآن (۱)
امین اسدیان پور - محمد رضایی بقا - وحیده کاغذی - مرتضی محسنی کبیر - محمد مقدم - فیروز نژادنچف - سید احسان هندی	دین و زندگی (۱)
رض پهروزگی - محمد سهرابی	زبان انگلیسی (۱)
علی ارجمند - ناصر اسکندری - داود بوالحسنی - محمد پوراحمدی - جمشید حسینی خواه - مهرداد خاجی - شکیب رجبی - حمید رضا سجاد سالاری - رحم منتقدانظم	ریاضی (۱)
زهره آقامحمدی - عبدالرضا امینی نسب - محمد رضا حسین نژادی - حمید زرین کفش - مجتبی طریف کار - سیاوش فارسی - مصطفی کیانی - جعفر مقناع - سید جلال میری - حسین ناصحی	فیزیک (۱)
مازیار اعتمادزاده - علیرضا آروین - امیر حسین بهروزی فرد - محمد امین بیگی - پگاه چهانگیریان - پیمان رسولی - محمد مهدی روزبهانی - سعید شرفی - علی کرامت - مهرداد محبی - محمود نصرت ناهوکی - سینا نادری - جلیل نقراهای	زیست‌شناسی (۱)
بهزاد تقی‌زاده - طاهر خشک دامن - حسن رحمتی کوکنده - هادی زمانیان - منصور سلیمانی ملکان - محمد فلاحت نژاد - علی علمداری - سید محمد رضا میر قائمی - علی مجیدی - علی مؤیدی - محمد رضا وسگری	شیمی (۱)

مسئولین درس

مسئولین درس گروه آزمون	مسئولین درس گروه آزمون	مسئولین درس
سید اصفهانی	حمدید اصفهانی	فارسی و نکارش (۱)
سهر حسن خان پور	سید محمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن (۱)
فرشته کیانی - سید محمدعلی مرتضوی - رضا معصومی	دین و زندگی (۱)	زبان انگلیسی (۱)
فاطمه منصور خاکی	حامد دورانی	ریاضی (۱)
صالح احسانی - سید احسان هندی	سیده عرب	فیزیک (۱)
فریبا توکلی	ایمان چینی فروزان	زیست‌شناسی (۱)
سروش کریمی مذاہی - حمید زرین کفش - حسین اسفینی	آتمه افندی کشف	شیمی (۱)
حمدی رضا رحیم خانلو	سروش کریمی مذاہی - باپک اسلامی - عرفان مختارپور - محمد حسین حاجی عابدینی	فیزیک (۱)
آتنه افندی کاری	مهدی زرین کفش	ریاضی (۱)
لیدا علی اکبری	امیر حسین بهروزی فرد - علی علمداری - محمد عابدی - محمد مهدی روزبهانی	دین و زندگی (۱)
الهه شهبازی	علی علمداری	دین و زندگی (۱)

گروه فنی و تولید

مديري گروه اخلاق	مديري گروه اخلاق
مشغول دفترچه	مشغول دفترچه
مدين على محمدي جلال	حروف نگاری و صفحه آرایي اخلاق
مدبر گروه: سید محمدعلی مرتضوی / مشغول دفترچه: معصومه شاعری / حروف چين: فاطمه علياري	گروه عمومي
مدبر گروه: مریم صالحی / مشغول دفترچه: فاطمه فلاحت پيشه - لیلا ایزدی	گروه مستندسازی
علی رضا سعد آبادی	ناگفه چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمه پی (وقف عام)

دفتر مرکزی: فیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۷۲۳ - تلفن: ۰۶۱۴۶۰۰۰۰ - ۰۶۱۴۶۰۰۰۰

۲۰ دقیقه

فارسی (۱)

ادبیات حماسی (گردآفرید)

ادبیات داستانی (طوطی و بقال، درس آزاد)

صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۲۱

نکارش (۱)

نوشته‌ی ذهنی (۲)، سنجش و مقایسه،

نوشته‌ی ذهنی (۳)،

ناسازی معنایی یا تضاد مفاهیم

صفحه‌های ۸۴ تا ۱۱۰

فارسی و نکارش (۱)

۱- کدام واژه بیت زیر را درست‌تر کامل می‌کند؟

«دلم در بند توست و دیده خون‌بار / ... کن از این بندم برون آر»

(۱) تلطیف

(۲) سفاهت

(۳) عربده

(۴) تراوش

۲- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟

«پدرام؛ غمین - باره: دیوار قلعه - درع: زره - فتراک: ترک‌بند - فوج: دسته - اشیاه: هماندان - طاس: کاسه

مسی - زبون: خار - ندامات: تأسف»

(۱) یکی

(۲) دو تا

(۳) سه تا

۳- در کدام بیت نادرستی املایی هست؟

(۱) چون سکندر شاه شد صاحقران و خواجه خضر / کز حیات شاهش ایزد داد عمر جاودان

(۲) خواست ایزد شاه را آگه کند از کید خصم / ورنه هرگز این قضا نازل نگشته ز آسمان

(۳) گرچه پیر است آسمان لیک این قدر مبهوت نیست / کز خداش شرم ناید وز شهنشاه حوان

(۴) مرح شاه و خواجه می‌خواندم به آواز بلند / با بیانی نقض کش بود از فصاحت ترجمان

۴- جدا از فعل‌های امر و نهی، زمان فعل‌های چند تا از مصراحت‌های زیر نادرست مشخص شده است؟

الف) به آورده با او بسنده نبود: ماضی بعید

ب) کون من گشایم چنین روی و موی: مضارع مستمر

ج) ز چنگم رهایی نیایی مشهور: ماضی نقلی

ه) پر از درد بودند برقا و پیر: ماضی التزامی

(۱) یکی

(۲) دو تا

(۳) سه تا

۵- کدام واژه‌ی مشخص شده نقش دستوری متفاوتی دارد؟

(۱) مرا ز خطای شروان برون فکن ملکا / که فرضه‌ای است در او صدهزار بحر بلا ملک

(۲) گرت سودای این راه است سلمان از خود بگذر که اول منزل آن است سلمان

(۳) هر آن کو قلم را نوزدید و تیغ / بر او گر بمیرد مگو ای دریغ دریغ

(۴) دوش در خیل غلامان درش می‌رفتم / گفت ای عاشق بیچاره تو باری چه کسی؟ عاشق

۶- در بیت زیر، «ش» در عبارت «آمدش» با سکون خوانده می‌شود. در کدام بیت چنین سکونی روی «ش» هست؟

«تگه کرد سه راب و آمدش ننگ / برآشقت و تیز اندر آمد به جنگ»

(۱) همه دیدند که افتاده ز پای / لیک روزی نگرفتندش دست

(۲) زان طره‌ی برپیچ و خم سهل است اگر بینم ستم / از بند و زنجیرش چه غم هر کس که عیاری کند

(۳) مرد راضیست که در پای تو افتاد چون گوی / تا بدان ساعد سیمینش به چوگان بزنی

(۴) همی خواندنده خداوند رخش / جهانگیر و شیراوون و تاج‌بخش

۷- نقش دستوری کدام واژه در ابیات زیر، با نقش دستوری «بیم» در مصراحت «ز کس جز خداوندان بیم نیست» یکسان است؟

«گرچه خاموش ولی آهم به گردون می‌رود / دود شمع کشته‌ام، در انجمن پیچیده‌ام»

(۱) خاموش

(۲) آه

(۳) گردون

(۴) کشته

۸- «را» در انتهای کدام دو بیت زیر، نشان‌دهنده‌ی مفعول است؟

الف) من از مردن نخواهم سایه‌ی طوبی ولی خواهم / که روزی سایه برخاکم فتد آن سرو بالا را

ب) حذر کن از دم سرد رقیب، ای نوگل خندان / که از باد خزان آفت رسد گلهای رعناء را

ج) دلا، تا می‌توان امروز فرست را غنیمت دان / که در عالم نمی‌داند کسی احوال فردا را

د) زلال خضر باشد خاک پایت، جای آن دارد / که ذوق خاکیوسی بر زمین آرد مسیحا را

ه) هلالی را چه حد آن که بر ماه رخت بیند؟ / به عشق ناتمام او چه حاجت روی زیبا را؟

(۱) الف، ب

(۲) ب، ج

(۳) ج، د

(۴) د، ه

۹- در عبارت زیر به ترتیب چند گروه وابسته‌ی پیشین و چند گروه وابسته‌ی پسین دارند؟

«از او آن صفت می‌زاید و از من این صورت می‌آید. من از وی در غصب نمی‌شوم و او از من صاحب ادب می‌شود. من از سخن او جاهم

نمی‌گردم و او از خلق و خوی من عاقل می‌گردد»

(۱) دو - سه

(۲) سه - سه

(۳) دو - دو

(۴) سه - دو

۱۰- کدام بیت شبیه دارد؟

(۱) می‌شد که به لاله رنگ بخشد / ورنی سوی گلستان چه می‌شد؟

(۲) به برگ لاله رنگ‌آمیزی ای عشق / به جان ما بلا انگیزی ای عشق

(۳) قضا چون زند جام عمرم به سنگ / به داغم شود دیده‌ها لاله رنگ

(۴) بهار برگ پراکنده را به هم بربست / نگاه ماست که بر لاله رنگ و آب فرود

پاسخ دادن به این سؤالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

آزمون گواه (شاهد)

۱۱- کدام بیت هم «جناس تام» و هم «جناس ناقص» دارد؟

- (۱) داد تو را داد تا که داد دهی تو / گر ندهی داد، داد از تو کنند داد
- (۲) باره بار به درگاه تو دارند رقیبان / من که بارت برم ای یار، چرا بار ندارم؟
- (۳) خود را درم خربید رضای خدای کن / دامن از این خدای فروشان فرونشان
- (۴) هر کجا گلزار بود اندر جهان گلزار شد / مرغ نوروزی سرایان بر سر گلزار، زار

۱۲- چه تعداد از مصraigاهی زیر، درست معنا شده است؟

- (الف) بر سرش زد، گشت طوطی کل ز ضرب: بر سر طوطی زد و طوطی از ضربه‌ی وی بی‌هوش شد.
- (ب) جست از صدر دکان سویی گریخت: طوطی از پایین مغازه به سمتی دیگر پرید و فرار کرد.
- (ج) در نوای طوطیان حاذق بدی: از همه‌ی طوطی‌ها پرحرف تر بود.
- (د) نکته گفتی با همه سوداگران: با همه‌ی مشتری‌ها شوخی می‌کرد.

(۴) چهار

(۳) یک

(۲) دو

۱۳- با کدام مصraig، بیت زیر یک بیت تمثیلی است؟

«خداآوندا تو می‌دانی که جانم از تو نشکید / ...»

(۱) دل دیوانه‌ای دارم که بند و پند نبزید

(۳) زهی هستی که تو داری، زهی مستی که من دارم

۱۴- زمینه‌ی حماسه در کدام بیت با «درید چگره دیو سپید» تناسب دارد؟

(۱) ز دیبای پر مایه و پرنیان / بر آن گونه شد اختیر کاویان

(۳) چنین سال سیصد همیز برفت کار / ندیدند مرگ آندر آن روزگار

۱۵- مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) هر بهشتی که در جهان خداست / دوزخی کرده‌اند بر گذرش

(۳) رطب از شاهدی و شیرینی / سنجک‌ها می‌زنند بر شجرش

۱۶- مفهوم کدام گزینه با سایر ایات گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) نباشی بس ایمن به بازوی خوبیش / خورد گاو نادان ز پهلوی خویش

(۲) چو روزی به سی اوی سوی خوبیش / مکن تکیه بر زور بازوی خویش

(۳) چرا حق نمی‌بینی ای خودپرست / که بازو به گردش درآورد و دست

(۴) چو آید به کوشیدن خیر پیش / به توفیق حق دان نه از سعی خویش

۱۷- مفهوم کدام بیت با دیگر ایات متفاوت است؟

(۱) در سفر محنت چه زود به سر می‌آید / همه عمر به چاه است گرفتار وطن

(۲) زنده باد آن که هست از جان هوادر وطن / هم وطن غمخار او هم اوست غم خوار وطن

(۳) ای نگهبان وطن نوبت جان‌سازی توست / سر فدا ساز که هنگام سرافرازی توست

(۴) به بوستان وطن سرو و سوساند همه / به روز فتنه نگهبان می‌هبان اند همه

۱۸- بیت کدام گزینه با دیگر ایات قرابت معنایی ندارد؟

(۱) آنک او از پرده‌ی تقليید جست / او به نور حق ببیند آنج هست

(۲) تقليید نپذيرفتم و حجت ننهفتم / زيرا که نشد حق به تقليید شهر (أشكار)

(۳) رخش امل از عرصه‌ی تقليید برون ران / تاخيمه زني بر سر ميدان حقاقي

(۴) تقليید چون عصافت به دستت در اين سفر / وز فر ره عصاف شود تبع ذوالفقار

۱۹- ضرب المثل «کل اناه یترشح بما فیه» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

(۱) من مجرم محبت و دوزخ، فراق یار / و آه درون به صدق مقالم (گفتار) دلالت است

(۲) آمد بهار و خاطر من شد ملول تر / زيرا که باغ بی تو محل ملات است

(۳) گفتم که با توصیرت حالی بیان کنم / دردا که حال عشق برون از مقالت است

(۴) گیرم به خون دیده نویسم رساله را / کس را در آن حریم چه حد رسالت است

۲۰- ایات کدام گزینه با ایات زیر هم‌مفهوم‌اند؟

«عرفت زین جا تفاوت یافته است / این یکی معرب و آن بت یافته است

چون بتايد آفتاب معرفت / از سپهر این ره عالي صفت

هر يكى بینا شود بر قدر خویش / بازیابد در حقیقت صدر خویش»

(۱) چه در کعبه چه بت خانه همه اوست / درون هر دو این جا دمده اوست

چو آن فيض جلال لايزالى / نماید روی خود از پرده حالي

همه پیدا شوند از تابش نور / به نزديكى او روی آورند دور

(۲) عاشقان جان باز اين راه آمدند / وز دو عالم دست کوتاه آمدند

رحمت جان از ميان برداشتند / دل به کلی از جهان برداشتند

جان چو برخاست از ميان بي جان خویش / خلوتی کردندا جانان خویش

(۳) نیست مردم را نصیبی جز خیال / می‌نداند هیچ کس تا چیست حال

هر که گوید چون کنم، گو چون مکن / تا کنون چون کرده‌ای اکنون مکن

هر که او در وادي حیرت فتاد / هر نفس در بی عدد حسرت فتاد

(۴) درنگر ای سالک صاحب‌نظر / تا محمد کو و ادم، درنگر

هر دو عالم را و صد چندان که هست / گر بسایي و بیزی آنک هست

چون سرای پیچ‌پیچ آید تو را / با سر غربال هیچ آید تو را

١٥ دقیقه

ذوالقرنین (مع مسؤول)
استقبالِ الفتن)
يا من في البحرِ عجائبة
صفحههای ٦٧ تا ٨٨

عربی، زبان قرآن (۱)

- ٢١- «عَلَمَ الْبَلَادُ الْمُسْلِمُونَ يَعْتَقِدُونَ أَنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ يَحْدُثُ حِكْمَةً رَبِّنَا نَحْنُ لَا نَدْرِكُهَا». عین الترجمة الصحيحة:
 ۱) علمای کشورهای اسلامی بر این باورند که هر چیزی که اتفاق افتاده است حکمتی دارد ولی درک نمی شود!
 ۲) دانشمندان مسلمان کشور بر این باورند که هر چیزی که اتفاق می افتد حکمتی دارد که شاید درک نگردد!
 ۳) دانشمندان مسلمان کشور معتقدند که هر چیزی که رخ می دهد حکمتی دارد و چه بسا ما آن را درک نمی کنیم!
 ۴) حکیمان کشورهای مسلمان معتقدند که در هر چیزی که رخ داده حکمتی است گرچه ما آن را درک نمی کنیم!
- ٢٢- عین الصحیح فی الترجمة: «كَانَ السَّائِقُ يُوصِلُ الْمَسَافِرِينَ بِسَيَارَتِهِ الْأَجْرَةَ مِنَ الْمَطَارِ إِلَى فَنَادِقِ الْمَدِينَةِ فِي الْأَيَّامِ الْمَاطِرَةِ»
 ۱) راننده، مسافران را با تاکسی اش از فرودگاه به هتل های شهر در روزهای بارانی می رساند!
 ۲) راننده مسافران خود را از فرودگاه با تاکسی به هتل هایی در شهر در روزهای بارانی می رساند!
 ۳) آن راننده، مسافران را در روزهای برفی با تاکسی اش از فرودگاه به هتل شهر می رساند!
 ۴) یک راننده، در روزهایی که هوا ابری است، با تاکسی خود در فرودگاه، مسافران را به هتل های شهر می رساند!

٢٣- عین الخطأ فی الترجمات:

- ۱) «الدَّلَائِفُ حَيْوَانَاتٌ ذَكَرَهُ لَهَا ذَكْرٌ قَوِيَّهُ وَ سَمْعٌ حَادٌ!»؛ دلفین‌ها حیوانات باهوشی هستند که حافظه‌ای نیز نمی‌داشته باشند و گوش‌هایی تیز دارند!
 ۲) «عَلَيْكُم بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فَإِنَّ رَبِّيَ بَعَثَنِي لَهَا!»؛ به صفات برتر اخلاقی پایبند باشید، زیرا پروردگارم مرا به خاطر آن‌ها فرستاده است!
 ۳) «اللَّهُ نَعَنَا بِمَا عَلَمْنَا وَ عَلَمَنَا مَا يَنْهَا فِي الْحَيَاةِ!»؛ خدا با آن‌چه به ما آموخته است به ما سود رسانده و به ما آن‌چه را که در زندگی به ما سود می‌رساند! آموخته است!
- ۴) «رَبُّ هَبْ لِي حُكْمًا وَ الْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ . . . . .»؛ پروردگار، به من دانش ببخش و مرا به درستکاران پیوند بده!

٢٤- عین الصحیح فی الترجمة:

- ۱) «ذلِكَ السَّوَارُ الْعَتِيقُ فِي الْمَخْزِنِ لِجَدِيَّ الْحَنَوْنِ!»؛ آن دستبند عتیقه در کمد برای مادر بزرگ مهربانی است!
 ۲) «طَالَعْتُ فِي الْمُوسَوِعَةِ عَنْ حَيَاةِ الْحَيَوَانَاتِ الَّتِي تُرْضِعُ صَغَارَهَا!»؛ در داشنامه درباره زندگی حیواناتی که به بچه‌های شان شیر می‌دهند، خوانده بودم!
 ۳) «فِي الشَّارِعِ الْمَزْدَحِ تَجْمَعُ النَّاسُ حَوْلَ الرَّجُلِ الْمَصْدُومِ!»؛ مردم در خیابانی شلوغ دور مرد آسیب‌دیده حلقه می‌زندن!
 ۴) «عَزَمَ الطَّالِبُ الْكَسَلَانُ أَنْ يَتَعَلَّمَ دروسَه جيداً حتی لا يَرْسُبْ!»؛ دانش‌آموز تنبیل تصمیم گرفت که درس‌هایش را به خوبی بخواند تا دیگر مردود نشود!

٢٥- ما هو غير المناسب للفراغات؟

- ۲) ... منطقة بريئه بجوار المحيطات! (الشاطئ)
 ۴) يا استاذى ... على أسرار النجاح فى الحياة! (عرفنى)

٢٦- عین الخطأ للفراغ في العبارة التالية: «عَنْدَمَا يَنْقَطِعُ تِيَارُ الْكَهْرَبَاءِ فِي الْلَّيلِ، يَغْرِقُ كُلَّ مَكَانٍ فِي . . . . .!»

- ۱) الظلام
 ۳) الظلمة
 ۲) الظل
 ۴) الظلامات

٢٧- عین الأقرب في المفهوم للبيت التالي: «هُرَآنَ كَهْ لَوَى غَيْبَتِ افْرَاشْتَهُ اسْتَ / او از تن مردگانِ غذا ساخته است»

- ۱) «إِنَّمَا لَتَمِيزُوا أَنْفُسَكُمْ وَ لَا تَنَازِعُوا بِالْأَلْقَابِ»
 ۲) «إِنْجَبَوْا كَثِيرًا مِنَ الظُّنُونِ»
 ۳) «وَ لَا يَغْتَبَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا»
 ۴) «أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مِنْتَأْفِكِهِمُوهُ»

٢٨- عین عبارة حذف فيها الفاعل:

- ۲) إِنَّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ مَا خُلِقْتَا عَبِيَا!
 ۴) أَنْزَلَ اللَّهُ الْقُرْآنَ عَلَى الْبَشَرِ لِهَدَايَتِهِ!

٢٩- عین حرف جاراً بـ يختلف في المعنى:

- ۲) تَرَجِمَ هَذِهِ الْعِبَاراتِ بِمَعْجَمِ عَرَبِيٍّ - فَارَسِيٍّ!
 ۴) رَفَعْنَى شَيْءٌ إِلَى الْأَعْلَى بِقُوَّةٍ!

٣٠- عین حرف جاراً بـ يختلف في المعنى:

- ۲) سَيَصْلَحُ كُلَّ شَيْءٍ بِسُرْعَةٍ!
 ۴) نَحَرَسُ بِالْعِلْمِ لَا بِالْمَالِ!

٣٠- کتبت واجباتی بالقلم الأزرق!

٣) «لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ»

٣- عین فعلاً ليس مجهولاً:

١) زادت الريح شدتها!

٣) نُفِعْتَ بِمَا عَلِمْتَ فِي تَلْكَ الْمَحَافَلِ!

۱۵ دقیقه

قدم در راه
دستی با خدا، باری از
نماز و روزه
صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۳۲

دانشآموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سوال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی (۱)

۳۱- از آیه شریفة «قُلْ إِنْ كَنْتَ تَحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوهُنِّي يَحْبِبُكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

(۱) آمرزش خدای بخشندۀ نسبت به انسان معلوم محبت رحمانی خداوند نسبت به انسان است.

(۲) برخورداری از آمرزش گناهان و دوستداری خداوند مشروط به دوستی دائمی خداوند و تعیت از اولیای دین است.

(۳) دوستی با دوستان خدا جلب‌کننده محبت و آمرزش الهی در هر شرایط است.

(۴) مؤمنان الهی هرگز برای خداوند شریکی قائل نیستند و بسیار خدا را دوست دارند.

۳۲- اگر سؤال شود که «چگونه می‌توان دل را به محبت و دوستی با خدا آراست؟» با اینس شدن به کدام عبارت قرآنی به این توفیق الهی دست خواهیم یافت؟

(۱) «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا»

(۲) «إِنْ كَنْتَ مِنْ تَحْبُّونَ اللَّهَ»

(۳) «مَا أَحَبَّ اللَّهَ مِنْ عَصَمَهُ»

۳۳- این بخش از مناجات حضرت سجاد (ع) که می‌فرمایند: «بِارَالهَا، اى آرمان دل مشتاقان و اى نهایت آرزوی عاشقان! دوست داشتن را از خودت خواهانم»

بیانگر چیست و مطابق با مناجات امام سجاد (ع)، هر کس با خدا انس بگیرد، انس او چه ثمره‌ای خواهد داشت؟

(۱) پیروی از خداوند- در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود.

(۲) محبت به خدا- در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود.

(۳) پیروی از خداوند- لحظه‌ای از خداوند روی گردان نمی‌شود.

۳۴- مفهوم دو بیت زیر، کدام عبارت ارزشمند را در ذهن تداعی می‌کند؟

«تَا در طَلَبِ گَوْهَرِ كَانِي، كَانِي / تَا در هَوْسِ لَقْمَةِ نَانِي، نَانِي

این نکته رمز اگر بدانی، دانی / هر چیز که در جستن آنی، آنی»

(۱) قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیرخدا را جا ندهید.

(۲) کسی که از فرمان خدا سریچی می‌کند، او را دوست ندارد.

(۳) ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد.

۳۵- امام خمینی به مسلمانان جهان سفارش می‌کنند که باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را به ترتیب از چه چیزی نسبت به ذات حق و

دشمنان خدا لبریز کنند؟

(۱) ایمان و تقوی- مبارزه با دشمنان

(۲) محبت و عشق- نفرت و بغض عملی

۳۶- پایه و اساس بنای اسلام به ترتیب با کدامیک از گزاره‌های زیر ارتباط دارد؟

(۱) بیزاری از باطل- نماز

(۲) دوستی با خدا- بیزاری از باطل

۳۷- بازدارندگی از گناه که از آثار نماز است، با کدام اثر روزه ارتباط داشته و کدام امر باعث باطل شدن روزه می‌شود؟

(۱) «تنهی عن الفحشاء و المنكر»- فرو بردن تمام سر در آب

(۲) «علَّاكُمْ تَتَقَوَّنُ»- فرو بردن تمام سر در آب

۳۸- کدامیک از افعال نماز، به ترتیب موجب می‌شوند که انسان به راه‌های اعرافی دل نبند و در زمرة کسانی که خدا بر آن‌ها خشم گرفته

یا راه را گم کرده‌اند، قرار نگیرد؟

(۱) صادقانه گفتن «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمَسْتَقِيمَ»- با توجه گفتن «غير المغضوب عليهم و لا الضالين»

(۲) صادقانه گفتن «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمَسْتَقِيمَ»- مداوم گفتن «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمَسْتَقِيمَ»

(۳) مداوم گفتن «غَيْرُ المَغْضُوبُ عَلَيْهِمْ»- با توجه گفتن «غير المغضوب عليهم و لا الضالين»

(۴) مداوم گفتن «غَيْرُ المَغْضُوبُ عَلَيْهِمْ»- مداوم گفتن «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمَسْتَقِيمَ»

۳۹- حکم صحیح روزه کسی که غسل بر او واجب است، اما بر اثر سهل‌انگاری غسل نکند تا وقت کم شود، چگونه است؟

(۱) می‌تواند با تیمم روزه بگیرد اما درباره غسل نکردن دچار معصیت شده است.

(۲) نمی‌تواند روزه بگیرد و باید تنها قضای روزه بر قضا روزه، کفاره نیز بدهد.

(۳) نمی‌تواند روزه بگیرد و باید تنها قضای روزه خود را بگیرد.

۴۰- کدامیک مصدق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است و میزان موفقیت انسان در رسیدن به هدف‌های بزرگ، به چه

چیزی بستگی دارد؟

(۱) نماز- تسلط انسان بر خود، خودنگهداری و تقدوا

(۲) روزه- خودشناسی و اعتماد به نفس

(۳) نماز- خودشناسی و اعتماد به نفس

زبان انگلیسی (۱)**PART A: Reading Comprehension**

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

۱۰ دقیقہ

The Value of
Knowledge

Writing از ابتدای

Traveling the World تا ابتدای

Grammar صفحہ ۹۱ تا ۱۰۶

Passage 1

Earthquakes are usually caused when a rock underground suddenly breaks along a fault. This sudden release of energy causes the seismic waves that make the ground shake. When two blocks of rock or two plates are rubbing against each other, they stick a little. They do not just slide smoothly; the rocks catch on each other. The rocks are still pushing against each other, but not moving. After a while, the rocks break because of all the pressure that is built up. When the rocks break, the earthquake occurs. During the earthquake and afterward, the plates or blocks of rock start moving and they continue to move until they get stuck again. The spot underground where the rock breaks is called the focus of the earthquake. The place right above the focus on the surface of the earth is called the epicenter of the earthquake.

41- The paragraph states that the seismic waves ....

- 1) break the rock along a fault
- 2) release energy
- 3) shake the ground
- 4) move very fast

42- It is mentioned in the passage that the rocks break as ....

- 1) they catch on each other
- 2) they release a lot of energy
- 3) a block rock hits another
- 4) the pressure increases

43- According to the passage, earthquakes cause ....

- 1) the movements of blocks of rock
- 2) huge waves in oceans
- 3) destruction in large cities
- 4) the sudden block of energy

44- The pronoun "They" in the passage refers to ....

- 1) earthquakes
- 2) energy
- 3) two plates
- 4) seismic waves

45- The underlined word "smoothly" in the passage is closest in meaning to ....

- 1) hardly
- 2) lightly
- 3) strongly
- 4) powerfully

Passage 2

Silbo Gomero was invented in order to facilitate communication between the people of the island across the deep gorges and valleys long before mobile phones were invented. The natives of La Gomera can carry on long-distance conversations by whistling. For ordinary conversations they speak Spanish, but when they need to speak over a long distance they use Silbo.

La Gomera is one of the smallest Canary Islands. It is very mountainous, for it was once a volcano. In spite of the island's small size, walking from one point to another may be a difficult job. That is why Silbo is so useful to the natives.

A good whistler, or silbador, can be heard over miles away when there is little or no wind and other sounds do not interfere. The record is approximately nine miles. Not only does a whistle carry farther than a shout, but it is easy to understand. In shouts, words cannot be pronounced properly while in whistling this isn't a problem. A silbador uses many methods of whistling. Most commonly he / she inserts one or two fingers straight or bent, into his mouth. Some whistlers do not use their fingers at all. Instead, they form a groove in the front part of the tongue which touches the upper front teeth. This method of whistling can make a tone of astonishing loudness.

46- What is the best title for the passage?

- 1) A version of the Spanish language
- 2) A whistled form of speech
- 3) A substitute for everyday speech
- 4) A language understood by Spanish-speaking people

47- The passage implies that the Silbo wouldn't have come into existence if it hadn't been for the ... of La Gomera.

- 1) volcanic activities
- 2) geographical features
- 3) native language
- 4) mountainous size

48- A silbador can be heard within nine miles ....

- 1) since a whistle carries farther than a shout
- 2) because in whistling, pronunciation isn't a problem
- 3) if unwanted sounds do not travel the same distance
- 4) when the conditions are favorable enough

49- The underlined word "approximately" in the passage is closest in meaning to ....

- 1) exactly
- 2) perfectly
- 3) nearly
- 4) differently

50- Which sentence is NOT correct according to the passage?

- 1) The natives of La Gomera speak Spanish for ordinary conversations.
- 2) La Gomera is very mountainous for it was once a volcano.
- 3) A good whistle can be heard exactly within nine miles.
- 4) Some whistlers never use their fingers.

۳۰ دقیقه

تابع/ شمارش بدون شمردن
از ابتدای انواع تابع تا پایان
فصل و فصل ۶
صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۴۰

محل انجام محاسبات

ریاضی (۱) - عادی

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس ریاضی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون آمروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون آمروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

۵۱- مساحت ناحیه محدود بین نمودار دو تابع $g(x) = |x+1|$ و $f(x) = 1 - |x+1|$ کدام است؟

۱ (۲)

 $\frac{1}{2}$ (۱)

۴ (۴)

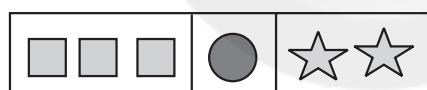
۲ (۳)

$$f(x) = \begin{cases} -x^2 + 2x - 3 & , x < 1 \\ 1 & , x = 1 \\ -x^2 + 4x - 4 & , x > 1 \end{cases}$$

۵۲- برد تابع $f(x)$ کدام است؟

 $R - (-2, 0]$ (۲) R (۱) $(-\infty, 0] \cup \{1\} - [-2, -1]$ (۴) $(-\infty, 0] \cup \{1\}$ (۳)

۵۳- اگر برچسب‌های اجنبی یک فروشگاه به صورت زیر طراحی شده باشد، این فروشگاه حداقل چند برچسب

با این طراحی و شرایط زیر می‌تواند بسازد؟

الف) داخل هر ستاره یک رقم غیر صفر قرار گیرد.

ب) داخل دایره یک حرف از حروف مجموعه {آ، ب، پ، ت، ج، د} قرار گیرد.

پ) داخل مربع یک عدد از میان اعداد حسابی زوج یک رقمی و غیرتکراری قرار گیرد.

۲۵۹۲۰ (۴)

۱۱۶۶۴ (۳)

۲۹۱۶۰ (۲)

۳۲۴۰۰ (۱)

۵۴- یک آزمون شامل ۱۰ سوال چهارگزینه‌ای و ۵ سوال دو گزینه‌ای (بلی - خیر) است. فردی قصد دارد به

سوال‌ها به صورت تصادفی جواب دهد. اگر جواب دادن به سؤال‌های چهارگزینه‌ای اجباری و جواب دادن به

سوال‌های دو گزینه‌ای اختیاری باشد، این فرد به چند روش می‌تواند به سوال‌ها جواب دهد؟

 $4^{10} \times 2^5$ (۲) $5^{10} \times 3^5$ (۱) $4^{10} \times 3^5$ (۴) $5^{10} \times 2^5$ (۳)

۵۵- با ارقام ۶، ۵، ۴، ۲، ۱ و صفر چند عدد چهار رقمی مضرب ۵ و بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت?

۲۴۰ (۴)

۹۶ (۳)

۱۰۸ (۲)

۱۲۰ (۱)

برای دیدن نمونه سؤال‌های امتحانی به صفحه مقطع خود در سایت کانون مراجعه کنید.

محل انجام محاسبات

۵۶- به چند حالت می‌توانیم از میان ۴ دانشآموز رشته تجربی و ۳ دانشآموز رشته ریاضی، یک گروه ۴ نفره

تشکیل دهیم، به نحوی که حداقل ۳ نفر از آنان از رشته تجربی باشند؟

(۴)

۱۶ (۳)

۴۶ (۲)

۱۳ (۱)

۵۷- از بین ۷ نفر که قرار است در یک صفت قرار گیرند، فقط ۳ نفر با هم فamilی هستند. این افراد به چند طریق

می‌توانند یک صفت تشکیل دهند به‌طوری که هیچ دو فردی که فamilی هستند، کنار هم نباشند؟

$$\binom{7}{3} \times \binom{4}{2}$$

۷۲ \times ۵!

۱۲ \times ۵!

۵!

۵۸- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه HAMID، به‌طوری که دو حرف H و D کنار هم نباشند کدام است؟

۸۰ (۴)

۷۲ (۳)

۶۵ (۲)

۵۴ (۱)

۵۹- از بین ۴ مهره سفید، ۵ مهره قرمز و ۶ مهره سیاه به چند طریق می‌توان ۶ مهره انتخاب کرد به‌طوری که

تعداد مهره‌های سفید و قرمز برابر باشند؟

۱۲۴۱ (۴)

۳۶۸۱ (۳)

۲۰۴۱ (۲)

۱۵۴۱ (۱)

۶۰- با حروف کلمه «جهانگردی» چند کلمه ۶ حرفی می‌توان نوشت به‌طوری که اگر حرف «ن» در کلمه باشد،

حتماً کنار حرف «ج» باشد؟

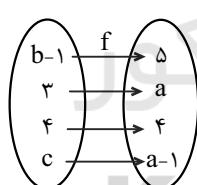
۱۵۸۴۰ (۴)

۱۰۸۰۰ (۳)

۶۸۴۰ (۲)

۸۶۴۰ (۱)

آزمون شاهد(گواه)- پاسخ دادن به این سوالات امباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۶۱- شکل زیر، نمودار پیکانی تابع همانی f را نشان می‌دهد. حاصل $a+b-2c$ کدام است؟

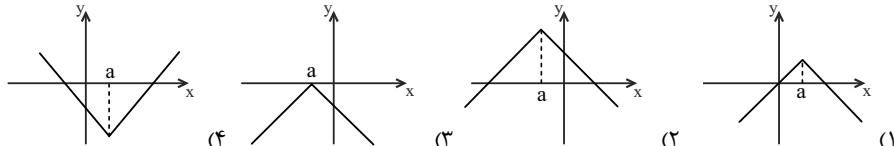
۶ (۱)

۳ (۲)

۷ (۳)

۵ (۴)

Konkur.in

۶۲- نمودار تابع $y = -|x-a| + b$ به کدام شکل زیر نمی‌تواند باشد؟۶۳- برای رسم نمودار تابع $g(x) = -x^2 - 6x$ ، کافی است نمودار تابع $f(x) = x^2$ را در راستای

محور x ها، ..... و سپس در راستای محور y ها، ..... انتقال دهیم.

(۱) ۳ واحد به چپ- ۹ واحد به بالا

(۲) ۳ واحد به راست- ۹ واحد به پایین

(۳) ۳ واحد به چپ- ۹ واحد به بالا

(۴) ۳ واحد به راست- ۹ واحد به پایین

محل انجام محاسبات

۶۴- برای کدگذاری استان‌های کشور و همچنین شهرهای کوچک از ارقام ۵, ۴, ۳, ۲, ۱ استفاده می‌شود، به طوری که کدها ۵ رقمی و دو رقم سمت چپ کدها همواره صفر بوده و سایر ارقام، مخالف صفر و بدون تکرار هستند. چه تعداد کد با این شرایط می‌توان تعریف کرد؟

۱۲۰ (۲)

(۱)

۱۲۵ (۴)

۳۶۰ (۳)

۶۵- رمزی از دو گزینه تشکیل شده است. تعداد حالت‌های «یکی از گزینه‌ها یک رقم و گزینه دیگر حرف الفبای فارسی باشد» چند برابر تعداد حالت‌های «هر دو گزینه رقم یا هر دو حروف الفبای فارسی باشند» است؟

 $\frac{160}{351}$ $\frac{160}{281}$ $\frac{80}{351}$ $\frac{80}{281}$

۶۶- حروف کلمه ASSIST را به چند طریق بدون توجه به مفهوم آن می‌توان کنار هم قرار داد، به طوری که S ها یک در میان باشند؟

۹ (۲)

(۱)

۱۲ (۴)

۱۰ (۳)

۶۷- در چند جایگشت از حروف ABCD عبارت AABBCCCD ظاهر می‌شود؟

۱۲۰ (۲)

(۱)

۱۱۵ (۴)

۱۱۸ (۳)

۶۸- اگر در یک سالن دو ردیف صندلی و هر ردیف شامل ۷ صندلی باشد، به چند طریق ۵ دانشآموز اول دبیرستان و ۴ دانشآموز دوم دبیرستان می‌توانند روی آن‌ها بنشینند طوری که اولی‌ها در ردیف اول باشند؟

 $21 \times 9!$ $12 \times 9!$ $P(7,5) P(7,4)$

۷۳۵ (۳)

۶۹- یک نقاش، قوطی‌هایی از ۵ رنگ مختلف دارد. اگر او با ترکیب دو یا چند رنگ متمایز بتواند یک رنگ جدید به وجود آورد و سپس از سه رنگ از رنگ‌های حاصل در نقاشی خود استفاده کند، تعداد کل حالات رنگ‌آمیزی از نظر رنگ‌های استفاده شده در نقاشی کدام است؟ (ترکیب رنگ فقط یک مرحله انجام می‌شود.)

۳۲۰۰ (۲)

(۱)

۲۸۰۰ (۴)

۲۴۰۰ (۳)

۷۰- به چند طریق می‌توان ۶ کارمند جدید را در اتاق‌های ۳ نفره، ۲ نفره و یک نفره جای داد؟

۵۴ (۲)

(۱)

۷۲ (۴)

۶۰ (۳)

۳۰ دقیقه

تابع/ شمارش بدون شمردن
از ابتدای دامنه و بدد تابع تا
پایان فعل و فعل ۴ تا پایان
شمارش
صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۶۶

محل انجام محاسبات

توجه: پاسخ دادن به این سوال‌ها مخصوص دانش‌آموزان است که برنامه مدرسه آن‌ها از برنامه کانون عقبتر است و به سوالات عادی پاسخ نداده‌اند.

ریاضی (۱) - موازی

۷۱- مساحت محدود بین نمودار پیکانی دو تابع $|x+1| - 1 = f(x)$ و $|x+1| = g(x)$ کدام است؟

۱ (۲)

 $\frac{1}{2}$ (۱)

۴ (۴)

۲ (۳)

$$f(x) = \begin{cases} -x^2 + 2x - 3 & , x < 1 \\ 1 & , x = 1 \\ -x^2 + 4x - 4 & , x > 1 \end{cases}$$

۷۲- برد تابع $f(x)$ کدام است؟

 $R - (-2, 0]$ (۲)

R (۱)

 $(-\infty, 0] \cup \{1\} - [-2, -1]$ (۴) $(-\infty, 0] \cup \{1\}$ (۳)

۷۳- اگر برچسب‌های اجناس یک فروشگاه به صورت زیر طراحی شده باشد، این فروشگاه حداقل چند برچسب با این طراحی و شرایط زیر می‌تواند بسازد؟

الف) داخل هر ستاره یک رقم غیر صفر قرار گیرد.

ب) داخل دایره یک حرف از حروف مجموعه {آ، ب، پ، ت، ج، د} قرار گیرد.

پ) داخل هر مریغ یک عدد از میان اعداد حسابی زوج یک رقمی و غیرتکراری قرار گیرد.

۲۵۹۹۰ (۴)

۱۱۶۶۴ (۳)

۲۹۱۶۰ (۲)

۳۲۴۰۰ (۱)

۷۴- یک آزمون شامل ۱۰ سوال چهارگزینه‌ای و ۵ سوال دو گزینه‌ای (بلی - خیر) است. فردی قصد دارد به

سوال‌ها به صورت تصادفی جواب دهد. اگر جواب دادن به سوال‌های چهارگزینه‌ای اجباری و جواب دادن به

سوال‌های دو گزینه‌ای اختیاری باشد، این فرد به چند روش می‌تواند به سوال‌ها جواب دهد؟

 $4^{10} \times 2^5$ (۲) $5^{10} \times 3^5$ (۱) $4^{10} \times 3^5$ (۴) $5^{10} \times 2^5$ (۳)

۷۵- با ارقام ۶، ۵، ۴، ۲، ۱ و صفر چند عدد چهار رقمی مضرب ۵ و بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

۲۴۰ (۴)

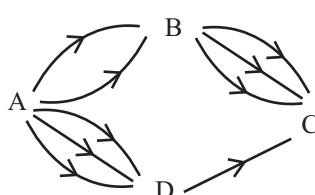
۹۶ (۳)

۱۰۸ (۲)

۱۲۰ (۱)

۷۶- فردی می‌خواهد از شهر A به شهر C برود. با توجه به مسیرهای نشان داده شده در شکل زیر به چند طریق

می‌تواند این کار را انجام دهد؟

۹ (۱)

۱۲ (۲)

۱۸ (۳)

۶ (۴)

محل انجام محاسبات

-۷۷ - اگر $\{f = \{(1, a+2), (2, b), (-1, 2a+3b), (0, b+c)\}$ کدام است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

۲) صفر

-۱ (۱)

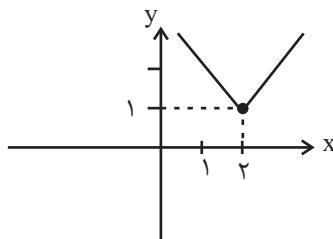
-۷۸ - اگر $y = \frac{ax+2}{x+2a}$ تابعی ثابت باشد، مجموع مقادیر ممکن برای عدد a کدام است؟

۲ (۴)

-۱ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

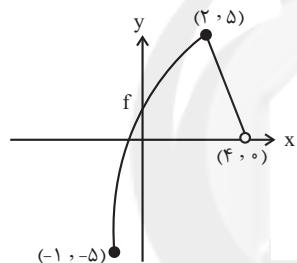
-۷۹ - اگر شکل زیر، نمودار تابع $y = |x+a| - b$ باشد، حاصل کدام است؟

۳ (۱)

-۳ (۲)

۱ (۳)

-1 (۴)

-۸۰ - اشتراک دامنه و برد تابع f که نمودار آن در شکل زیر رسم شده است، شامل چند عدد صحیح است؟

۳ (۱)

۴ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

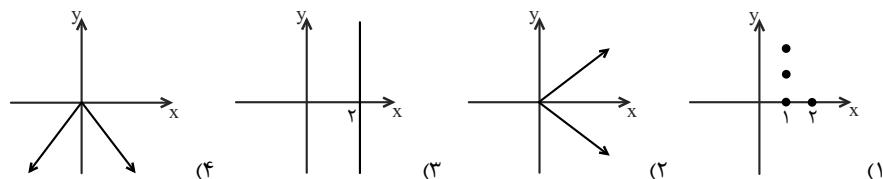
آزمون شاهد(گواه) - پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

-۸۱ - در کدام‌یک از گزینه‌های زیر، تابعی با دامنه و برد داده شده وجود ندارد؟

(۱) دامنه آن دو عضو و برد آن تک عضوی باشد. (۲) دامنه آن تک عضوی و برد آن دو عضوی باشد.

(۳) دامنه آن دو عضوی و برد آن دو عضوی باشد. (۴) دامنه آن تک عضوی و برد آن تک عضوی باشد.

-۸۲ - کدام نمودار زیر، یک تابع را نمایش می‌دهد؟

-۸۳ - در تابع $f(x) = ax + 3$ با شرط $a \neq 0$ ، اگر $f(۱) = f(۲)$ و $f(۳) = f(a)$ سه جمله متوالی یک دنباله حسابی باشند، آنگاه $f(۲a)$ کدام است؟

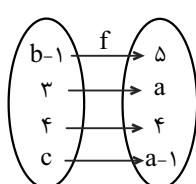
۷۹ (۴)

۷۷ (۳)

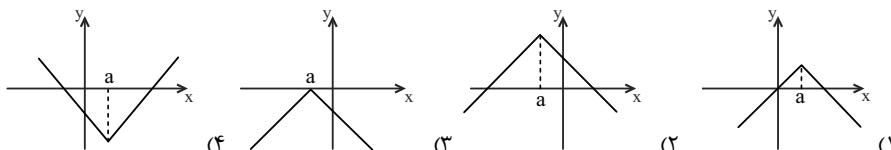
۷۵ (۲)

۷۳ (۱)

محل انجام محاسبات

۸۴- شکل زیر، نمودار پیکانی تابع همانی f را نشان می‌دهد. حاصل $a + b - 2c - f$ کدام است؟

- ۶ (۱)
۳ (۲)
۷ (۳)
۵ (۴)

۸۵- نمودار تابع $y = -|x-a| + b$ به کدام شکل زیر نمی‌تواند باشد؟۸۶- برای رسم نمودار تابع $g(x) = x^3 - 6x$ از روی تابع $f(x) = x^3$ ، کافی است نمودار تابع f را درراستای محور x ها، ..... و سپس در راستای محور y ها، ..... انتقال دهیم.(۱) ۳ واحد به چپ- ۹ واحد به بالا
(۲) ۳ واحد به راست- ۹ واحد به پایین

(۳) ۳ واحد به راست- ۹ واحد به پایین

۸۷- در چند عدد سه‌ رقمی، ارقام مجاور، متمایزنند؟

۷۲۰ (۴) ۷۲۹ (۳) ۶۴۸ (۲) ۵۷۶ (۱)

۸۸- برای کدگذاری استان‌های کشور و همچنین شهرهای کوچک از ارقام ۰، ۱، ۰، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰ استفاده می‌شود،

به طوری که کدها ۵ رقمی و دو رقم سمت چپ کدها همواره صفر بوده و سایر ارقام، مخالف صفر و بدون

تکرار هستند. چه تعداد کد با این شرایط می‌توان تعریف کرد؟

۱۲۵ (۴) ۳۶۰ (۳) ۱۲۰ (۲) ۶۰ (۱)

۸۹- رمزی از دو گزینه تشکیل شده است. تعداد حالت‌های «یکی از گزینه‌ها یک رقم و گزینه‌ی دیگر حرف

الفبای فارسی باشد» چند برابر تعداد حالت‌های «هر دو گزینه رقم یا هر دو حروف الفبای فارسی باشند»

است؟

 $\frac{80}{351}$ (۴) $\frac{80}{281}$ (۳) $\frac{160}{351}$ (۲) $\frac{160}{281}$ (۱)

۹۰- حروف کلمه‌ی ASSIST را به چند طریق بدون توجه به مفهوم آن می‌توان کنار هم قرار داد، به طوری

که S ها یک در میان باشند؟

۱۲ (۴) ۱۰ (۳) ۹ (۲) ۸ (۱)

۳۵ دقیقه

دما و گرما

فصل ۱۴ تا پایان انسسات

گراماین

صفنهای ۹۱ تا ۱۰۴

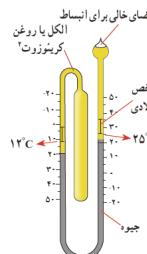
محل انجام محاسبات

فیزیک (۱) - عادی

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس فیزیک (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	هدف‌گذاری چند از ۱۰ آزمون قبل	چند از ۱۰ آزمون آینده
--------------------------------------	-------------------------------	-----------------------

.....

۹۱- شکل مقابل چه نوع دماسنجه را نشان می‌دهد؟

- (۱) دماسنجه گازی
- (۲) دماسنجه مقاومت پلاتینی
- (۳) دماسنجه بیشینه - کمینه
- (۴) تفسنج

۹۲- کمیت دماسنجه درترموکوپیل ..... است و گستره دماسنجه آن به ..... بستگی دارد.

- (۱) جریان - جرم محل اتصال سیم‌ها
- (۲) ولتاژ - جرم محل اتصال سیم‌ها
- (۳) جریان - جنس سیم‌های آن
- (۴) ولتاژ - جنس سیم‌های آن

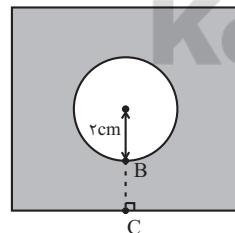
۹۳- یک دماسنجه سلسیوس و یک دماسنجه فارنهایت را درون یک ظرف حاوی الکل قرار می‌دهیم. عددی که دماسنجه سلسیوس نشان می‌دهد ۸ واحد کمتر از عددی است که دماسنجه فارنهایت نشان می‌دهد. دمای
الکل چند درجه فارنهایت است؟

- (۱) ۱۴
- (۲) ۲۲
- (۳) ۱۴
- (۴) ۳۰

۹۴- یک دماسنجه که به صورت خطی مدرج شده در فشار یک اتمسفر، دمای ۲۰ درجه سلسیوس را ۱۵- و دمای ۸۰ درجه سلسیوس را ۶۰ نشان می‌دهد. اگر دمای جسمی بر حسب این دماسنجه ۲۰ واحد افزایش یابد، دمای آن بر حسب درجه سلسیوس چند واحد افزایش یافته است؟

- (۱) ۱۲
- (۲) ۱۶
- (۳) ۲۵
- (۴) ۴۸

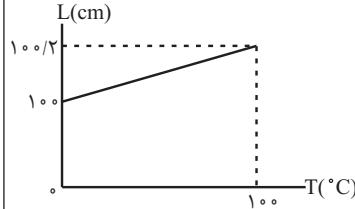
۹۵- در شکل زیر حفره‌ای به شعاع ۲cm دقیقاً در وسط صفحه وجود دارد و طول ضلع مربع ۱۰cm می‌باشد. دمای این صفحه فلزی را به صورت یکنواخت 100°C افزایش می‌دهیم. فاصله لبه حفره تا لبه صفحه فلزی

$$(BC) \text{ چند میلی‌متر افزایش می‌یابد؟ \quad (\alpha = 10^{-5} / ^\circ\text{C})$$

- (۱) ۰/۰۶
- (۲) ۰/۰۳
- (۳) ۰/۰۰۶
- (۴) ۰/۰۰۳

۹۶- در شکل زیر نمودار تغییرات طول یک میله فلزی بر حسب دما نشان داده شده است. در دمای 50°F طول میله چند سانتی‌متر می‌شود؟

- (۱) ۱۰۰/۰۰۲
- (۲) ۱۰۰/۲
- (۳) ۱۰۰/۰۲
- (۴) ۱۰۰/۱

برای دیدن کلکسیون روش‌های مطالعه دانش‌آموزان برتر درس فیزیک، به صفحه مقطع خود در سایت کانون مراجعه کنید.

محل انجام محاسبات

۹۷- طول دو میله فلزی A و B در دمای صفر درجه سلسیوس به ترتیب برابر با 30 و 36 سانتی متر است. ضریب انبساط طولی میله A چند برابر ضریب انبساط طولی میله B باشد تا با افزایش دمای یکسان دو میله، اختلاف طول شان ثابت بماند؟

$$\frac{6}{5} \quad \frac{5}{6} \quad \frac{3}{4} \quad \frac{4}{3}$$

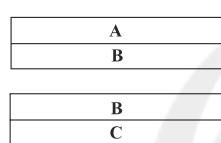
۹۸- اگر دمای میله‌ای فلزی را 50 درجه سلسیوس افزایش دهیم، افزایش طول آن نسبت به طول اولیه آن -2 درصد است. اگر دمای میله را به اندازه 50 درجه سلسیوس دیگر افزایش دهیم، افزایش طول آن در این تغییر دما چند درصد خواهد بود؟

$$(1) 10^{-2} \text{ درصد} \quad (2) \text{بیشتر از } 10^{-2} \text{ درصد}$$

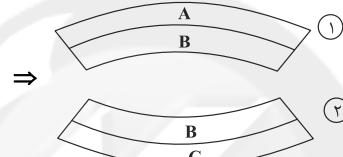
$$(3) \text{کمتر از } 10^{-3} \text{ درصد} \quad (4) \text{نمی‌توان اظهارنظر قطعی کرد.}$$

۹۹- در شکل‌های زیر سه نوع تیغه فلزی داریم که در یک دمای معین با تیغه هم‌طول خود پرج شده‌اند. در شکل (۱) دمای مجموعه کاهش و در شکل (۲) دمای افزایش یافته است. کدام رابطه بین ضرایب انبساط

حالات اولیه

حالات ثانویه

طولی آن‌ها صحیح است؟

$$\alpha_A < \alpha_B < \alpha_C \quad (1)$$

$$\alpha_B > \alpha_A, \alpha_B > \alpha_C \quad (2)$$

$$\alpha_A > \alpha_B > \alpha_C \quad (3)$$

$$\alpha_B < \alpha_A, \alpha_B < \alpha_C \quad (4)$$

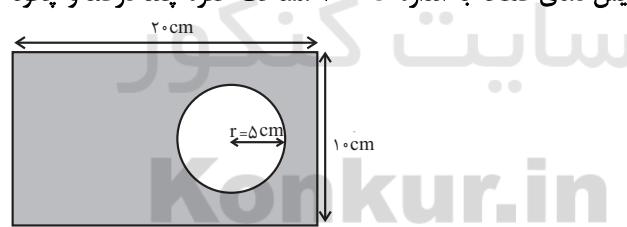
۱۰۰- مساحت یک ورقه فلزی مستطیل شکل نازک به ابعاد $10\text{cm} \times 20\text{cm}$ به ازای افزایش دمای 50°C تقریباً

چند سانتی‌متر مربع تغییر می‌کند؟ (ضریب انبساط طولی فلز $\alpha = 9 \times 10^{-6} \text{ K}^{-1}$ می‌باشد).

$$(1) 0/18 \quad (2) 0/09$$

$$(3) 200/18 \quad (4) 200/09$$

۱۰۱- در شکل زیر، صفحه‌ای فلزی و نازک با حفره‌ای در آن نشان داده شده است. اگر ضریب انبساط طولی فلز برابر با $\frac{1}{12} \times 10^{-6}$ باشد، با افزایش دمای صفحه به اندازه 100°C مساحت حفره چند درصد و چگونه

تغییر می‌کند؟

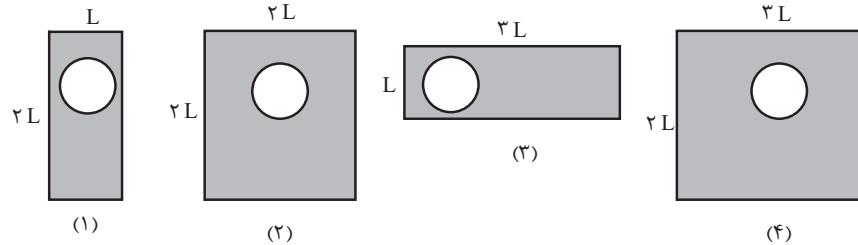
$$(1) 12/0, \text{ افزایش}$$

$$(2) 24/0, \text{ افزایش}$$

$$(3) 12/0, \text{ کاهش}$$

$$(4) 24/0, \text{ کاهش}$$

۱۰۲- شکل‌های زیر چهار صفحه فلزی هم‌جنس به اضلاع متفاوت را در یک دما نشان می‌دهد که در هر چهارتای آن‌ها روزنه کوچک دایره‌ای شکل همان‌اندازه‌ای وجود دارد. اگر دمای همه آن‌ها را به اندازه یکسان افزایش دهیم، در کدام گزینه افزایش قطر روزنه در اثر این افزایش دما به درستی مقایسه شده است؟

$$\Delta D_4 > \Delta D_3 > \Delta D_2 > \Delta D_1 \quad (1)$$

$$\Delta D_4 = \Delta D_3 > \Delta D_2 = \Delta D_1 \quad (2)$$

$$\Delta D_4 = \Delta D_3 > \Delta D_2 = \Delta D_1 \quad (3)$$

$$\Delta D_4 = \Delta D_3 = \Delta D_2 = \Delta D_1 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۰۳ - در یک روز گرم یک تانکر حامل سوخت با ۳۰۰۰۰ لیتر بنزین بارگیری می‌شود. هوا در محل تحويل سوخت C° سردتر از محل بارگیری سوخت است. راننده چند لیتر سوخت تحويل می‌دهد؟

$$\left(\frac{1}{C} = 10^{-3}\right. \text{ بنزین } \beta \text{ و از تبخیر بنزین صرف نظر شود.}$$

(۱) ۳۰۰۰۰ (۲) ۲۸۵۰۰ (۳) ۳۱۵۰۰ (۴) ۲۹۵۰۰

۱۰۴ - یک قطعه مس را در دمای اتاق در نظر بگیرید. اگر دمای این قطعه را C° افزایش دهیم، چگالی آن

$$\text{تقریباً چند برابر می‌شود؟ (ضریب انبساط طولی مس } \frac{1}{K} = 10^{-6} \times 12\text{ می‌باشد.)}$$

(۱) ۱/۰۱۵ (۲) ۰/۹۸۵ (۳) ۰/۹۷ (۴) ۱/۰۳

۱۰۵ - اگر دمای آب درون ظرفی از یک درجه سلسیوس تا 10° درجه سلسیوس افزایش یابد، چگالی آن چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) ابتدا کاهش سپس افزایش می‌یابد.
(۲) افزایش می‌یابد.
(۳) کاهش می‌یابد.

۱۰۶ - وقتی دمای یک جسم فلزی کروی را 100°C افزایش دهیم، مساحت آن $24 / 24^{\circ}$ درصد افزایش می‌یابد.

اگر دمای این جسم را 200°C افزایش دهیم، حجم آن چند درصد افزایش می‌یابد؟

(۱) ۰/۱۶ (۲) ۰/۳۶ (۳) ۰/۷۲ (۴) ۰/۴۸

۱۰۷ - یک ارن شیشه‌ای با ضریب انبساط طولی $\frac{1}{C} = 10^{-6} \times 9$ را که در دمای 20°C گنجایشی برابر با 20cm^3 دارد با گلیسیرین در همان دما بهطور کامل پر کرده‌ایم. دمای ظرف و گلیسیرین را به چند درجه سلسیوس برسانیم تا $4/63\text{cm}^3$ گلیسیرین از ظرف سوریز شود؟ (ضریب انبساط حجمی

$$\text{گلیسیرین } \frac{1}{C} = 10^{-5} \times 10^{-49} \text{ است.)}$$

(۱) ۳۰ (۲) ۵۰ (۳) ۶۰ (۴) ۷۰

۱۰۸ - فرض کنید کمترین و بیشترین دمای منطقه‌ای -14°C و 36°C باشد. ریل‌های 20 متری آهنی در یک روز از سال که دما، میانگین کمینه و بیشینه دمای سالیانه است، به دنبال هم کار گذاشته می‌شوند. حداقل فضای خالی بین ریل‌ها چند میلی‌متر باشد، تا در اثر انبساط حرارتی به هم فشار نیاورند؟

$$\left(\frac{1}{K} = 10^{-6} \times 12\right. \text{ آهن})$$

(۱) ۱۲ (۲) ۶ (۳) ۱۸ (۴) ۹

۱۰۹ - در دمای صفر درجه سلسیوس طول یک میله آهنی 2mm بیشتر از میله آلومینیمی می‌باشد. اگر دمای هر دو را به اندازه 100° درجه سلسیوس افزایش دهیم، در این صورت طول میله آلومینیمی $0/4\text{mm}$ بیشتر از طول میله آهنی می‌شود. طول اولیه میله آهنی چند متر است؟ (ضریب انبساط طولی آهن و

$$\text{آلومینیم به ترتیب } \frac{1}{K} = 10^{-6} \times 12 \text{ و } \frac{1}{K} = 10^{-6} \times 24 \text{ می‌باشد.)}$$

(۱) ۱/۹۹۸ (۲) ۲ (۳) ۲/۰۰۲ (۴) ۲/۰۰۴

۱۱۰ - درون ظرفی استوانه‌ای شکل به ضریب انبساط طولی $\frac{1}{K} = 10^{-5}$ مایعی به ضریب انبساط حجمی

$$\frac{1}{K} = 10^{-4} \times 55 / 3 \text{ می‌ریزیم. دمای مجموعه را چند کلوین افزایش دهیم تا ارتفاع مایع درون ظرف ۵ درصد}$$

افزایش یابد؟ (دمای ظرف و مایع درون آن همواره برابر است. مایع از ظرف بیرون نمی‌ریزد و تبخیر نمی‌شود.)

(۱) ۱۰۰ (۲) ۲۰۰ (۳) ۴۷۳ (۴) ۳۷۳

ویژگی‌های فیزیکی مواد/ دما و گرما
فصل ۳۳ از ابتدای شاره در مرکت و اصل برآوری و فصل ۴۴ تا پایان انسساط طولی صفحه‌های ۸۶ تا ۱۰۰

محل انجام محاسبات

۳۵ دقیقه

توجه: پاسخ دادن به این سوالها مخصوص دانش‌آموزانی است که برنامه مدرسه آن‌ها از برنامه کانون عقبتر است و به سوالات عادی پاسخ نداده‌اند.

فیزیک (۱) - موازی

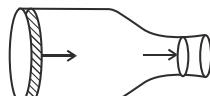
۱۱۱- در شکل زیر، قطر دهانه پهن‌تر لوله، ۲ برابر قطر دهانه باریک‌تر است. اگر این لوله پُر از آب باشد و در هر دقیقه ۳ لیتر آب به صورت پایا از دهانه پهن‌تر وارد لوله شود، در همین مدت چند لیتر آب از دهانه باریک‌تر خارج می‌شود؟

(۱) ۱/۵

(۲) ۳

(۳) ۶

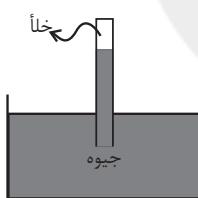
(۴) ۱۲

۱۱۲- در شکل زیر با ثابت ماندن تندي شاره ورودی در مقطع (۱)، شعاع مقطع آن چند برابر شود تا تندي خروج شاره از مقطع (۲) با ثابت بودن شعاع آن، ۷۵ درصد افزایش یابد؟ (هر دو مقطع دایره‌ای شکل و جریان آب پایا می‌باشد).

(۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{7}}{2}$ (۳) $\frac{2\sqrt{3}}{3}$ (۴) $\frac{2\sqrt{7}}{7}$

۱۱۳- فشارسنج شکل زیر را در مکانی که فشار هوا 72 cmHg است، قرار می‌دهیم. اگر روی سطح جیوه درون ظرف، جریان شدید هوا ایجاد شود، ارتفاع جیوه درون لوله فشارسنج چند سانتی‌متر می‌شود؟

(۱) ۷۲

(۲) کمتر از ۷۲

(۳) بیشتر از ۷۲

(۴) بسته به شرایط و تندي باد هر یک از سه گزینه می‌تواند درست باشد.

۱۱۴- یک برگ کاغذ باریک را مطابق شکل به بخش پایینی یک نی می‌بندیم و در سر دیگر نی می‌دمیم، چه اتفاقی می‌افتد و علت آن چیست؟

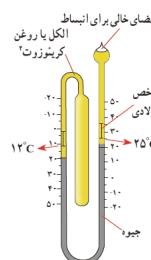

(۱) برگ کاغذ به سمت بالا کشیده می‌شود - طبق اصل برآوری فشار هوای بالای برگ کاغذ کاهش می‌یابد.

(۲) برگ کاغذ به سمت پایین کشیده می‌شود - طبق اصل برآوری هنگامی که تندي لایه هوا افزایش می‌یابد، فشارش کاهش می‌یابد.

(۳) برگ کاغذ به سمت بالا کشیده می‌شود - طبق اصل برآوری هنگامی که تندي لایه هوا افزایش می‌یابد، فشار آن نیز افزایش می‌یابد.

(۴) برگ کاغذ، به سمت پایین کشیده می‌شود - جریان هوایی که در اثر دمیدن ایجاد می‌شود به طرف پایین به برگ کاغذ نیرو وارد می‌کند.

۱۱۵- شکل مقابل چه نوع دماسنجدی را نشان می‌دهد؟

(۱) دماسنجد گازی

(۲) دماسنجد مقاومت پلاتینی

(۳) دماسنجد بیشینه - کمینه

(۴) تفسنج

محل انجام محاسبات

۱۱۶ - کمیت دماستنجی در ترموموکوپل ..... است و گستره دماستنجی آن به ..... بستگی دارد.

- (۱) جریان - جرم محل اتصال سیم‌ها
 (۲) ولتاژ - جرم محل اتصال سیم‌ها
 (۳) جریان جنس سیم‌های آن
 (۴) ولتاژ - جنس سیم‌های آن

۱۱۷ - اختلاف دو دما در مقیاس سلسیوس $\Delta\theta$ ، در مقیاس کلوین ΔT و در مقیاس فارنهایت ΔF است. کدام مقایسه بین این مقادیر صحیح است؟

$$\Delta F = \frac{5}{9} \Delta \theta = \frac{4}{9} \Delta T \quad (۱)$$

$$\Delta F = \Delta \theta + 32 = \Delta T + 32 \quad (۲)$$

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta \theta = \frac{9}{5} \Delta T \quad (۳)$$

۱۱۸ - یک دماستنج سلسیوس و یک دماستنج فارنهایت را درون یک ظرف حاوی الکل قرار می‌دهیم. عددی که دماستنج سلسیوس نشان می‌دهد ۸ واحد کمتر از عددی است که دماستنج فارنهایت نشان می‌دهد. دمای کل چند درجه فارنهایت است؟

۱۴ (۴)

-۲۲ (۳)

-۱۴ (۲)

-۳۰ (۱)

۱۱۹ - یک دماستنج به صورت خطی مدرج شده در فشار یک اتمسفر، دمای 20°C درجه سلسیوس را 15°C و دمای 80°C درجه سلسیوس را 60°C نشان می‌دهد. اگر دمای جسمی بر حسب این دماستنج 20°C واحد افزایش یابد، دمای آن بر حسب درجه سلسیوس چند واحد افزایش یافته است؟

۴۸ (۴)

۲۵ (۳)

۱۶ (۲)

۱۲ (۱)

۱۲۰ - هنگامی که گفته می‌شود «ضریب انبساط طولی فلزی در SI، 12×10^{-9} است.» این گفته به چه معناست؟

(۱) اگر دمای یک میله از این فلز را $1K$ افزایش دهیم به اندازه $12 \times 10^{-9} \text{ m}^{\circ}$ افزایش طول خواهد داشت.

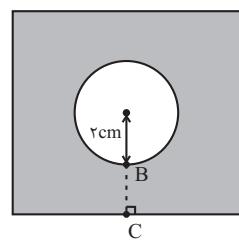
(۲) اگر دمای یک میله یک متری از این فلز را $1K$ افزایش دهیم به اندازه $12 \times 10^{-9} \text{ m}^{\circ}$ افزایش طول خواهد داشت.

(۳) اگر دمای یک میله از این فلز را 10°F افزایش دهیم، به اندازه $12 \times 10^{-9} \text{ m}^{\circ}$ افزایش طول خواهد داشت.

(۴) اگر دمای یک میله یک متری از این فلز را 10°F افزایش دهیم، به اندازه $12 \times 10^{-9} \text{ m}^{\circ}$ افزایش طول خواهد داشت.

۱۲۱ - در شکل زیر حفره‌ای به شعاع 2cm دقیقاً در وسط صفحه وجود دارد و طول ضلع مربع 10cm می‌باشد. دمای این صفحه فلزی را به صورت یکنواخت 100°C افزایش می‌دهیم. فاصله لبه حفره تا لبه صفحه فلزی

$$(BC) \text{ چند میلی‌متر افزایش می‌یابد؟ \quad (\alpha = 10^{-5}) \quad (BC)$$

۰/۰۶ (۱)

۰/۰۳ (۲)

۰/۰۰۶ (۳)

۰/۰۰۳ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۲۲- دو میله A و B از دو جنس مختلف، با طول اولیه یکسان در اختیار داریم. دمای میله A صفر درجه سلسیوس و دمای میله B، 10°C می‌باشد. اگر دمای هر دو میله را به 60°C برسانیم، افزایش طول میله A، $\frac{4}{5}$ برابر افزایش طول میله B خواهد شد. ضریب انبساط طولی میله B چند برابر ضریب انبساط طولی میله A می‌باشد؟

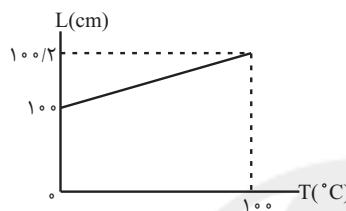
$$\frac{1}{3} \quad (4)$$

۳ (۳)

$$\frac{5}{2} \quad (2)$$

$$\frac{2}{5} \quad (1)$$

۱۲۳- در شکل زیر نمودار تغییرات طول یک میله فلزی بر حسب دما نشان داده شده است. در دمای 50°F طول میله چند سانتی‌متر می‌شود؟

$$100/002 \quad (1)$$

$$100/2 \quad (2)$$

$$100/02 \quad (3)$$

$$100/1 \quad (4)$$

۱۲۴- طول دو میله فلزی A و B در دمای صفر درجه سلسیوس به ترتیب برابر با 30 و 36 سانتی‌متر است. ضریب انبساط طولی میله A چند برابر ضریب انبساط طولی میله B باشد تا با افزایش دمای یکسان دو میله، اختلاف طول شان ثابت بماند؟

$$\frac{6}{5} \quad (4)$$

$$\frac{5}{6} \quad (3)$$

$$\frac{3}{4} \quad (2)$$

$$\frac{4}{3} \quad (1)$$

۱۲۵- اگر دمای یک میله فولادی را از 85°F - به 85°F - میلی‌متر به طول اولیه آن افزوده می‌شود. طول اولیه میله چند متر بوده است؟ (ضریب انبساط طولی فولاد $\frac{1}{K} \times 10^{-5}$ است).

$$1/125 \quad (4)$$

$$1/8 \quad (3)$$

$$\frac{5}{9} \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۲۶- دمای یک میله فلزی را از 30°C به 130°C رسانده‌ایم و طول آن 6% درصد افزایش یافته است.

ضریب انبساط طولی آن چند $\frac{1}{\text{°C}}$ است؟

$$6 \times 10^{-2} \quad (4)$$

$$6 \times 10^{-5} \quad (3)$$

$$6 \times 10^{-3} \quad (2)$$

$$6 \times 10^{-4} \quad (1)$$

۱۲۷- اگر دمای میله‌ای فلزی را 50 درجه سلسیوس افزایش دهیم، افزایش طول آن نسبت به طول اولیه آن 10% درصد است. اگر دمای میله را به اندازه 50 درجه سلسیوس دیگر افزایش دهیم، افزایش طول آن در این تغییر دما چند درصد خواهد بود؟

$$2) \text{ بیشتر از } 10^{-2} \text{ درصد}$$

$$1) 10^{-2} \text{ درصد}$$

۴) نمی‌توان اظهارنظر قطعی کرد.

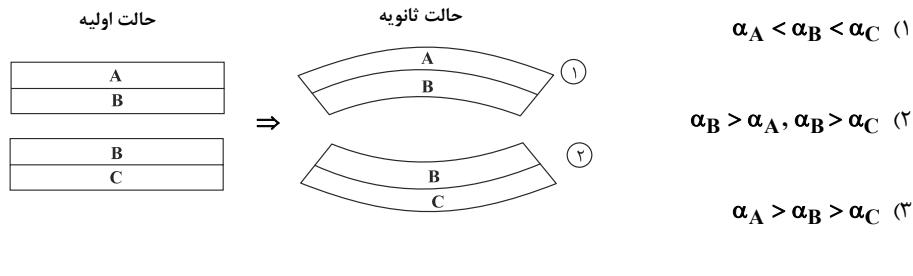
۳) کمتر از 10^{-3} درصد

محل انجام محاسبات

۱۲۸ - در شکل‌های زیر سه نوع تیغه فلزی داریم که در یک دمای معین با تیغه هم‌طول خود پرج شده‌اند. در

شکل (۱) دمای مجموعه کاهش و در شکل (۲) دما افزایش یافته است. کدام رابطه بین ضرایب انبساط

طولی آن‌ها صحیح است؟

۱۲۹ - فرض کنید کمترین و بیشترین دمای منطقه‌ای -14°C و 36°C باشد. ریل‌های ۲۰ متری آهنی، در

یک روز از سال که دما، میانگین کمینه و بیشینه دمای سالیانه است، به دنبال هم گذاشته می‌شوند.

حداقل فضای خالی بین ریل‌ها چند میلی‌متر باشد، تا در اثر انبساط حرارتی به هم فشار نیاورند؟

$$\alpha_{\text{آهن}} = 12 \times 10^{-6} \frac{1}{\text{K}}$$

۹ (۴)

۱۸ (۳)

۶ (۲)

۱۲ (۱)

۱۳۰ - در دمای صفر درجه سلسیوس طول یک میله آهنی 2mm بیش‌تر از میله آلومینیمی می‌باشد. اگر دمای

هر دو را به اندازه 100° درجه سلسیوس افزایش دهیم، در این صورت طول میله آلومینیمی 4mm

بیش‌تر از طول میله آهنی می‌شود. طول اولیه میله آهنی چند متر است؟ (ضریب انبساط طولی آهن و

$$\text{آلومینیم به ترتیب } \frac{1}{K} \text{ و } 12 \times 10^{-6} \text{ می‌باشد.}$$

۲/۰۰۴ (۴)

۲/۰۰۲ (۳)

۲ (۲)

۱/۹۹۸ (۱)

۲۰ دقیقه

۱) یافته تا گیاه
فصل ۴
صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۸

زیست‌شناسی (۱) - عادی

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس زیست‌شناسی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید?
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است?
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱۳۱ - در ساقه کاهو، یاخته‌های پاراشیمی ..... باخته‌ای کلاتشیمی توانایی ..... را دارند.

- (۱) برخلاف - اضافه کردن لیگتین به دیواره یاخته‌ای خود
 (۲) برخلاف - افزودن سیلیس به دیواره یاخته‌ای خود
 (۳) همانند - توانایی ترمیم زخم
 (۴) همانند - عبور مواد مغذی

۱۳۲ - هر ..... در یک گیاه نهان‌دانه، ..... است.

- (۱) بخش تکلایه در دیواره یاخته‌ای - واجد ترکیبات پلی‌ساقاریدی
 (۲) دیسه - حاوی رنگیزه
 (۳) ترکیب پاداکسنده - در اندامک کریچه ذخیره شده
 (۴) کریچه - فاقد نقش در ذخیره ترکیبات رنگی

۱۳۳ - می‌توان گفت در نهان‌دانگان (درخت) دولپهای .....

- (۱) پوست، جزئی از مجموعه پیراپوست است.
 (۲) با کندن پوست درخت ارتباط همه بافت‌های آوندی قطع می‌شود.
 (۳) آبکش سال سوم از آوند آبکش سال چهارم به کامبیوم چوب پنبه ساز نزدیک‌تر است.
 (۴) یاخته‌های نرم‌آکنه پیراپوست، نزدیک‌ترین یاخته‌های حاصل از بن‌لادها به کامبیوم آوندساز هستند.
 ..... شکل مقابل، مربوط به برش عرضی ساقه یک گیاه نهان‌دانه ..... است و بخش شماره .....
 (۱) دولپه - «۱»، در اندام‌های مسن، جای خود را به یاخته‌های نفوذناپذیر نسبت به گازها می‌دهد.
 (۲) تکلپه - «۳»، نوعی بافت است که با دیواره نخستین ضخیم خود در استحکام گیاه نقش دارد.
 (۳) تکلپه - «۴»، از آوند آبکش پسین شروع می‌شود و تا سطح اندام ادامه دارد.
 (۴) دولپه - «۲»، دارای یاخته‌های دوکی شکل دراز و واجد هسته است.

۱۳۵ - کدام گزینه در ارتباط با یاخته‌های روپوستی یک گیاه علفی صحیح است؟

- (۱) در صورت آسیب یاخته‌های دارای کوتین در سطح خارجی خود، احتمال ورود نیش حشرات به گیاه کاهش می‌یابد.
 (۲) هیچ‌یک از یاخته‌های تمایز یافته روپوستی نمی‌توانند کلروپلاست خود را به کرومومولاست تبدیل کنند.
 (۳) اندازه گروهی از یاخته‌های غیر فتوستنتز کننده در برگ گیاه خرزه‌هه کاملاً یکسان نیست.
 (۴) یاخته‌های غیر فتوستنتز کننده در اندام‌های هوایی گیاه مشاهده نمی‌شوند.

۱۳۶ - با توجه به شکل مقابل، کدام گزینه جمله زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«در نوعی گیاه نهان‌دانه، در بخش شماره ..... بخش شماره .....

- (۱)، همانند - ۴، یاخته‌های سرلادی دونون جوانه قرار دارند.
 (۲)، برخلاف - ۳، یاخته‌هایی با توانایی تقسیم، حضور دارند.
 (۳)، برخلاف - ۳، گروهی از یاخته‌های روپوست، به کرک تمایز می‌یابند.
 (۴)، همانند - ۲، انواعی از یاخته‌های گیاهی وجود دارند.

۱۳۷ - چند مورد درباره همه آنکالوئیدها صحیح است؟

الف - اعتیادآورند.

ب - در شیرابه گیاهان به مقدار فراوانی وجود دارند.

ج - می‌توانند در دفاع از گیاهان در برابر گیاه خواران نقش داشته باشند.

د - همانند همه ترکیبات ذخیره شده در دیسه گیاهان، خاصیت ضد سلطان دارند.

(۱) صفر (۲) ۳ (۳) ۲ (۴)

برای دیدن روش‌های مطالعه درس زیست‌شناسی ترازهای برتر این درس، می‌توانید به صفحه مقطع دهم تجربی در سایت کانون مراجعه کنید.

۱۳۸ - چند مورد در ارتباط با هر نوع بناد موجود در نوعی درخت نهان دانه و دولپهای صحیح است؟

الف- می‌تواند منشا بافتی باشد که یاخته‌های آن پروتوبلاست خود را از دست می‌دهند.

ب- هیچ‌کدام در پیدایش آوند چوب نخستین و آوند آبکش نخستین دخالتی ندارد.

ج- می‌تواند سبب افزایش ضخامت پوست درخت شود.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۱) صفر

۱۳۹ - کدام گزینه درباره گیاهان نهان دانه دو لپهای دارای رشد پسین نادرست است؟

۱) تشکیل ریشه‌هایی با قطر بسیار نمی‌تواند حاصل فعالیت سرلاد نخستین در این گیاه باشد.

۲) در ریشه همانند ساقه، آبکش نخستین بر روی چوب نخستین قرار دارد.

۳) مقدار بافت آوند چوبی به مراتب بیشتر از بافت آوند آبکشی است.

۴) اندام‌های مسن می‌توانند تغییر بافت دهند.

۱۴۰ - کدام گزینه عبارت زیر را به قادرستی کامل می‌کند؟

«به طور معمول، ..... از سازش‌های گیاهان ساکن مناطق ..... است و می‌تواند در ..... موثر باشد.»

۱) کریچه‌های حاوی ترکیبات پلی‌ساکاریدی- خشک و کم‌آب- افزایش فشار اسمزی در یاخته‌های گیاهی زنده

۲) وجود تعداد فراوانی گرک- خشک و کم‌آب- کاهش خروج بیش از حد آب از برگ

۳) شرشیله- پوشیده از آب- تسهیل تبادل گازهای تنفسی با محیط

۴) نرم آکنه هودار- پوشیده از آب- کاهش غلظت اکسیژن در گیاه

۱۴۱ - کدام یک در ارتباط با هر بخش از یاخته زنده گیاهی که با تشکیل آن، تیغه میانی از پروتوبلاست دور می‌شود، به درستی بیان شده است؟

۱) مانند قالبی پروتوبلاست را در بر می‌گیرد و با تشکیل آن رشد یاخته متوقف نمی‌شود.

۲) از پلی‌ساکاریدی به نام پکتین ساخته شده و بعد از تقسیم هسته تشکیل می‌شود.

۳) موجب حفظ شکل و واپايش تبادل مواد بین یاخته‌ها در گیاه می‌شود.

۴) قابلیت گسترش و کشش دارد و اندازه آن نیز افزایش می‌یابد.

۱۴۲ - کدام گزینه عبارت زیر را به قادرستی تکمیل می‌کند؟

«در بعضی .....»

۱) گیاهان، پوستک ضخیم مشاهده می‌شود.

۳) گیاهان، کاهش نور، سبب افزایش مساحت بخش‌های سبز برگ می‌شود.

۱۴۳ - چند مورد درباره ترکیبات غیرغذایی ساخته شده در گیاهان، نادرست است؟

الف- امروزه ترکیبات گیاهان برای رنگ‌آمیزی الیاف فرش کاربرد ندارند.

ب- لاستیک برای اولین بار از شیرابه نوعی گیاه علفی ساخته شد.

ج- می‌توانند مسموم کننده یا حتی کشنده باشند.

Konkur.in

۲) ۴

۱) ۳

۴) ۲

۳) ۱

۱۴۴ - کدام گزینه عبارت زیر را به قادرستی تکمیل می‌کند؟

«در بررسی توریسانس و پلاسمولیز در یاخته‌های گیاهی زنده، عملکرد روپوست پیاز قرمز در ..... موجب می‌شود که .....»

۱) آب مقطر- با ورود آب به درون یاخته، اندازه و وزن یاخته افزایش یابد.

۲) آب مقطر- تغییری در تفاوت فشار اسمزی پروتوبلاست و محیط اطراف ایجاد نشود.

۳) محلول ۱۰ درصد نمک- آب از غشای پروتوبلاست و کریچه، آزادانه و بدون صرف انرژی عبور کند.

۴) محلول ۱۰ درصد نمک- پدیده پلاسمولیز در یاخته گیاهی رخ دهد و دیواره یاخته‌ای از پروتوبلاست فاصله بگیرد.

۱۴۵ - کدام گزینه عبارت زیر را به قادرستی تکمیل می‌کند؟

«توعی ساختار گیاهی که اولین بار با میکروسکوپ ابتدایی را بر هوک مشاهده شد، .....»

۱) همانند کوتین از ترکیبات لیپیدی است.

۳) می‌تواند مانع ورود عوامل بیماری‌زا به یاخته گیاهی شود.

۲) نمی‌تواند مانع از دست رفتن آب توسط گیاه شود.

۴) توسط بخشی که هم‌ارز یاخته در جانوران است ایجاد می‌شود.

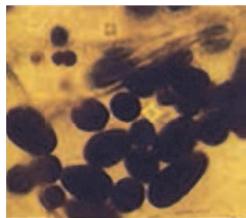
۱۴۶ - هر نوع یاخته منشأ گرفته از سرلاط نخستین نزدیک به انتهای ریشه .....

(۱) سبب نفوذ آسان ریشه به خاک می‌شود.

(۲) پس از بلوغ، دارای توانایی تولید و ذخیره انرژی می‌باشد.

(۳) در پی تشکیل صفحه‌ای از جنس نوعی پلی‌ساقارید در میان یاخته حاصل شده است.

(۴) پس از بلوغ، در اطراف پروتوبلاست خود دیواره‌ای از جنس کربوهیدرات و پروتئین دارد.

۱۴۷ - کدام گزینه در رابطه با اندامک نشان‌داده شده در شکل مقابل نادرست است؟

(۱) نوعی پلی‌ساقارید در آن ذخیره می‌شود.

(۲) در تشکیل پایه‌های جدید در گیاه سیب‌زمینی نقش دارد.

(۳) یکی از ویژگی‌های گروهی از یاخته‌های گیاهان داشتن این اندامک است.

(۴) ترکیبات رنگی موجود در آن در بهبود کارکرد مغز و اندامهای دیگر نقش مثبتی دارد.

۱۴۸ - کدام گزینه درباره هر نوع بافت سرلاطی در گیاهان دولپه‌ای که آوندهای چوبی و آبکش را می‌سازد صحیح است؟

الف- در بخش‌هایی از پوست ساقه گیاه قرار گرفته است.

ب- در حد فاصل بین آوند آبکش و آوند چوب اولیه تشکیل می‌شود.

ج- دارای هسته درشت و مقدار اندکی سیتوپلاسم درون خود می‌باشد.

د- با تولید مداوم یاخته‌های دارای دیواره سلولزی، در رشد قطری گیاه موثر است.

(۱) «الف» همانند «ج» صحیح است.

(۲) «د» - برخلاف «الف» صحیح است.

(۳) «ب» - همانند «د» نادرست است.

۱۴۹ - در سامانه بافت زمینه‌ای، نوعی بافت گیاهی دارای یاخته‌های ..... است. به طور معمول، امکان ندارد .....

(۱) مرده- این بافت در تولید طنان و پارچه کاربرد داشته باشد.

(۲) واجد دیواره نخستین نازک - قدرت تقسیم یاخته‌ای در این بافت مشاهده شود.

(۳) دارای دیواره نخستین ضخیم- این بافت در اندامهای هوایی گیاه وجود داشته باشد.

(۴) واجد دیواره چوبی نشده- دیواره پسین نفوذناپذیر در برابر آب در این بافت مشاهده شود.

۱۵۰ - کدام عبارت، درباره همه یاخته‌هایی که درون استوانه آوندی ریشه نوعی گیاه تکله قرار دارند، صحیح است؟

(۱) در تراپری شیره خام یا پرورده در سراسر گیاه نقش دارند.

(۲) دیواره پسین چوبی شده‌ای دارند که سبب استحکام اندام می‌شود.

(۳) فاقد مولکول‌های ذخیره‌کننده اطلاعات لازم برای زندگی یاخته می‌باشند.

(۴) از تقسیم یاخته‌های سرلاط نخستین نزدیک به انتهای ریشه ایجاد می‌شوند.

زیست‌شناسی (۱) - موازی

توجه: پاسخ دادن به این سوال‌ها مخصوص دانش‌آموزانی است که برنامه مدرسه آن‌ها از برنامه کانون عقب‌تر است و به سوالات عادی پاسخ نداده‌اند.

تنظیم اسمزی و دفع مواد از
از یافته تا گیاه
فصل ۵ از ابتدای فایل
تشکیل ادرار و تخلیه آن تا
پایان فصل و فصل ۶ تا پایان
سامانه بافتی
صفحه‌های ۸۱۴ تا ۱۰۱۲

۲۰ دقیقه

۱۵۱ - هر ..... در یک گیاه نهان‌دانه، ..... است.

(۱) بخش تکلایه در دیواره یاخته‌ای- واجد ترکیبات پلی‌ساقاریدی

(۲) دیسه- حاوی رنگیزه

(۳) ترکیب پاداکسنده- در اندامک کریچه ذخیره شده

(۴) کریچه- فاقد نقش در ذخیره ترکیبات رنگی

۱۵۲ - کدام گزینه در ارتباط با یاخته‌های روپوستی یک گیاه علفی صحیح است؟

(۱) در صورت آسیب یاخته‌های دارای کوتین در سطح خارجی خود، احتمال ورود نیش حشرات به گیاه کاهش می‌یابد.

(۲) هیچ‌یک از یاخته‌های تمایز یافته روپوستی نمی‌توانند کلروپلاست خود را به کرومومپلاست تبدیل کنند.

(۳) اندازه یاخته‌های غیر فتوستترکننده در روپوست گیاه می‌تواند کاملاً یکسان نباشد.

(۴) یاخته‌های غیر فتوستترکننده در اندامهای هوایی گیاه مشاهده نمی‌شوند.

۱۵۳ - در ساقه کاهو، یاخته‌های پارانشیمی ..... یاخته‌های کلانشیمی توانایی ..... را دارند.

(۱) برخلاف - اضافه کردن لیگتین به دیواره یاخته‌ای خود

(۲) همانند - عبور مواد مغذی

(۳) همانند - توانایی ترمیم زخم

۱۵۴ - چند مورد درباره همه آلکالوئیدها صحیح است؟

الف- اعتیادآورند.

ب- در شیرابه گیاهان به مقدار فراوانی وجود دارند.

ج- می‌توانند در دفاع از گیاهان در برابر گیاه خواران نقش داشته باشند.

د- همانند همه ترکیبات ذخیره شده در دیسه گیاهان، خاصیت ضد سرطان دارند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۱۵۵ - کدام یک در ارتباط با هر بخش از یاخته زنده گیاهی که با تشکیل آن، تیغه میانی از پروتوبلاست دور می‌شود، به درستی بیان شده است؟

(۱) مانند قالبی پروتوبلاست را در بر می‌گیرد و با تشکیل آن رشد یاخته متوقف نمی‌شود.

(۲) از پلی‌ساقاریدی به نام پکتین ساخته شده و بعد از تقسیم هسته تشکیل می‌شود.

(۳) موجب حفظ شکل و واپايش تبادل مواد بین یاخته‌ها در گیاه می‌شود.

(۴) قابلیت گسترش و کشش دارد و اندازه آن نیز افزایش می‌یابد.

۱۵۶ - چند مورد درباره ترکیبات غیرغذایی ساخته شده در گیاهان، نادرست است؟

الف- امروزه ترکیبات گیاهان برای رنگ‌آمیزی الیاف فرش کاربرد ندارند.

ب- لاستیک برای اولین بار از شیرابه نوعی گیاه علفی ساخته شد.

ج- می‌توانند مسموم‌کننده یا حتی کشنده باشند.

د- در ساختن گروهی از داروها نقش دارند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۵۷ - کدام گزینه عبارت زیر را به قادرتی تکمیل می‌کند؟

«در بررسی توریسائس و پلاسمولیز در یاخته‌های گیاهی زنده، عملکرد روپوست پیاز قرمز در ..... موجب می‌شود که .....»

(۱) آب مقطر- با ورود آب به درون یاخته، اندازه وزن یاخته افزایش یابد.

(۲) آب مقطر- تغییری در تفاوت فشار اسمزی پروتوبلاست و محیط اطراف ایجاد نشود.

(۳) محلول ۱۰ درصد نمک- آب از غشای پروتوبلاست و کریچه، آزادانه و بدون صرف انرژی عبور کند.

(۴) محلول ۱۰ درصد نمک- پدیده پلاسمولیز در یاخته گیاهی رخ دهد و دیواره یاخته‌ای از پروتوبلاست فاصله بگیرد.

۱۵۸ - کدام گزینه عبارت زیر را به قادرتی تکمیل می‌کند؟

«توعی ساختار گیاهی که اولین بار با میکروسکوپ ابتدایی را برت هوک مشاهده شد، .....»

(۱) همانند کوتین از ترکیبات لمبیدی است.

(۲) نمی‌تواند مانع از دست رفتن آب توسط گیاه شود.

(۳) می‌تواند مانع ورود عوامل بیماری‌زا به یاخته گیاهی شود.

۱۵۹ - کدام عبارت، درباره اصلی ترین یاخته‌های بافت آوندی در نوعی گیاه نهان دانه، صحیح است؟

(۱) در تراپری شیره خام یا پرورده در سراسر گیاه نقش دارند.

(۲) وجود دیواره عرضی هستند و لوله پیوسته‌ای را تشکیل می‌دهند.

(۳) دیواره پسین چوبی شده‌ای دارند که سبب استحکام اندام گیاه می‌شود.

(۴) وجود مولکول‌های ذخیره‌کننده اطلاعات لازم برای زندگی یاخته می‌باشد.

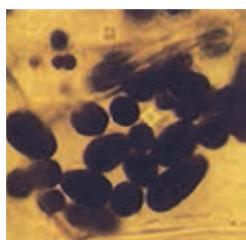
۱۶۰ - کدام گزینه در رابطه با اندامک نشان‌داده شده در شکل مقابل نادرست است؟

(۱) نوعی پلی‌ساقارید در آن ذخیره می‌شود.

(۲) در تشکیل پایه‌های جدید در گیاه سبب زمینی نقش دارد.

(۳) یکی از ویژگی‌های گروهی از یاخته‌های گیاهان داشتن این اندامک است.

(۴) ترکیبات رنگی موجود در آن در بهبود کارکرد مغز و اندام‌های هوایی گیاه وجود داشته باشد.

۱۶۱ - در سامانه بافت زمینه‌ای، نوعی بافت گیاهی دارای یاخته‌های ..... است. به طور معمول، امکان ندارد .....

(۱) مرده- این بافت در تولید طلناب و پارچه کاربرد داشته باشد.

(۲) وجود دیواره نخستین نازک- قدرت تقسیم یاخته‌ای در این بافت مشاهده شود.

(۳) دارای دیواره نخستین ضخیم- این بافت در اندام‌های هوایی گیاه وجود داشته باشد.

(۴) وجود دیواره چوبی نشده- دیواره پسین نفوذناپذیر در برابر آب در این بافت مشاهده شود.

- ۱۶۲ - کدام گزینه عبارت زیر را به قادرستی تکمیل می کند؟**
- «در بعضی .....»
- (۱) گیاهان، پوستک ضخیم مشاهده می شود.
 (۲) یاخته های گیاهی، گُریچه درشتی وجود دارد.
 (۳) گیاهان، کاهش نور، سبب افزایش مساحت بخش های سبز برگ می شود.
- ۱۶۳ - بخشی از گردیزه های کلیه انسان که بیشترین سهم را در باز جذب مواد تراویش شده دارد، ممکن نیست .....**
- (۱) دارای بافت پوششی مکعبی با مژه های فراوان باشد.
 (۲) سبب تغییر ترکیب خون شدیده مویرگی دور لوله ای شود.
 (۳) بالا فاصله پس از کپسول بومن بؤمن قرار گرفته باشد.
 (۴) در بخش قشری کلیه قرار داشته باشد.
- ۱۶۴ - چند مورد ویژگی همه مویرگ های خونی موجود در کلیه را بیان می کند؟**
- الف- دارای غشاء پایه ضخیم می باشند.
 ب- حاوی منافذ متعددی در غشاء یاخته های پوششی دیواره خود هستند.
 ج- دیوازه نازک و جریان خون گندم، امکان تبادل مناسب مواد را در آن ها فراهم می کند.
 د- بیشتر اکسیژن درون خود را به کمک نوعی پروتئین درون گویچه های قرمز منتقل می کند.
- (۱) ۳   (۲) ۲   (۳) ۱   (۴) ۲
- ۱۶۵ - در فرد سالم در فرایند تشکیل ادرار، هر مرحله که ..... به طور حتم .....**
- (۱) با ورود مواد به درون بخشی از گردیزه که در ناحیه قشری گردیزه است- انرژی زیستی مصرف نمی گردد.
 (۲) با خروج پروتئین ها از گردیزه همراه است- با افزایش تولید CO_2 در یاخته های دیواره گردیزه همراه خواهد بود.
 (۳) می تواند به شکل فعل و غیرفعال انجام پذیرد- در بخشی از گردیزه که یاخته های پودو سیت حضور دارند مشاهده نمی شود.
 (۴) مواد در نتیجه فشار خون از کلاف خارج می شوند- در بخشی از گردیزه با یاخته های مکعبی شکل قابل مشاهده است.
- ۱۶۶ - گردیزه های درون کلیه فردی سالم، برخلاف سامانه دفعی ..... نمی توانند .....**
- (۱) پروتونفریدی- مواد را پس از تماس با زوائدی از سطح یاخته ها باز جذب کنند.
 (۲) متابفریدی- مواد دفعی را از شبکه مویرگی ابتدای خود دریافت کنند.
 (۳) متابفریدی- در قسمت های مختلف خود قطر یکنواخت داشته باشند.
 (۴) پرتونفریدی- توسط شبکه مویرگی احاطه نشوند.
- ۱۶۷ - کدام گزینه جمله مقابل را به درستی کامل می کند؟ «در ..... برخلاف .....»**
- (۱) ملخ- کوسه، بخشی از لوله گوارش در دفع محلول نمکی رقیق نقش دارد.
 (۲) پلاناریا- میگو، بیشتر دفع نیتروژن از طریق سامانه دفعی نفریدی صورت می گیرد.
 (۳) خزندگان- سفرمهای ها، غددی یافت می شوند که توانایی دفع محلول نمکی غلیظ را دارند.
 (۴) بیشتر کرم های حلقوی- پرنده ها، بیش از یک مثانه دیده می شود که در دفع ادرار نقش دارند.
- ۱۶۸ - کدام گزینه بخشی از مسیر خروج ادرار از بدن را به صورت پیوسته و به درستی نشان می دهد؟**
- الف- بخشی از گردیزه که شبیه قیف است.
 ب- بخشی از کلیه که منفذ میزانی به آن متصل است.
 ج- بخشی که دیواره آن حرکات کرمی دارد.
 د- کیسه های ماهیچه ای که ادرار را موقتا ذخیره می کند.
 ه- بخشی که مواد دفعی را از لوله پیچ خورده دور دریافت می کند.
 و- بخشی که دارای بنداره خارجی و ارادی است.
- (۱) ه ← الف ← ج ← د   (۲) الف ← ه ← ب ← د   (۳) ه ← الف ← ج ← د   (۴) الف ← ج ← د
- ۱۶۹ - در یک فرد بالغ در صورت ..... نمی توان انتظار داشت ..... افزایش یابد.**
- (۱) ترشح آنزیم رنین از کلیه به خون- میزان باز جذب سدیم و آب به خون
 (۲) کاهش ترشح هورمون ضد ادراری از غده زیر مغزی پسین- میزان آب بدن
 (۳) عدم ترشح هورمون ضد ادراری- میزان آب موجود در ادرار
 (۴) ابتلاء به بیماری دیابت بی متره- میزان دفع ادرار در فرد
- ۱۷۰ - چند مورد از ویژگی های ذکر شده از شباهت ها و تفاوت های بنداره های خارجی و داخلی میزراه است؟ (به ترتیب از راست به چپ)**
- الف- در محل اتصال میزراه به مثانه قرار دارند.   ب- ماهیچه صاف و غیر ارادی هستند.
 ج- در اثر پیام نخاع منقبض می شوند.   د- در حالت طبیعی منقبض اند.
- (۱) ۳-۱   (۲) ۲-۲   (۳) ۱-۳   (۴) ۰-۴

۲۰ دقیقه

شمي (۱) - عادي

آب، آهنگ زندگی
فصل ۱۳ از ابتدای مه راهان
تابیدنی آب تا پایان پیوند های
هیدروگلیکی در ملات های فیلیکی
کوهانگ آب
صفحه های ۹۵ تا ۱۱۶

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال
 اطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس شمي (۱)، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدھید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است?
 هدف گذاری شما برای آزمون آمروز چیست؟

هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون آمروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱۷۱- کدام یک از گزینه های زیر به طور کامل صحیح نمی باشد؟

- (۱) دریاها مخلوطی همگن از انواع یون ها و مولکول ها در آب هستند، اما نوع و مقدار مواد حل شده در آن ها با یکدیگر متفاوت است.
- (۲) اغلب چشممه ها، قنات ها و رودخانه ها، آبی زلال، شفاف و خالص دارند که شیرین، گوارا و آشامیدنی است.
- (۳) آب آشامیدنی، مخلوطی زلال و همگن بوده که حاوی مقدار کمی از یون های گوناگون است.
- (۴) آب باران در هوای پاک تقریباً خالص است، زیرا هنگام تشکیل برف و باران، تقریباً همه مواد حل شده در آب از آن جدا می شود.

۱۷۲- در کدام یک از گزینه های زیر، مجموع تعداد اتم های شرکت کننده در ساختار هر واحد از ترکیب، بیشتر از تراز ترکیبات دیگر است؟

- (۱) آهن (III) سولفات
- (۲) کلسیم فسفات
- (۳) آمونیوم نیترات
- (۴) آلومینیم نیترات

۱۷۳- از بین مولکول های رو به رو ..... مولکول در میدان الکتریکی جهت گیری می کنند و تعداد مولکول های قطبی، ..... از مولکول های ناقطبی است.
 «H₂S، CO₂, CH₄, N₂, H₂O»

- (۱) ۲- کمتر
- (۲) ۳- بیشتر
- (۳) ۲- بیشتر
- (۴) ۳- کمتر

۱۷۴- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- الف) مخلوط اتیلن گلیکول در آب همگن بوده و حالت فیزیکی در سرتاسر آن یکسان است.
- ب) حلal جزی از محلول است که حل شونده را در خود حل می کند و همواره جرم بیشتری دارد.
- پ) گلاب مخلوطی ناهمگن از چند ماده آلوی است.
- ت) خواص محلول ها فقط به مقدار حل شونده و حلal بستگی دارد.

- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

۱۷۵- به ۵۰ mL NaOH با غلظت ۲٪ مول بر لیتر، باید چند گرم NaOH جامد اضافه کنیم تا غلظت محلول به ۶٪ مول بر لیتر برسد؟ (از تغییر حجم محلول چشم پوشی کنید) (Na = ۲۳, O = ۱۶, H = ۱: g.mol^{-۱})

- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

۱۷۶- چه تعداد از مطالب زیر در مورد آمونیوم سولفات درست است؟

- الف) یک نوع کود شیمیایی است که دو عنصر نیتروژن و گوگرد را در اختیار گیاه می گذارد.
- ب) تعداد اتم های سازنده یک واحد از آن سه برابر تعداد اتم های سازنده یک واحد از منیزیم هیدروکسید است.
- پ) نسبت شمار کاتیون به آئیون در آن با نسبت شمار آئیون به کاتیون در منیزیم نیترات برابر است.
- ت) از انحلال هر واحد از آن در آب سه یون حاصل می شود.

- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

۱۷۷- در مقایسه یک واحد فرمولی از ترکیب های (۱) «سدیم فسفات» و (۲) «مس (II) نیترات» کدام یک از عبارت های زیر صحیح می باشد؟

- ۱) تعداد جفت الکترون های پیوندی در ترکیب (۱) با تعداد جفت الکترون های پیوندی در ترکیب (۲) برابر است.
- ۲) شمار کاتیون های ترکیب (۱) سه برابر تعداد کاتیون های ترکیب (۲) است.
- ۳) تعداد جفت الکترون های ناپیوندی ترکیب (۱) بیشتر از ترکیب (۲) است.
- ۴) شمار اتم های اکسیژن ترکیب (۱) با ترکیب (۲) برابر است.

سعی کنید در هر آزمون برنامه ای فقط در یک یا دو درس، چند از ۱۰ خود را افزایش دهید.

۱۷۸- در چه تعداد از جفت ذرهای زیر برهمنش بین مولکولی از نوع هیدروژنی است؟

- الف) استون و CH_2O ب) NH_3 , H_2O ت) کربن تتراکلرید و I_2

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۷۹- چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

- الف) بین مولکول‌های آب در حالت بخار پیوند هیدروژنی وجود ندارد.
 ب) پیوندهای هیدروژنی بین مولکول‌های آب از پیوند کووالانسی بین اتم‌های آن قوی‌تر است.
 پ) در ساختار یخ، آرایش مولکول‌های آب به گونه‌ای است که در آن، اتم‌های هیدروژن در رأس حلقه‌های شش ضلعی قرار دارند.
 ت) چگالی جرم معینی از بین کم‌تر از چگالی همان جرم آب است.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۸۰- درصد جرمی یک نمونه پتاسیم کلرید در آب برابر ۱۰ است. به ۲۰ گرم از این نمونه چند گرم KCl جامد دیگر اضافه کنیم تا درصد جرمی KCl در نمونه به ۲۰ درصد افزایش یابد؟ (از تغییر حجم محلول در اثر افزودن KCl صرف نظر کنید).

(۱) ۱۵   (۲) ۲۰   (۳) ۲۵   (۴) ۳۰

۱۸۱- چه تعداد از مطالب زیر نادرست هستند؟ ($\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 = 180 \text{ g.mol}^{-1}$)

- الف) در فرایند تولید منیزیم از آب دریا و با استفاده از جریان برق محلول منیزیم کلرید به عنصرهای سازنده آن تجزیه می‌شود.
 ب) اگر غلظت گلوکز در خون برابر ۱۰۰ میلی‌گرم در دسی لیتر باشد، غلظت مولار آن تقریباً برابر 5×10^{-3} مولار است.
 پ) با افزودن آب به محلول مس (II) سولفات، این محلول رقیق شده و از شدت رنگ آبی محلول کاسته می‌شود.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) صفر

۱۸۲- در دو لیتر محلول ۲۰ درصد جرمی سدیم هیدروکسید با چگالی $1 / ۵ \text{ g.mL}^{-1}$ چند گرم یون سدیم محلول وجود دارد؟ ($\text{Na} = ۲۳, \text{O} = ۱۶, \text{H} = ۱ : \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) ۱۷۲ / ۵   (۲) ۳۴۵   (۳) ۳۳۰   (۴) ۴۷۵

۱۸۳- در ۸۰ میلی‌لیتر محلول ۶۰٪ جرمی پتاسیم سولفات، غلظت یون سولفات در این محلول به تقریب چند مول بر لیتر است؟

(۱) ۱ / ۱   (۲) ۵ / ۲   (۳) ۳ / ۵   (۴) ۴

$(\text{O} = ۱۶, \text{K} = ۳۹, \text{S} = ۳۲ : \text{g.mol}^{-1})$ چگالی محلول -

۱۸۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($\text{N} = ۱۴ \text{ H} = ۱ : \text{g.mol}^{-1}$)

- الف) به مخلوط همگن از دو یا چند ماده که حالت فیزیکی و ترکیب شیمیایی در سرتاسر آن یکسان و یکنواخت است، محلول گفته می‌شود.
 ب) مواد شیمیایی موجود در آب دریا را می‌توان به روش‌های فیزیکی یا شیمیایی از آن جدا کرد.
 پ) اگر مقدار نمک‌های کلسیم در ادرار بیش از میزان انحلال‌پذیری آن باشد می‌تواند عوارض کلیوی برای فرد داشته باشد.

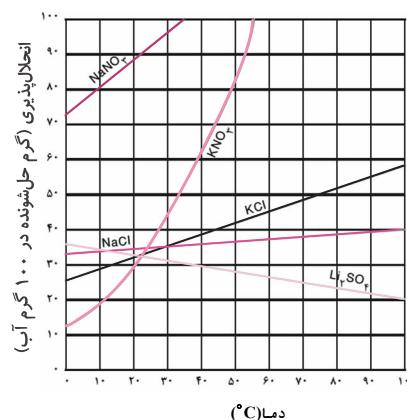
ت) غلظت مولار محلولی از آمونیاک با درصد جرمی $۳ / ۴ \text{ mol.L}^{-1}$ درصد برابر $۱ / ۸ \text{ mol.L}^{-1}$ است. (چگالی محلول را 1 g.mL^{-1} در نظر بگیرید.)

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۸۵- انحلال‌پذیری لیتیم‌سولفات از معادله $S = -0.15\theta + 36$ پیروی می‌کند، اگر ۵۳۲ گرم محلول سیرشده آن را از دمای 20°C ۷۰°C گرم کنیم، کدام یک از عبارت‌های زیر صحیح است؟

- ۱) مقداری از حل شونده رسوب می‌کند، به طوری که جرم محلول باقیمانده برابر ۵۰۲ گرم می‌شود.
 ۲) ۵/۵ گرم ماده حل شونده رسوب می‌کند.

۳) محلول سیرنشده‌ای به دست می‌آید که با افزودن ۳۰ گرم لیتیم سولفات سیر می‌شود.
 ۴) محلول سیرنشده‌ای به دست می‌آید که با افزودن ۵/۵ گرم لیتیم سولفات سیر می‌شود.

۱۸۶- با توجه به نمودار رو به رو، چند عبارت صحیح است؟

الف) اتحال پذیری سدیم نیترات در دمای 30°C بیشتر از اتحال پذیری پتاسیم نیترات در همین دمای است.

ب) از اتحال 50 گرم پتاسیم نیترات در 50°C آب در دمای 25°C ، حدود 75 گرم محلول سیر شده به دست می‌آید.

پ) با افزایش دما اتحال پذیری سدیم کلرید افزایش می‌یابد.

ت) تأثیر دما بر اتحال پذیری پتاسیم نیترات بیشتر از پتاسیم کلرید است.

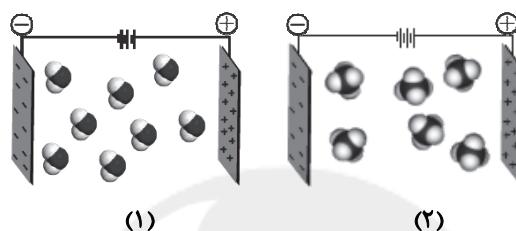
۴

۳

۲

۱

۱۸۷- با توجه به شکل‌های (۱) و (۲)، کدام یک از تحلیل‌های زیر نادرست است؟ (جرم مولی مولکول‌های شکل (۱) و (۲) با هم برابر است)

الف) با توجه به جهت‌گیری مولکول‌ها در میدان الکتریکی، مولکول‌های موجود در شکل (۱)، قطبی می‌باشند.

ب) نیروهای جاذبه بین مولکول‌ها در شکل (۲) از نیروهای جاذبه بین مولکولی در شکل (۱) قوی‌تر می‌باشد.

پ) در شرایط یکسان، ترکیب گازی شکل (۲)، آسان‌تر به مایع تبدیل می‌شوند.

ت) نقطه جوش ترکیب مولکولی در شکل (۱) از ترکیب شکل (۲) بیش‌تر است.

۴ الف، ت

۳ ب، پ

۲ ب، پ

۱ الف، ب

۱۸۸- با توجه به شکل‌های زیر، اگر غلظت مولی نمک A در محلول اولیه برابر $1 / \text{مولار}$ باشد، A کدام است؟

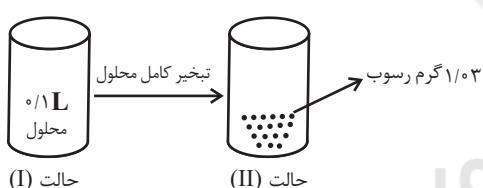
$$(\text{Na} = 23, \text{F} = 19, \text{Cl} = 35/5, \text{Br} = 80, \text{I} = 127 : \text{g.mol}^{-1})$$

NaF (۱)

NaCl (۲)

NaBr (۳)

NaI (۴)

۱۸۹- هر یک از محلول‌های آبی سیر شده 2×10^{-2} مولار ماده A، 25 ppm ماده B و 10 درصد جرمی ماده C در دمای 25°C ، به ترتیب از راست به

چ چ جزء کدام یک از دسته‌های مواد محلول، کم محلول و نامحلول قرار می‌گیرند؟ ($\text{A} = 20 \text{ g.mol}^{-1}, \text{B} = 20 \text{ g.mL}^{-1}, \text{C} = 20 \text{ g.mol}^{-1}$ = چگالی محلول‌ها)

(۱) کم محلول - نامحلول - محلول

(۲) کم محلول - نامحلول - کم محلول

(۳) محلول - کم محلول - محلول

۱۹۰- با 80 گرم محلول 25 درصد جرمی سدیم هیدروکسید، چند میلی‌لیتر محلول 2 مولار آن را می‌توان تهیه کرد؟

$$(\text{NaOH} = 40 \text{ g.mol}^{-1})$$

۵۰۰ (۴)

۵۰ (۳)

۲۵۰ (۲)

۲۵ (۱)

۲۰ دقیقه

توجه: پاسخ دادن به این سوال‌ها مخصوص دانش‌آموختگان است که برنامه مدرسه آن‌ها از برنامه کانون عقبت‌راست و به سوالات عادی پاسخ نداده‌اند.

شیمی (۱) - موازی

۱۹۱- کدام یک از گزینه‌های زیر به طور کامل صحیح نمی‌باشد؟

(۱) دریاها مخلوطی همگن از انواع یون‌ها و مولکول‌ها در آب هستند اما نوع و مقدار مواد حل شده در آن‌ها با یکدیگر متفاوت است.

(۲) اغلب چشمدها، قنات‌ها و رودخانه‌ها، آبی زلال، شفاف و خالص دارند که شیرین، گوارا و آشامیدنی است.

(۳) آب آشامیدنی، مخلوطی زلال و همگن بوده که حاوی مقدار کمی از یون‌های گوناگون است.

(۴) آب باران در هوای پاک تقریباً خالص است، زیرا هنگام تشکیل برف و باران، تقریباً همه مواد حل شده در آب از آن جدا می‌شود.

آب، آهانگ (ازدی)
 فصل ۳۳ از ابتدای فصل تا پایان
 خلخلت مولی (مولار)
 صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۷

۱۹۲- در کدام یک از گزینه‌های زیر، مجموع تعداد اتم‌های شرکت کننده در ساختار هر واحد از ترکیب، بیشتر از ترکیبات دیگر است؟

- (۱) آهن (III) سولفات
 (۲) کلسیم فسفات
 (۳) آمونیوم کربنات
 (۴) آلومینیم نیترات

۱۹۳- در کدام گزینه، کاربردهای نمک خواراکی (NaCl) به ترتیب در صد فراوانی به درستی بیان شده است؟

- (۱) تولید سدیم کربنات < تهیه گاز کلر، فلز سدیم، سودسوزآور و گاز هیدروژن > مصارف خانگی < تغذیه جانوران
 (۲) تهیه گاز کلر، فلز سدیم، سودسوزآور و گاز هیدروژن < تولید سدیم کربنات < ذوب کردن بخ جاده‌ها < تغذیه جانوران
 (۳) ذوب کردن بخ در جاده‌ها < تهیه گاز کلر، فلز سدیم، سودسوزآور و گاز هیدروژن > مصارف خانگی < تغذیه جانوران
 (۴) تهیه گاز کلر، فلز سدیم، سودسوزآور و گاز هیدروژن < ذوب کردن بخ در جاده‌ها < تغذیه جانوران > مصارف خانگی

۱۹۴- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- الف) مخلوط اتیلن گلیکول در آب همگن بوده و حالت فیزیکی در سرتاسر آن یکسان است.
 ب) حلal جزیی از محلول است که حل شونده را در خود حل می‌کند و همواره جرم بیشتری دارد.
 پ) گلاب مخلوطی ناهمگن از چند ماده آلی است.
 ت) خواص محلول‌ها فقط به مقدار حل شونده بستگی دارد.

(۱) ۱۰
 (۲) ۲۲
 (۳) ۳۳
 (۴) ۴۴

۱۹۵- به 50mL محلول NaOH با غلظت 2 mol/L باید چند گرم NaOH جامد اضافه کنیم تا غلظت محلول به 6 mol/L برسد؟ (از تغییر حجم محلول چشم‌پوشی کنید) ($\text{Na} = 23, \text{O} = 16, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) ۲
 (۲) ۴
 (۳) ۸
 (۴) ۱۶

۱۹۶- چه تعداد از مطالب زیر در مورد آمونیوم‌سولفات درست است؟

- الف) یک نوع کود شیمیایی است که دو عنصر نیتروژن و گوگرد را در اختیار گیاه می‌گذارد.
 ب) تعداد اتم‌های سازنده یک واحد از آن سه برابر تعداد اتم‌های سازنده یک واحد از منیزیم هیدروکسید است.
 پ) نسبت شمار کاتیون به آنیون در آن با نسبت شمار آنیون به کاتیون در منیزیم نیترات برابر است.
 ت) از انحلال هر واحد از آن در آب سه یون حاصل می‌شود.

(۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) ۴

۱۹۷- در مقایسه یک واحد فرمولی از ترکیب‌های (۱) «سدیم فسفات» و (۲) «مس (II) نیترات» کدام یک از عبارت‌های زیر صحیح می‌باشد؟

- (۱) تعداد جفت الکترون‌های پیوندی در ترکیب (۱) با تعداد جفت الکترون‌های پیوندی در ترکیب (۲) برابر است.
 (۲) شمار کاتیون‌های ترکیب (۱) سه برابر تعداد کاتیون‌های ترکیب (۲) است.
 (۳) تعداد جفت الکترون‌های ناپیوندی ترکیب (۱) بیشتر از ترکیب (۲) است.
 (۴) شمار اتم‌های اکسیژن ترکیب (۱) با ترکیب (۲) برابر است.

۱۹۸- چه تعداد از مقایسه‌های زیر (با توجه به نمونه آب دریا در کتاب درسی) درست است؟

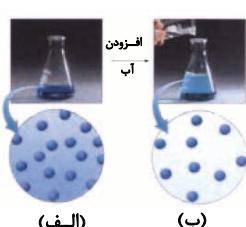
الف) غلظت آنیون‌ها در آب دریا: $\text{Cl}^- > \text{SO}_4^{2-} > \text{Br}^- > \text{CO}_3^{2-}$

ب) غلظت کاتیون‌ها در آب دریا: $\text{Na}^+ > \text{Ca}^{2+} > \text{Mg}^{2+} > \text{K}^+$

پ) مقدار آب منابع غیر اقیانوس: نهرها و جویها > آب‌های زیرزمینی > کوههای بخ

(۱) یک مورد
 (۲) دو مورد
 (۳) سه مورد
 (۴) صفر

۱۹۹- با توجه به شکل مقابل که نمای ذره‌ای از رقیق کردن محلول مس (II) سولفات را نشان می‌دهد، کدام مطلب صحیح است؟

(۱) شماره ذره‌های حل شونده در واحد حجم در محلول (ب) بیشتر است.

(۲) حالت فیزیکی هر دو محلول مایع و درصد جرمی آن‌ها با یکدیگر برابر است.

(۳) پس از رقیق کردن، تعداد ذره‌های حل شونده در محلول (ب) کاهش یافته است.

(۴) در هر محلول، ترکیب شیمیایی مانند رنگ و غلظت در سرتاسر آن یکسان و یکنواخت است.

۲۰۰- در صد جرمی یک نمونه پتاسیم کلرید در آب 10 mol/L درصد است. به 200 g از این نمونه چند گرم KCl جامد دیگر اضافه کنیم تا در صد

جرمی KCl در نمونه به 20 mol/L درصد افزایش یابد؟ (از تغییر حجم محلول در اثر افزودن KCl صرف نظر کنید.)

(۱) ۱۵
 (۲) ۲۰
 (۳) ۲۵
 (۴) ۳۰

۱- چه تعداد از مطالب زیر نادرست هستند؟ ($C_6H_{12}O_6 = 180 \text{ g.mol}^{-1}$)

الف) در فرایند تولید منیزیم از آب دریا با استفاده از جریان برق محلول منیزیم کلرید به عنصرهای سازنده آن تجزیه می‌شود.

ب) اگر غلظت گلوکز در خون برابر $100 \text{ میلیگرم در دسی لیتر}$ باشد، غلظت مولار آن تقریباً برابر 5×10^{-5} مولار است.

پ) در واکنش‌های زیست‌کره درشت مولکول‌ها نقش اساسی ایفا می‌کنند.

(۴) صفر

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲- در دو لیتر محلول $20 \text{ درصد جرمی سدیم هیدروکسید با چگالی } 1/5 \text{ g.mL}^{-1}$ چند گرم یون سدیم محلول وجود دارد؟

$$(Na = 23, O = 16, H = 1 : g.mol^{-1})$$

۴۷۵ (۴)

۳۳۰ (۳)

۳۴۵ (۲)

۱۷۲/۵ (۱)

۳- در $80 \text{ میلیلیتر محلول } 60\%$ جرمی پتاسیم سولفات، غلظت یون سولفات در این محلول به تقریب چند مول بر لیتر است؟

$$(O = 16, K = 39, S = 32 : g.mol^{-1}) \quad \text{چگالی محلول} = 1g.mL^{-1}$$

۴ (۴)

۳/۵ (۳)

۵/۲ (۲)

۲/۱ (۱)

۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($N = 14, H = 1 : g.mol^{-1}$)

الف) به مخلوط همگن از دو یا چند ماده که حالت فیزیکی و ترکیب شیمیایی در سرتاسر آن یکسان و یکنواخت است، محلول گفته می‌شود.

ب) مواد شیمیایی موجود در آب دریا را می‌توان به روش‌های فیزیکی یا شیمیایی از آن جدا کرد.

پ) غلظت مولار محلولی از آمونیاک با درصد جرمی $34/0$ درصد برابر 18 mol.L^{-1} است. (چگالی محلول را 1 g.mL^{-1} در نظر بگیرید.)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵- اگر در 20 mL محلول کلسیم کلرید با چگالی $1/111 \text{ g.mL}^{-1}$ مقدار $0/0 \text{ گرم کلسیم کلرید}$ حل شده باشد، غلظت یون‌های کلسیم و

کلرید به ترتیب از راست به چپ چند ppm است؟ ($Ca = 40, Cl = 35/5 : g.mol^{-1}$)

۲۸۴-۱۲۵ (۴)

۲۲۱/۹-۱۶۴ (۳)

۶- در یک لوله آزمایش حاوی محلول سدیم کلرید مقداری بلور نقره نیترات اضافه می‌شود. پس از انجام واکنش، کدام گزینه زیر در مورد آن نادرست است؟

۱) پس از اضافه کردن نقره نیترات، غلظت یون‌های NO_3^- (aq) و Na^+ (aq) قیل و بعد از واکنش با هم برابر است.

۲) در معادله موازنۀ شده واکنش مجموع ضرایب مواد واکنش دهنده با مجموع ضرایب مواد فراورده برابر است.

۳) از این آزمایش نمی‌توان برای شناسایی یون‌های کلرید موجود در آب آشامیدنی استفاده کرد.

۴) در رسوب سفید رنگ تشکیل شده، تعداد آنیون و کاتیون با هم برابر است.

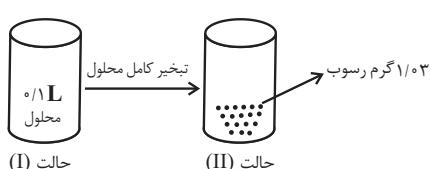
۷- اگر به $100 \text{ میلیلیتر محلول NaOH}$ با غلظت $NaOH = 2/4 \text{ mol.L}^{-1}$ ، مقدار $4/0 \text{ گرم NaOH}$ و $300 \text{ میلیلیتر آب اضافه کنیم، غلظت مولی محلول}$

حاصل چند مول بر لیتر خواهد شد؟ (از تغییر حجم هنگام افزودن ماده جامد چشم‌پوشی کنید). ($Na = 23, O = 16, H = 1 : g.mol^{-1}$)

۱) $0/25 \text{ mol/L}$ (۴) ۰/۳ (۳) ۰/۴۵ (۲) ۰/۶ (۱)

۸- با توجه به شکل‌های زیر، اگر غلظت مولی نمک A در محلول اولیه برابر $1/0 \text{ مولار}$ باشد، A کدام است؟

$$(Na = 23, F = 19, Cl = 35/5, Br = 80, I = 127 : g.mol^{-1})$$

 NaF (۱) $NaCl$ (۲) $NaBr$ (۳) NaI (۴)

۹- در 50 گرم آب ، $5/85 \text{ میلیگرم سدیم کلرید}$ و $5/5 \text{ میلیگرم منیزیم کلرید}$ حل شده است. غلظت یون کلرید در این محلول، تقریباً چند

$$(Na = 23, Cl = 35/5, Mg = 24 : g.mol^{-1}) \quad \text{ppm}$$

۱) $266/2 \text{ (۴)} 168 \text{ (۳)} 106/5 \text{ (۲)} 213 \text{ (۱)}$

۱۰- با $80 \text{ گرم محلول } 25 \text{ درصد جرمی سدیم هیدروکسید}$ ، چند میلیلیتر محلول $2 \text{ مولار آن را می‌توان تهیه کرد؟}$ ($NaOH = 40 \text{ g.mol}^{-1}$)

۱) $500 \text{ (۴)} 50 \text{ (۳)} 250 \text{ (۲)} 25 \text{ (۱)}$

نظر خواهی: دانش آموزان گرامی، لطفاً در هنگام پاسخ‌گویی به سوال‌های زیر، به شماره سوال‌ها دقت کنید.

تماس تلفنی پشتیبان

- ۲۹۰ - آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

(۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.

(۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.

(۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحظه زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحظه محتوا در حد خوب و کافی بود.

(۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحظه زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحظه محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

- ۲۹۱ - پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

(۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبل‌آمد) در مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم.

(۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبل‌آمد) در مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم.

(۳) در روز پنج شنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.

(۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

- ۲۹۲ - پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

(۱) یک دقیقه تا سه دقیقه

(۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه

(۳) بیش از ۱۰ دقیقه

(۴) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه

کلاس رفع اشکال

- ۲۹۳ - آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می‌کنید؟

(۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.

(۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیشتری دارم)

(۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می‌کند اما من امروز شرکت نمی‌کنم.

(۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی‌کند.

شروع به موقع

- ۲۹۴ - آیا آزمون در حوزه شما به موقع شروع می‌شود؟

(۱) بله، هر دو مورد (آزمون و نظرخواهی) به موقع و دقیقاً سرووقت آغاز می‌شود.

(۲) پاسخ‌گویی به نظرخواهی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.

(۳) پاسخ‌گویی به سوال‌های علمی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.

(۴) در هر دو مورد (آزمون و نظرخواهی) بی‌نظمی وجود دارد.

متاخرین

- ۲۹۵ - آیا دانش آموزان متاخر در محل جداگانه متوقف می‌شوند؟

(۱) خیر، متاسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متاخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.

(۲) این موضوع تا حدودی رعایت می‌شود اما نه به طور کامل

(۳) بله، افراد متاخر ابتدا متوقف می‌شوند و بعداً وارد حوزه می‌شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همه‌مهه ایجاد می‌شود.

(۴) بله، افراد متاخر بعداً وارد حوزه می‌شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه‌ای در نظر گرفته شده و بی‌نظمی و سر و صدا ایجاد نمی‌شود.

مراقبان

- ۲۹۶ - عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب

(۲) خوب

(۳) متوسط

(۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

- ۲۹۷ - آیا در حوزه شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه خروج زود هنگام داده می‌شود؟

(۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه ترک حوزه داده می‌شود.

(۲) گاهی اوقات

(۳) به ندرت

(۴) خیر، هیچ‌گاه

ارزیابی آزمون امروز

- ۲۹۸ - به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب

(۲) خوب

(۳) متوسط

(۴) ضعیف

A : پاسخ نامه (کلید) آزمون ۳۰ فروردین ۱۳۹۸ گروه دهم تجربی دفترچه

1	✓	□	□	□	□	51	□	□	✓	□	□	101	□	✓	□	□	151	✓	□	□	□	201	✓	□	□	□
2	□	✓	□	□	□	52	□	□	□	✓	□	102	□	□	□	✓	152	□	□	□	✓	202	□	✓	□	□
3	□	□	□	✓	□	53	□	✓	□	□	□	103	□	✓	□	□	153	□	□	□	✓	203	□	□	✓	□
4	□	□	□	✓	□	54	□	□	□	✓	□	104	□	✓	□	□	154	✓	□	□	□	204	□	□	✓	□
5	□	□	✓	□	□	55	□	✓	□	□	□	105	□	□	□	✓	155	□	□	✓	□	205	✓	□	□	□
6	□	□	✓	□	□	56	✓	□	□	□	□	106	□	□	✓	□	156	□	□	□	✓	206	□	□	✓	□
7	□	✓	□	□	□	57	□	✓	□	□	□	107	□	□	□	✓	157	□	✓	□	□	207	✓	□	□	□
8	□	□	✓	□	□	58	□	□	✓	□	□	108	□	✓	□	□	158	□	✓	□	□	208	□	□	✓	□
9	✓	□	□	□	□	59	□	□	□	✓	□	109	□	□	□	✓	159	✓	□	□	□	209	✓	□	□	□
10	□	□	✓	□	□	60	✓	□	□	□	□	110	□	✓	□	□	160	□	□	□	✓	210	□	✓	□	□
11	□	✓	□	□	□	61	□	□	□	✓	□	111	□	✓	□	□	161	□	□	□	✓	221	□	✓	□	□
12	□	□	✓	□	□	62	□	□	□	✓	□	112	□	✓	□	□	162	□	□	□	✓	222	□	□	✓	□
13	□	✓	□	□	□	63	□	□	✓	□	□	113	□	✓	□	□	163	✓	□	□	□	223	□	✓	□	□
14	□	□	✓	□	□	64	✓	□	□	□	□	114	✓	□	□	□	164	□	✓	□	□	224	□	✓	□	□
15	✓	□	□	□	□	65	✓	□	□	□	□	115	□	□	✓	□	165	□	□	✓	□	225	□	✓	□	□
16	✓	□	□	□	□	66	□	□	□	✓	□	116	□	□	□	✓	166	□	□	□	✓	226	□	✓	□	□
17	✓	□	□	□	□	67	✓	□	□	□	□	117	□	□	✓	□	167	□	□	□	✓	227	□	□	✓	□
18	□	□	□	✓	□	68	□	✓	□	□	□	118	□	□	✓	□	168	□	✓	□	□	228	□	□	□	✓
19	✓	□	□	□	□	69	✓	□	□	□	□	119	□	✓	□	□	169	□	✓	□	□	229	□	□	□	✓
20	✓	□	□	□	□	70	□	□	✓	□	□	120	□	✓	□	□	170	✓	□	□	□	230	□	✓	□	□
21	□	□	✓	□	□	71	□	□	✓	□	□	121	□	✓	□	□	171	□	✓	□	□					
22	✓	□	□	□	□	72	□	□	✓	□	□	122	□	□	✓	□	172	✓	□	□	□					
23	✓	□	□	□	□	73	□	✓	□	□	□	123	□	□	✓	□	173	✓	□	□	□					
24	✓	□	□	□	□	74	□	□	✓	□	□	124	□	□	✓	□	174	✓	□	□	□					
25	✓	□	□	□	□	75	□	✓	□	□	□	125	✓	□	□	□	175	□	□	✓	□					
26	□	✓	□	□	□	76	✓	□	□	□	□	126	□	□	✓	□	176	□	□	□	✓					
27	□	□	□	✓	□	77	□	✓	□	□	□	127	✓	□	□	□	177	□	✓	□	□					
28	□	✓	□	□	□	78	✓	□	□	□	□	128	✓	□	□	□	178	□	✓	□	□					
29	□	□	✓	□	□	79	□	✓	□	□	□	129	□	✓	□	□	179	□	✓	□	□					
30	✓	□	□	□	□	80	□	□	✓	□	□	130	□	□	□	✓	180	□	□	✓	□					
31	□	✓	□	□	□	81	□	✓	□	□	□	131	□	□	□	✓	181	✓	□	□	□					
32	□	□	□	✓	□	82	□	□	✓	□	□	132	✓	□	□	□	182	□	✓	□	□					
33	□	□	□	✓	□	83	□	✓	□	□	□	133	□	□	✓	□	183	□	□	✓	□					
34	□	□	✓	□	□	84	□	□	✓	□	□	134	✓	□	□	□	184	□	□	□	✓					
35	□	□	✓	□	□	85	□	□	□	✓	□	135	□	□	✓	□	185	✓	□	□	□					
36	□	✓	□	□	□	86	□	□	✓	□	□	136	□	✓	□	□	186	□	□	□	✓					
37	□	□	✓	□	□	87	□	□	✓	□	□	137	✓	□	□	□	187	□	✓	□	□					
38	✓	□	□	□	□	88	✓	□	□	□	□	138	□	✓	□	□	188	□	□	✓	□					
39	✓	□	□	□	□	89	✓	□	□	□	□	139	□	✓	□	□	189	✓	□	□	□					
40	□	✓	□	□	□	90	□	□	□	✓	□	140	□	□	□	✓	190	□	✓	□	□					
41	□	□	✓	□	□	91	□	□	✓	□	□	141	□	□	✓	□	191	□	✓	□	□					
42	□	□	□	✓	□	92	□	□	□	✓	□	142	□	□	□	✓	192	✓	□	□	□					

43
44
45
46
47
48
49
50

93
94
95
96
97
98
99
100

143
144
145
146
147
148
149
150
193
194
195
196
197
198
199
200

سایت کنکور

Konkur.in

(آگیتا ممفرزاده)

-۶

«ش» متصل به «سیمین» در بیت گزینه‌ی «۳» باید ساکن خوانده شود.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۵، کتاب فارسی)

(آگیتا ممفرزاده)

-۷

«بیم» در مصراع «ز کس جز خداوندان بیم نیست» نهاد است. دقّت

کنید «نیست» به معنای «وجود ندارد» اسنادی نیست. در بیت صورت

سؤال، «خاموش» مسند، «آه» نهاد، «گردون» متمم و «کشته» صفت

بیانی است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۱، کتاب فارسی)

(ممیر اصفهانی)

-۸

الف) «سایه برخاکم فتد آن سرو بالا را» یعنی «سایه‌ی آن سرربالا بر رخم فتد».

ب) «آفت رسد گل‌های رعنا را» یعنی «به گل‌های رعنا آفت رسد».

ج) در جمله‌ی «کسی احوال فردا را نمی‌داند»، «را» نشانه‌ی مفعول است.

د) در جمله‌ی «ذوق خاکبوسی مسیحا را بر زمین آرد»، «را» نشانه‌ی مفعول است.

ه) «به عشق ناتمام او چه حاجت روی زیبا را؟» یعنی «برای روی زیبا،

چه حاجت به عشق ناتمام او وجود دارد؟»

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۷، کتاب فارسی)

(ممیر اصفهانی)

-۹

گروه‌هایی که وابسته‌ی پیشین دارد: «آن صفت» - «این صورت»

گروه‌هایی که وابسته‌ی پسین دارد: «صاحب ادب» - «سخن او» -

«خلق و خوی من»

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۹، کتاب فارسی)

(ممیر اصفهانی)

-۱۰

عبارت «لاله رنگ» در بیت گزینه‌ی «۳» تشبیه دارد. دقّت کنید «لاله» و

«رنگ» در دیگر ابیات دو واژه‌ی کاملاً جدا با نقش‌های دستوری

متفاوتند. همچنین «جام عمر» نیز در بیت پاسخ، تشبیه است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌ی ۱۴، کتاب فارسی)

فارسی و نگارش (۱)

-۱

(سید محمدعلی مرتضوی)

شاعر در بیت صورت سؤال از مخاطب می‌خواهد به او لطف کند و او را از بند بپرون آورد.

(واژه، صفحه‌ی ۱۹، کتاب فارسی)

-۲

(سپهر محسن فانپور)

پدرام: آراسته، نیکو، شاد - زیون: خوار

(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

-۳

(سپهر محسن فانپور)

در بیت گزینه‌ی «۴»، شاعر عبارت «بیانی نفزا» را در نظر داشته است.

(املا، صفحه‌ی ۱۰، کتاب فارسی)

-۴

(سپهر محسن فانپور)

الف) به آورد با او بسند نبود: «تبود» ماضی ساده است. دقّت

کنید «بسند» مسند است.

ب) کنون من گشایم چنین روی و موی: «گشایم» فعل مضارع هست

ولی مستمر نیست.

ج) ز چنگ رهایی نیایی مشور: «نیایی» مضارع است.

د) زمانه ز مادر چنین ناورید: «ناورید» در معنای «نیاورد» ماضی ساده

است.

ه) پر از درد بودند برقا و پیر: «بودند» ماضی ساده است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷، کتاب فارسی)

-۵

(آگیتا ممفرزاده)

دقّت کنید «ای» پیش از «دریخ» حرف ندا نیست، شاعر «دریخ» را مخاطب قرار نداده است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۵، کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۱۶

در بیت گزینه‌ی «۱» به این نکته اشاره شده است که نادانی و غرور موجب نابودی است (نباید فریفته‌ی زور بازو شد و با نادانی، خود را به خطر افکند) اما در سایر ابیات بر این نکته تأکید شده است که اگر اراده و عنایت خداوند نباشد، انسان قادر به انجام دادن هیچ کاری نخواهد بود.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۷ کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۱۷

در ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»، بر مفهوم میهن‌دوستی و دفاع از وطن تأکید شده است اما در بیت گزینه‌ی «۱»، شاعر وطن را زندان و چاه تصور کرده است که با ترک آن، می‌توان خود را از رنج و محدودیت رهانید.

(مفهوم، مشابه صفحه‌ی ۱۸ کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۱۸

بیت گزینه‌ی «۱» می‌گوید کسی که از تقلید رها شده است، همه‌چیز را به درستی می‌بیند. در بیت گزینه‌ی «۲» ناصرخسرو می‌گوید دین او از سر تقلید نیست، صرفاً بر اساس عقل و منطق است چرا که خداوند با تقلید برای انسان آشکار نمی‌شود. بیت گزینه‌ی «۳» نیز به مخاطب می‌گوید برای رسیدن به آرزوها و نیز به حقایق، از تقلید دست بردارد. بیت گزینه‌ی «۴» برخلاف سایر ابیات نظر مثبتی نسبت به تقلید دارد و آن را مانند عصایی می‌خواند که یاری‌دهنده‌ی شخص است.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۹ کتاب فارسی)

(کتاب آبی - سراسری انسانی ۸۵)

-۱۹

معنای ضربالمثل: «از کوزه همان برون تراود که در اوست». بیت گزینه‌ی «۱» نیز با مفهوم ضربالمثل یکسان است؛ مصراج دوم: می‌گوید: «آه درونم به صداقت گفتارم گواهی می‌دهد».

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۹ کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۲۰

«عشق»، «حیرت» و «استغنا» سه مرحله‌ی عرفانی است که ابیات گزینه‌های «۲، ۳» و «۴» به آن‌ها مربوط است. مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و گزینه‌ی «۱» آن جاست که همگی می‌گویند در این دنیا، هر کس به کاری مشغول است در حالی که اگر خداوند نور خود را به این دنیا بتاباند، «چندبینی» از بین می‌رود، همه او را می‌بینند و رو به سوی او می‌آورند.

(مفهوم، صفحه‌ی ۲۰ کتاب فارسی)

(کتاب آبی - سراسری زبان ۱۶)

-۱۱

«بار داشتن» یعنی «اجازه‌ی دیدار پادشاه را یافتن». در بیت گزینه‌ی «۲» «بار» به این معنا، به معنای «مرتبه» و نیز «آن‌چه حمل می‌کند» به کار رفته است و با «یار» نیز جناس ناقص دارد: رقیبان بارها به درگاه تو بار دارند، ای بار، چرا من که بارت را می‌برم بار ندارم؟

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸ کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۱۲

مصراج چهارم درست معنا شده است: «سوداگران» معنای «مشتریان» دارد و «نکته گفتن» به معنای «شوخی کردن» است. علت نادرستی در سایر مصراج‌ها:

«الف»: «کل شدن»: کچل و بی مو شدن / «ب»: «صدر»: بالای هر مکانی /

«ج»: «حاذق»: ماهر، چیره‌دست

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۵ کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۱۳

المصراج صورت سؤال خطاب به خداوند است و شاعر در آن می‌گوید هرگز از خداوند سیر نمی‌شود. هر چهار مصراج حدوداً می‌توانند مکمل معنایی این مصراج باشند، اما تنها مصraig گزینه‌ی «۲» است که تمثیلی برای همین معنی آمده است: خداوندا، تو می‌دانی که جانم از تو سیر نمی‌شود، همان‌طور که هیچ ماهی دمی از آب سیر نمی‌شود و از آن نمی‌گریزد.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۷ کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۱۴

«دریدن جگرگاه دیو سپید» و «بی مرگ بودن» زمینه‌ی خرق عادت حمامه را بیان می‌کند.

(مفهوم، صفحه‌ی ۹ کتاب فارسی)

(کتاب آبی)

-۱۵

در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به این مفهوم اشاره شده است که گرفتاری‌های انسان‌ها یا مخلوقات دیگر، خواسته یا ناخواسته از جانب خود آن‌هاست (از ماست که بر ماست) اما در گزینه‌ی «۱» به درهم‌آمیختگی خوشی‌ها و ناخوشی‌های دنیا اشاره شده است.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۰ کتاب فارسی)

(رویشعلی ابراهیمی)

-۲۶

کلمه «الظلم» به معنای «ستم» است و برای جای خالی مناسب نیست.
ترجمه گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» به ترتیب عبارت‌اند از: «تاریکی، تاریکی و تاریکی‌ها»
(مفهوم، درس‌های ۶ و ۷، ترکیبی)

(علیرضا قلیزاده)

-۲۷

گزینه «۴» به غیبت کردن اشاره دارد و این عمل را در زشتی، هم‌پایه با خوردن گوشت برادر مرده بیان می‌کند که در بیت مورد سؤال دقیقاً به همین مفهوم اشاره شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: این گزینه به عیب نگرفتن و ننهادن لقب‌های زشت اشاره دارد.

گزینه «۲»: این گزینه به دوری از ظن و گمان نسبت به دیگران اشاره دارد.

گزینه «۳»: این گزینه به عدم غیبت کردن از دیگران به صورت کلی اشاره دارد.

(مفهوم، درس ۶، صفحه ۷۱)

(علیرضا قلیزاده)

-۲۸

منظور از عبارتی که فاعلش حذف شده باشد، همان جمله مجهول است.
در این گزینه فاعل «الله» حذف شده است و «ما خُلِقَنا» فعل مجهول می‌باشد.

در گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» با توجه به این‌که مفعول وجود دارد فعل جمله معلوم است. مفعول در گزینه «۱»: «اسماء، در گزینه «۳»: کل و در گزینه «۴»: القرآن است.

(قواعد فعل، درس ۶، ترکیبی)

(مریم آقاباری)

-۲۹

«ب» در این آیه شریفه، معنای «در» می‌دهد؛ (و خدا شما را در جنگ بدرا یاری کرد). ولی در سایر گزینه‌ها معنای «با، به وسیله» دارد.

(أنواع بملات، درس ۷، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(رویشعلی ابراهیمی)

-۳۰

فعل «زادت: زیاد کرد، افزود» فعل مجهول نیست؛ بلکه فعل معلوم است و فاعل آن «الرّبُّ» و مفعول آن «شدّة» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: فعل «سیصلح: تعمیر خواهد شد» مجهول است.
گزینه «۳»: هر دو فعل «تُفْعَتْ: به تو سود رسانده شد» و «غَلَمَتْ: به تو یاد داده شد» مجهول‌اند.

گزینه «۴» فعل «تُحَرَّسْ: نگهداری می‌شویم» مجهول است.

(أنواع بملات، درس‌های ۶ و ۷، ترکیبی)

(علیرضا قلیزاده)

-۲۱

«علماء البلاط المسلمين»: دانشمندان مسلمان کشور / یعنی: «علماء» معتقد‌اند، بر این باورند / «آن لکل شیء یحده حکمه»: که هر چیزی که رخ می‌دهد (اتفاق می‌افتد) حکمتی دارد / «تحن لا ندر کهها»: ما آن را درک نمی‌کنیم

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «المسلمون» جمع مذکور است، پس صفت برای «علماء» است و نه صفت «کشورها». «یحده»: رخ می‌دهد (فعل مضارع) / «ولی درک نمی‌شود» نیز نادرست است.

گزینه «۲»: «لا ندرک» فعل معلوم است که در این گزینه به صورت مجهول ترجمه شده است.

گزینه «۴»: «علماء البلاط المسلمين» به معنای «دانشمندان مسلمان کشور» است و نه «حکیمان کشورهای مسلمان». / «ل» در «لکل» به معنی «دارد» است. / «ریما»: چه بسا (ترجمه، درس‌های ۶ و ۷، ترکیبی)

(مریم آقاباری)

-۲۲

«کان ... یوصل»: می‌رساند (ماضی استمراری) / «السلطان»: رانده / «المسافرين»: مسافران را (مفعول است) / «بسیارتہ الأجرة»: با تاکسی اش / «مِن» از / «المطار»: فرودگاه / «إلى»: به / «فادق المدينة»: هتل‌های شهر / «فی»: در / «الأيام الماطرة»: روزهای بارانی (ترجمه، درس‌های ۶ و ۷، ترکیبی)

(رویشعلی ابراهیمی)

-۲۳

ترجمه درست این گزینه: «دلفین‌ها حیوانات باهوشی هستند که حافظه‌ای نیرومند و شناوری تیزی دارند!» است.

ترجمه گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» درست است.

(ترجمه، درس ۷، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(مریم آقاباری)

-۲۴

ترجمه درست سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: خوانده بودم ← مطالعه کردم (کرده‌ام)
گزینه «۳»: مردم در خیابان شلوغ، اطراف مرد آسیب‌دیده جمع شدند.
گزینه «۴»: بخواند ← یاد بگیرد / دیگر در ترجمه زائد است.
(ترجمه، درس‌های ۶ و ۷، ترکیبی)

(مریم آقاباری)

-۲۵

«این کتاب درباره راه‌های تقویت فراموشی است!»، نادرست است و باید به جای «النسیان: فراموشی» از کلمه «الذاکرۃ: حافظه» استفاده کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «ساحل منطقه‌ای خشکی در جوار اقیانوس هاست!» درست است.

گزینه «۳»: «نیجات‌دهنده‌ام را از غرق شدن در آب نیافرته!» درست است.

گزینه «۴»: «ای استاد من! رازهای موفقیت در زندگی را به من معرفی کن!» درست است.

(مفهوم، درس ۷، صفحه‌های ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

(ممدر مقدم)

-۳۶

جملۀ «لا اله الا الله» پایه و اساس اسلام است. «لا اله الا الله» به ترتیب به تبری (بیزاری از باطل) و تولی (دوستی با خدا) اشاره دارد.

(درس ۹، صفحه ۱۱۵)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۳۷

اثر روزه «لعلکم تتقدون» است که تقوا به دوری از گناه است. یکی از مبطلات روزه، فرو بردن تمام سر در آب است.

(درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۹)

(ممدر رضابی‌قا)

-۳۸

اگر عبارت «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» را صادقانه از خداوند بخواهیم، به راههای انحرافی دل نخواهیم بست و اگر عبارت «غَيْرُ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لَا الظَّالِمِينَ» را با توجه بگوییم، خود را در زمرة کسانی که خدا بر آن‌ها خشم گرفته یا راه گم کرده‌اند، قرار نخواهیم داد.

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۵)

(مرتضی محسنی‌کیر)

-۳۹

اگر کسی می‌خواهد روزه بگیرد و بر او غسل واجب است، باید غسل کند و اگر وظیفه‌اش تیمم است و آن را انجام ندهد، نمی‌تواند روزه بگیرد، البته اگر سهل‌انگاری کند و غسل نکند تا وقت تنگ شود، می‌تواند با تیمم روزه بگیرد و روزه‌اش صحیح است اما در مورد غسل نکردن معصیت کرده است.

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۶)

(ویده‌کاغذی)

-۴۰

روزه، مصدق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است و میزان موفقیت انسان در رسیدن به هدف‌های بزرگ، به میزان تسلط او بر خوبی، خودنگهداری و تقوا بستگی دارد.

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۹)

(مرتضی محسنی‌کیر)

-۳۱

بنابر آیه مذکور، محبت به خداوند به صورت دائمی و مستمر و تبعیت از پیامبر (ص) به عنوان ولی، دوستداری خداوند و آمرزش الهی را در پی دارد.

شرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: آمرزش خدای بخشش معلول تبعیت و پیروی از خداوند و اولیای است.

گزینه «۳»: این آیه درباره دوستی با دوستان خدا نیست.

گزینه «۴»: این موضوع از آیه «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَعَجَّدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ ... دریافت می‌گردد نه این آیه.

(درس ۹، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۳۲

با توجه به عبارت قرآنی «الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حِلْمًا» هر چه ایمان به خدا بیش‌تر باشد، محبت به او نیز افزون‌تر می‌شود، یعنی ایمان باعث افزایش محبت می‌شود.

(درس ۹، صفحه ۱۱۳)

(سید احسان هندی)

-۳۳

مناجات امام سجاد (ع) که می‌فرمایند: «بِالرَّهِ خَوْبٌ مَّا دَانَمْ هُرَّ كَسَّ لَذْتَ دُوْسْتَيَّاتِ رَأَيْشِيدَهْ باشَدَ، غَيْرَ توَ رَأَيْتَيَّارَ نَكَنَدَ وَ آنَ كَسَّ كَهْ باَ توَ اَنْسَ گَيْرَدَ، لَحَظَهَايِّ اَزْ توَ روَيْ گَرَدانَ نَشَوَدَ، بَارَلَهَايِّ آرَمَانَ دَلَّ مَشَتَاقَانَ وَ اَيِّ نَهَايَتَ آرَزوَيِّ عَاشَقَانَ! دُوْسْتَ دَاشَتَتَنَ رَأَيْ خَوْدَتَ خَواهَامَ». بَيَانَگَرَ محبت به خداست.

(درس ۹، صفحه ۱۱۰)

(امین اسریان پور)

-۳۴

مفهوم دو بیت: «تا در طلب گوهر کانی ...» با فرمایش امیرالمؤمنین علی (ع): «ازش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد». مطابقت معنایی دارد.

(درس ۹، صفحه ۱۱۱)

(ویده‌کاغذی)

-۳۵

امام خمینی (ره) به مسلمانان جهان سفارش می‌کنند که باید مسلمانان فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بعض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند.

(درس ۹، صفحه ۱۱۵)

(محمد سهرابی)

-۴۶

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

« نوعی از گفتار که سوت زده می شود.»

(درک مطلب)

(محمد سهرابی)

-۴۷

ترجمه جمله: «متن به طور تلویحی می گوید که اگر به خاطر ویژگی های

جغرافیایی لا گمرا نبود سیلبو به وجود نمی آمد.»

(درک مطلب)

(محمد سهرابی)

-۴۸

ترجمه جمله: «هنگامی که شرایط به اندازه کافی مطلوب باشد، صدای یک

فردي که از سیلبو استفاده می کند، از فاصله ۹ مایلی می تواند شنیده شود.»

(درک مطلب)

(محمد سهرابی)

-۴۹

ترجمه جمله: «کلمه ”approximately“ در متن که زیر آن خط کشیده

شده از لحاظ معنایی به ”nearly“ به معنی ”تقریباً“ نزدیک ترین است.»

(درک مطلب)

(محمد سهرابی)

-۵۰

ترجمه جمله: «با توجه به متن کدام جمله صحیح نیست؟»

« یک سوت خوب دقیقاً می تواند از فاصله ۹ مایلی شنیده شود.»

(درک مطلب)

(رضا پهلوانی)

-۴۱

ترجمه جمله: «این پاراگراف مطرح می کند که امواج زلزله ای زمین را تکان می دهند.»

(درک مطلب)

-۴۲

ترجمه جمله: «در متن ذکر شده است که سنگ ها هنگامی که فشار زیاد شود، می شکند.»

(درک مطلب)

-۴۳

ترجمه جمله: «با توجه به متن زلزله ها باعث حرکات تکه های سنگ می شوند.»

(درک مطلب)

-۴۴

ترجمه جمله: «در متن ضمیر ”They“، به ”دو صفحه“ برمی گرد.»

(درک مطلب)

-۴۵

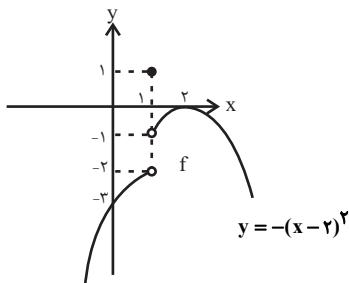
ترجمه جمله: «کلمه ”smoothly“ در متن که زیر آن خط کشیده شده از لحاظ معنایی به ”lightly“ به معنی ”به آهستگی“ نزدیک ترین است.»

(درک مطلب)

برای رسم نمودار تابع $y = -(x-2)^2$ ، نمودار تابع $y = x^2$ را نسبت به محور x ها قرینه کرده، سپس آن را یک واحد به سمت راست و در نهایت دو واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم. محدوده رسم این نمودار،

$y < 1$ است. برای رسم نمودار تابع $y = -(x-2)^2$ ، نمودار تابع $y = x^2$ را نسبت به محور x ها قرینه کرده و سپس آن را دو واحد به سمت راست منتقل می‌کنیم. محدوده رسم این نمودار $y > 1$ است.

$$y = -(x-1)^2 - 2$$

با توجه به نمودار فوق، برد تابع $f(x)$ برابر است با:

$$R_f = (-\infty, 0] \cup \{1\}$$

(صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۷) کتاب درسی (تابع)

«شکل ب رهی»

-۵۳

برای هر ستاره ۹ حالت و برای دایره ۶ حالت وجود دارد. در مربع اول یکی از ارقام {۰، ۲۰، ۴۰، ۶۰، ۸۰} قرار می‌گیرد، پس ۵ حالت دارد. در مربع دوم رقمی که در مربع اول قرار گرفته نمی‌تواند قرار گیرد، پس ۴ حالت دارد و به همین ترتیب مربع سوم، ۳ حالت دارد. توجه کنید که ارقام داخل مربع‌ها باید غیرتکراری باشند. طبق اصل ضرب تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$9 \times 9 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 = 29160$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶) کتاب درسی (شمارش، بدون شمردن)

«محمد پوراهمدی»

-۵۴

برای هر سوال چهارگزینه‌ای، ۴ حالت پاسخگویی وجود دارد و برای هر سوال دو گزینه‌ای علاوه بر دو حالت بله یا خیر، حالت جواب ندادن به سوال هم وجود دارد، پس برای هر سوال دو گزینه‌ای، ۳ حالت وجود دارد. طبق اصل ضرب داریم:

$$\boxed{4} \times \boxed{4} \dots \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{3} \times \boxed{3} = 4^{10} \times 3^5$$

۱۰ سوال ۲ گزینه‌ای

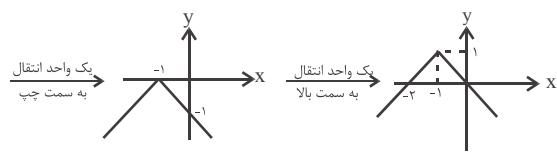
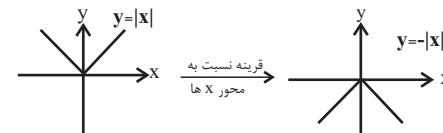
(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶) کتاب درسی (شمارش، بدون شمردن)

ریاضی (۱) - عادی

«مهورداد قابی»

-۵۱

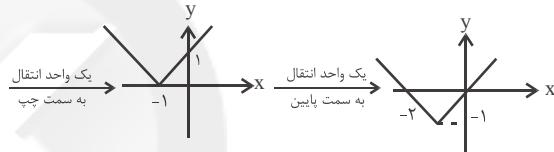
به کمک انتقال نمودار تابع $|x| = y$ نمودار تولیخ خواسته شده را رسم می‌کنیم:

$$y = -|x+1|$$

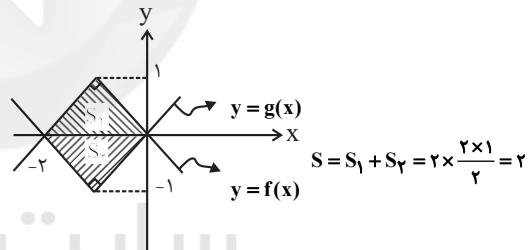
$$f(x) = 1 - |x+1|$$

همچنین برای نمودار تابع g داریم:

$$y = |x+1|$$

$$g(x) = |x+1|-1$$

(صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۶) کتاب درسی (تابع)

«مهورداد قابی»

-۵۲

ابتدا هر یک از عبارت‌های درجه دوم را به صورت زیر می‌نویسیم به طوری که شامل قسمت مربع کامل باشد سپس نمودار تابع درجه دو را در

دانمه‌اش، با انتقال نمودار تابع $y = x^2$ رسم می‌کنیم:

$$y = -x^2 + 2x - 3 = -(x^2 - 2x + 1) + 1 - 3 = -(x-1)^2 - 2$$

$$y = -x^2 + 4x - 4 = -(x^2 - 4x + 4) = -(x-2)^2$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -(x-1)^2 - 2 & , x < 1 \\ 1 & , x = 1 \\ -(x-2)^2 & , x > 1 \end{cases}$$

جایگشت دارند. ضمن آن که حروف **H** و **D** هم در داخل بسته ۲!

جایگشت دارند، پس:

$$\text{تعداد حالات } H, D, A, M, I = 2! \times 4! = 2 \times 24 = 48$$

حال از مفهوم متمم یک مجموعه استفاده می‌کنیم:

$$\text{تعداد حالات } H, D = 120 - 48 = 72$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۳۲ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«مهد پوراهمدی»

-۵۹

حالاتی که در آن‌ها تعداد مهره‌های سفید و قرمز برابرند به صورت زیر هستند:

$$\begin{aligned} & \left(\begin{array}{c} \text{سفید} \\ \text{قرمز} \end{array} \right) \times \left(\begin{array}{c} \text{سفید} \\ \text{قرمز} \end{array} \right) \\ & \quad \times \left(\begin{array}{c} \text{سفید} \\ \text{قرمز} \end{array} \right) \\ & \quad \times \left(\begin{array}{c} \text{سفید} \\ \text{قرمز} \end{array} \right) \\ & = 40 + 900 + 300 + 1 = 1241 \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۳۶، ۱۲۸ و ۱۳۳ تا ۱۴۰ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«سپار سالاری»

-۶۰

برای نوشتن کلمه‌های ۶ حرفی بدون «ن»، از ۸ حرف کلمه «جهانگردی» حروف «ن» را جدا کرده، از ۷ حرف باقیمانده، ۶ حرف را انتخاب می‌کنیم که ۶ هم جایگشت دارند، طبق اصل ضرب:

$$\text{تعداد کلمه‌های ۶ حرفی بدون «ن»} = \binom{7}{6} \times 6! = 7!$$

برای نوشتن کلمه‌های ۶ حرفی که در آن‌ها حروف «ن» و «ج» کنار هم باشند، ابتدا باید ۴ حرف دیگر از ۶ حرف باقیمانده انتخاب کنیم. حروف «ن» و «ج» را در یک بسته کنار هم قرار دهیم تا با ۴ حرف دیگر تشکیل ۵ شیء دهنده. این ۵ شیء ۵! جایگشت دارند. ضمن آن که حروف «ن» و «ج» هم در داخل بسته ۲! جایگشت دارند. طبق اصل ضرب:

$$\text{تعداد کلمه‌های ۶ حرفی که «ن» و «ج» کنار هم باشند.} = \binom{6}{4} \times 2! \times 5! = 30 \times 5!$$

طبق اصل جمع داریم:

$$7! + 30 \times 5! = 8640$$

(صفحه ۱۱۹ تا ۱۴۰ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«مهد پوراهمدی»

-۵۵

حالات اول: اگر رقم یکان صفر باشد، طبق اصل ضرب داریم:

$$\boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{1} = 5 \times 4 \times 3 \times 1 = 60$$

حالات دوم: اگر رقم یکان ۵ باشد، طبق اصل ضرب داریم:

$$\boxed{4} \times \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{1} = 4 \times 4 \times 3 \times 1 = 48$$

نهایتاً طبق اصل جمع، تعداد کل حالات برابر است با:

$$60 + 48 = 108$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«شلیب ربی»

-۵۶

حداقل سه نفر تجربی باشند، یعنی یا سه نفر تجربی و یک نفر ریاضی باشد، یا هر چهار نفر تجربی باشند:

چهار نفر تجربی یا یک نفر ریاضی و سه نفر تجربی

$$\binom{4}{3} \times \binom{3}{1} + \binom{4}{4} = 4 \times 3 + 1 = 13$$

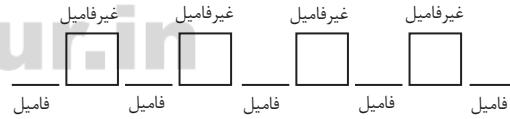
(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۳۶، ۱۲۸ و ۱۳۳ تا ۱۴۰ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«رمیم مشتاق نظم»

-۵۷

ابتدا چهار نفر غیرفamilی را در صف قرار می‌دهیم که با هم ۴! جایگشت دارند. سپس از ۵ مکان ایجاد شده، بین آن‌ها ۳ مکان را انتخاب کرده و هر یک از فamilی‌ها را در آن مکان‌ها قرار می‌دهیم. فamilی‌ها می‌توانند به ۳!

حالات با هم جایگشت داشته باشند، پس طبق اصل ضرب داریم:

$$\text{تعداد کل حالات} = 4! \times \binom{5}{3} \times 2! = 4! \times \frac{5!}{2 \times 3!} = 12 \times 5!$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۴۰ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«همیدرضا سهودی»

-۵۸

کلمه‌ای پنج حرفی است بنابراین داریم:

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

حال اگر دو حرف **H** و **D** کنار هم باشند، آن‌ها را در یک بسته قرار

دهیم. این بسته با سه حرف دیگر، چهار شیء را تشکیل می‌دهند که ۴!

انتخاب و نهایتاً ۳ انتخاب برای آخرین خانه وجود دارد. طبق اصل ضرب،

۶ انتخاب کلی داریم.

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶) کتاب درسی (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۶۵

ابتدا تعداد حالت‌هایی که «یکی از گزینه‌ها یک رقم و گزینه دیگر یک حرف الفبای فارسی باشد» را می‌یابیم:

$$\frac{۳۲}{۳۲} \times \frac{۱۰}{۱۰} + \frac{۱۰}{۳۲} \times \frac{۳۲}{۳۲} = ۶۴۰$$

حرف رقم رقم حرف

(دقت کنید که از صفر تا ۹، ۱۰ رقم داریم و حروف الفبای فارسی ۳۲ حرف است).

همچنین «تعداد حالت‌هایی که هر دو رقم یا هر دو حرف الفبای فارسی باشند» برابر است با:

$$\frac{۱۰}{۱۰} \times \frac{۱۰}{۱۰} + \frac{۳۲}{۳۲} \times \frac{۳۲}{۳۲} = ۱۰۰ + ۱۰۲۴ = ۱۱۲۴$$

حرف حرف رقم رقم

$$\Rightarrow \frac{\text{تعداد حالت‌های اولی}}{\text{تعداد حالت‌های دومی}} = \frac{۶۴۰}{۱۱۲۴} = \frac{۱۶۰}{۲۸۱}$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶) کتاب درسی (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۶۶

کها یا می‌توانند در خانه اول و سوم و پنجم قرار گیرند یا در خانه‌های دوم و چهارم و ششم و حروف دیگر در خانه‌های باقی‌مانده قرار می‌گیرند. در خانه‌های باقی‌مانده هر یک از حروف A, I, T را می‌توان قرار داد.

$$\begin{array}{c} S \quad S \quad S \\ \hline 3 \times 2 \times 1 = 6 \end{array} \Rightarrow 6+6=12$$

$$\begin{array}{c} S \quad S \quad S \\ \hline 3 \times 2 \times 1 = 6 \end{array}$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶) کتاب درسی (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۶۷

تعداد جایگشت‌های A, B, C, D, ABCD برابر با $120 = 5! = 120$ است.

البته یک حالت A, B, C, D, ABCD دوبار شمرده شده است.

بنابراین تعداد جایگشت‌های مورد نظر برابر با $119 = 5! - 1 = 118$ است.

(صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲) کتاب درسی (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۶۱

تابع f را به صورت زوج‌های مرتب می‌نویسیم:

$$f = \{(b-1, 5), (3, 4), (c, a-1)\}$$

f تابع همانی است، پس مؤلفه‌های اول و دوم هر زوج مرتبی از آن با هم برابرند، لذا:

$$b-1=5 \Rightarrow b=6$$

$$3=a \Rightarrow a=3$$

$$c=a-1 \xrightarrow{a=3} c=2$$

بنابراین:

$$a+b-2c = 3+6-4 = 5$$

(صفحه ۱۰) کتاب درسی (تابع)

«کتاب آبی»

-۶۲

خواهیم داشت:

$$y = \begin{cases} -x+a+b & , \quad x \geq a \\ x-a+b & , \quad x < a \end{cases}$$

دیده می‌شود که به ازای هر x بزرگتر یا مساوی a باید نیم خطی با شیب منفی داشته باشیم که در گزینه «۴» شیب این نیم خط مثبت است.

(صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۷) کتاب درسی (تابع)

«کتاب آبی»

-۶۳

از آنجایی که:

$$g(x) = x^3 - 6x = (x-3)^2 - 9$$

پس برای رسم تابع g از روی تابع f، کافی است نمودار تابع f را واحد در راستای محور x ها به راست و سپس ۹ واحد در راستای محور y ها به پایین انتقال دهیم.

(صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۷) کتاب درسی (تابع)

«کتاب آبی»

-۶۴

با توجه به جای‌گذاری رقم‌های صفر داریم:

$$\boxed{1} \boxed{1} \boxed{5} \boxed{4} \boxed{3} = 5 \times 4 \times 3 = 60$$

در خانه‌های اول و دوم از سمت چپ فقط عدد صفر را می‌توان قرار داد.

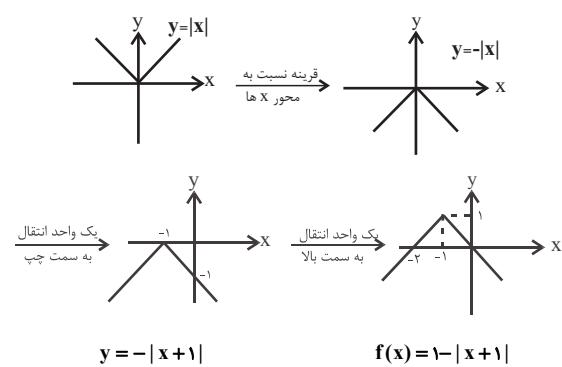
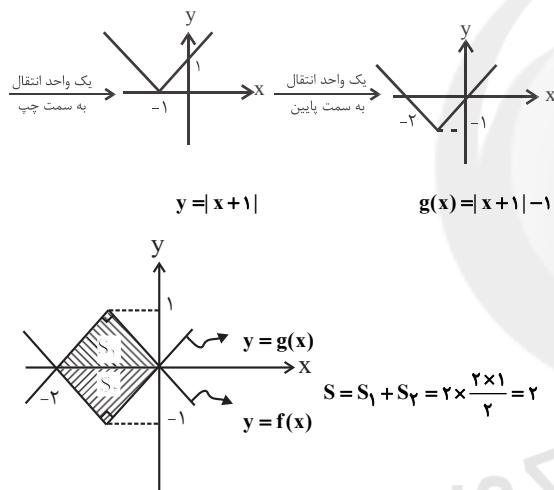
چون تکرار سایر ارقام مجاز نیست، پس در خانه سوم ۵ انتخاب، بعدی ۴

«مهرداد قابوی»

-۷۱

ریاضی (۱) - موازی

به کمک انتقال نمودار تابع $|x| = y$ نمودار توابع خواسته شده را رسم می‌کنیم:همچنین برای نمودار تابع g داریم:

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۷ کتاب درسی) (تابع)

«مهرداد قابوی»

-۷۲

ابتدا هر یک از عبارتهای درجه دوم را به صورت زیر می‌نویسیم به طوری که شامل قسمت مربع کامل باشد سپس نمودار تابع درجه دو را در

دامنهاش، با انتقال نمودار تابع $x^2 = y$ رسم می‌کنیم:

$$y = -x^2 + 2x - 3 = -(x^2 - 2x + 1) + 1 - 3 = -(x-1)^2 - 2$$

$$y = -x^2 + 4x - 4 = -(x^2 - 4x + 4) = -(x-2)^2$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -(x-1)^2 - 2 & , x < 1 \\ 1 & , x = 1 \\ -(x-2)^2 & , x > 1 \end{cases}$$

«کتاب آبی»

-۶۸

ابتدا ۵ دانشآموز اول دبیرستان را در ۷ صندلی ردیف اول جای می‌دهیم که این کار به $P(5, 5)$ حالت امکان‌پذیر است. حال که ۵ دانشآموز اولی در ردیف اول نشسته‌اند، ۶ صندلی ردیف اول و ۷ صندلی ردیف دوم (خالی مانده است). برای نشستن ۴ دانشآموز دوم دبیرستان روی این ۹ صندلی، $P(6, 4)$ حالت امکان‌پذیر است. بنابراین تعداد حالت‌ها به کمک اصل ضرب برابر می‌شود با:

$$P(7, 5) \times P(9, 4) = \frac{7!}{2!} \times \frac{9!}{5!} = \frac{7! \times 9!}{5! \times 2!}$$

$$= \frac{7 \times 6 \times 5! \times 9!}{2 \times 5!} = 21 \times 9!$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۷ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۶۹

ابتدا تمام ترکیبات ۵ رنگ را محاسبه می‌کنیم:

$$\binom{5}{2} + \binom{5}{3} + \binom{5}{4} + \binom{5}{5} = \text{تعداد کل ترکیبات رنگ‌ها}$$

ترکیب دو رنگ با هم
ترکیب سه رنگ با هم
ترکیب ۴ رنگ با هم

ترکیب ۵ رنگ با هم

$$= 10 + 10 + 5 + 1 = 26$$

حال از کل ترکیبات رنگ‌ها، سه رنگ را برای رنگ‌آمیزی انتخاب می‌کنیم:

$$\binom{26}{3} = \frac{26!}{3! 23!} = \text{تعداد حالات رنگ‌آمیزی}$$

$$= \frac{26 \times 25 \times 24 \times 23!}{3! \times 23!} = \frac{26 \times 25 \times 24}{6}$$

$$= 26 \times 25 \times 4 = 2600$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ و ۱۳۳ تا ۱۴۰ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۷۰

ابتدا از بین ۶ نفر، ۳ نفر را برای اتاق ۳ نفره انتخاب می‌کنیم، سپس

از ۳ نفر باقی‌مانده، ۲ نفر را برای اتاق ۲ نفره انتخاب می‌کنیم و نفر

آخر برای اتاق یک نفره باقی می‌ماند.

$$\Rightarrow \binom{6}{3} \binom{3}{2} \binom{1}{1} = \frac{6!}{3! \times 3!} \times \frac{3!}{2! \times 1!} \times 1$$

$$= \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3 \times 2 \times 1 \times 3!} \times \frac{3 \times 2!}{2!} \times 1 = 20 \times 3 = 60$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ و ۱۳۳ تا ۱۴۰ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

سوال هم وجود دارد، پس برای هر سوال دو گزینه‌ای، ۳ حالت وجود دارد.

طبق اصل ضرب داریم:

$$\boxed{4} \times \boxed{4} \cdots \boxed{4} \times \underbrace{\boxed{3} \times \boxed{3} \times \boxed{3} \times \boxed{3}}_{5 \text{ سوال ۲ گزینه‌ای}} = 4^{1+3^5}$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«محمد پور احمدی»

-۷۵

حالات اول: اگر رقم یکان صفر باشد، طبق اصل ضرب داریم:

$$\boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{1} = 5 \times 4 \times 3 \times 1 = 60$$

حالات دوم: اگر رقم یکان ۵ باشد، طبق اصل ضرب داریم:

$$\boxed{4} \times \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{5} = 4 \times 4 \times 3 \times 5 = 48$$

نهایتاً طبق اصل جمع، تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$60 + 48 = 108$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«علی ارجمند»

-۷۶

طبق مسیرهای نشان داده شده در صورت سوال، دو حالت زیر وجود دارد:

حالات اول: از A به B بروند و سپس به C بروند که طبق اصل ضرب به 2×3 حالت می‌توانند کار را انجام دهد.

حالات دوم: از A به D بروند و سپس به C بروند که طبق اصل ضرب به 3×1 حالت می‌توانند این کار را انجام دهد.

پس طبق اصل جمع، تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$2 \times 3 + 3 \times 1 = 9$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«جمشید حسینی فواه»

-۷۷

در زوج مرتب‌های یک تابع ثابت، مؤلفه‌های دوم باید یکسان باشند:

$$a + 2 = b, 2a + 3b = b, b + c = b \Rightarrow c = 0$$

$$\begin{cases} a + 2 = b \\ 2a + 3b = b \end{cases} \Rightarrow a = -1, b = 1$$

در نتیجه:

$$a + b + c = 0$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (تابع)

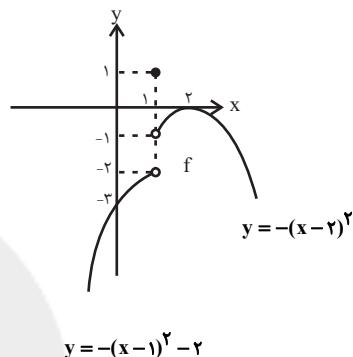
برای رسم نمودار تابع $y = -(x-1)^2 - 2$ ، نمودار تابع $y = x^2$ را نسبت

به محور x ها قرینه کرده، سپس آن را یک واحد به سمت راست و در نهایت دو واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم. محدوده رسم این نمودار،

$x > 1$ است. برای رسم نمودار تابع $y = -(x-2)^2 - 2$ ، نمودار تابع $y = x^2$

را نسبت به محور x ها قرینه کرده و سپس آن را دو واحد به سمت راست

منتقل می‌کنیم. محدوده رسم این نمودار $x > 2$ است.

با توجه به نمودار فوق، برد تابع f(x) برابر است با:

$$R_f = (-\infty, 0] \cup \{1\}$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (تابع)

«شکیب ربیبی»

-۷۳

برای هر ستاره ۹ حالت و برای دایره ۶ حالت وجود دارد. در مربع اول یکی

از ارقام {۸، ۴، ۶، ۰، ۲} قرار می‌گیرد، سپس ۵ حالت دارد. در مربع دوم

رقمی که در مربع اول قرار گرفته نمی‌تواند قرار گیرد، سپس ۴ حالت دارد و

به همین ترتیب مربع سوم، ۳ حالت دارد. توجه کنید که ارقام داخل مربع‌ها

باید غیرتکراری باشند. طبق اصل ضرب تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$9 \times 9 \times 8 \times 5 \times 4 \times 3 = 29160$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«محمد پور احمدی»

-۷۴

برای هر سوال چهار گزینه‌ای، ۴ حالت پاسخگویی وجود دارد و برای هر

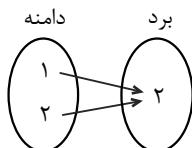
سوال دو گزینه‌ای علاوه بر دو حالت بله یا خیر، حالت جواب ندادن به

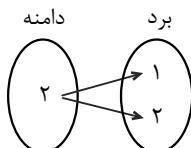
«کتاب آبی»

-۸۱

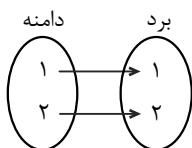
از نمودار پیکانی استفاده می کنیم:

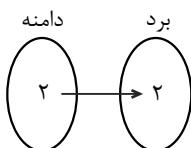
گزینه (۱): تابع است

گزینه (۲): تابع نیست

گزینه (۳): تابع است

گزینه (۴): تابع است

(صفحه های اول تا ۸) کتاب درسی (تابع)

«کتاب آبی»

-۸۲

با استفاده از آزمون خط قائم، گزینه های (۱)، (۲) و (۳) نمودار یک تابع نیستند.

(صفحه های اول تا ۸) کتاب درسی (تابع)

«کتاب آبی»

-۸۳

 $f(x)$ و $f(a)$ و $f(1)$

تشکیل دنباله حسابی می دهند، پس:

$$f(a) = f(3) + f(1)$$

$$2(a \times a + 3) = (3a + 3) + (9a + 3)$$

$$2a^2 + 6 = 12a + 6 \Rightarrow a^2 - 6a = 0$$

$$\rightarrow a = 0, a = 6 \xrightarrow{a \neq 0} a = 6$$

بنابراین:

$$f(x) = 6x + 3$$

پس:

$$f(2a) = f(12) = 6 \times 12 + 3 = 75$$

(صفحه های اول تا ۸) کتاب درسی (تابع)

«روود بوالمسنی»

-۷۸

راه حل اول: ضابطه تابع ثابت به صورت $y = k$ است که در آن k عدد

حقیقی ثابت است. پس:

$$\frac{ax+2}{x+2a} = k \Rightarrow ax+2 = kx+2ak$$

$$\begin{cases} a = k \quad (1) \\ 2ak = 2 \Rightarrow ak = 1 \xrightarrow{(1)} a^2 = 1 \Rightarrow a = \pm 1 \end{cases}$$

راه حل دوم: تابع ثابت تابعی است که به ازای ورودی ها مختلف از دامنه اش، فقط یک خروجی دارد. اگر خروجی تابع را به ازای $x = 0$ و $x = 1$ بددست آوریم، داریم:

$$(1, \frac{a+2}{1+2a}), (0, \frac{2}{2a})$$

$$\xrightarrow{\text{تابع ثابت است}} \frac{a+2}{1+2a} = \frac{2}{2a} \Rightarrow 2a^2 = 2 + 4a \Rightarrow 2a^2 = 2$$

$$\Rightarrow a^2 = 1 \Rightarrow a = \pm 1$$

پس مجموع مقادیری که a می تواند داشته باشد برابر با $= 0 = (-1) + 1$ است.

(صفحه های اول تا ۸) کتاب درسی (تابع)

«ناصر اسلندری»

-۷۹

با توجه به شکل، تابع قدرمطلق ($|x| = y$) دو واحد به سمت راست و یک واحد به سمت بالا انتقال پیدا کرده است، پس ضابطه تابع باید به صورت $y = |x - 2| + 1$ باشد، در نتیجه $-2 \leq a \leq -1$ است. بنابراین:

$$a + b = -3$$

(صفحه های اول تا ۸) کتاب درسی (تابع)

«محمد پور احمدی»

-۸۰

تصویر نمودار بر روی محور x ها، دامنه تابع (D_f) و تصویر آن بر روی محور y ها بُرد تابع (R_f) را نشان می دهد، پس:

$$D_f = [-1, 4], R_f = [-5, 5]$$

$$D_f \cap R_f = [-1, 4]$$

شامل ۵ عدد صحیح $\{-1, 0, 1, 2, 3\}$ است.

(صفحه های اول تا ۸) کتاب درسی (تابع)

«کتاب آبی»

-۸۸

با توجه به جایگذاری رقم صفر داریم:

$$\boxed{1} \boxed{1} \boxed{5} \boxed{4} \boxed{3} = 5 \times 4 \times 3 = 60$$

در خانه‌های اول و دوم از سمت چپ فقط عدد صفر را می‌توان قرار داد.
چون تکرار سایر ارقام مجاز نیست، پس در خانه‌ی سوم ۵ انتخاب، بعدی ۴
انتخاب و نهایتاً ۳ انتخاب برای آخرین خانه وجود دارد. طبق اصل ضرب،
۶۰ انتخاب کلی داریم.

(صفحه‌های ۵ تا ۱۴۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۸۹

ابتدا تعداد حالت‌هایی که «یکی از گزینه‌ها یک رقم و گزینه‌ی دیگر یک حرف الفبای فارسی باشد» را می‌یابیم:

$$\frac{32}{32} \times \frac{10}{10} + \frac{10}{10} \times \frac{32}{32} = 640$$

حرف رقم حرف

(دقت کنید که از صفر تا ۹، ۱۰ رقم داریم و حروف الفبای فارسی ۳۲ حرف است).

همچنین «تعداد حالت‌هایی که هر دو رقم یا هر دو حرف الفبای فارسی باشند» برابر است با:

$$\frac{10}{10} \times \frac{10}{10} + \frac{32}{32} \times \frac{32}{32} = 100 + 1024 = 1124$$

حرف رقم رقم

$$\Rightarrow \frac{\text{تعداد حالت‌های اولی}}{\text{تعداد حالت‌های دومی}} = \frac{640}{1124} = \frac{160}{281}$$

(صفحه‌های ۵ تا ۱۴۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۹۰

کهای می‌توانند در خانه‌ی اول و سوم و پنجم قرار گیرند یا در خانه‌های دوم و چهارم و ششم و حروف دیگر در خانه‌های باقی‌مانده قرار می‌گیرند.
در خانه‌های باقی‌مانده هر یک از حروف A, I, T را می‌توان قرار داد.

$$\begin{array}{c} S \quad S \quad S \\ \hline 3 \times 2 \times 1 = 6 \\ \hline S \quad S \quad S \\ \hline 3 \times 2 \times 1 = 6 \end{array} \Rightarrow 6+6=12$$

(صفحه‌های کتاب ۱۴۶ (درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«کتاب آبی»

-۸۴

تابع f را به صورت زوج‌های مرتب می‌نویسیم:

$$f = \{(b-1, 5), (3, 4), (c, a-1)\}$$

اما f تابعی همانی است، پس مؤلفه‌های اول و دوم هر زوج مرتبی از آن با هم برابرند، لذا:

$$b-1=5 \Rightarrow b=6$$

$$3=a \Rightarrow a=3$$

$$c=a-1 \xrightarrow{a=3} c=2$$

بنابراین:

$$a+b-2c = 3+6-4 = 5$$

(صفحه‌های ۵ تا ۱۴۶ کتاب درسی) (تابع)

«کتاب آبی»

-۸۵

خواهیم داشت:

$$y = \begin{cases} -x+a+b & , \quad x \geq a \\ x-a+b & , \quad x < a \end{cases}$$

دیده می‌شود که به ازای هر x بزرگتر یا مساوی a باید نیم خطی با شیب منفی داشته باشیم که در گزینه «۴» شیب این نیم خط مثبت است.

(صفحه‌های ۵ تا ۱۴۶ کتاب درسی) (تابع)

«کتاب آبی»

-۸۶

از آنجایی که:

$$g(x) = x^2 - 6x = (x-3)^2 - 9$$

پس برای رسم تابع g از روی تابع f، کافی است نمودار تابع f را واحد در راستای محور x ها به راست و سپس ۹ واحد در راستای محور y ها به پایین انتقال دهیم.

(صفحه‌های ۵ تا ۱۴۶ کتاب درسی) (تابع)

«کتاب آبی»

-۸۷

در تشکیل عدد مورد نظر صدگان ۹ حالت دارد (همه ارقام به جز صفر)، دهگان صفر می‌تواند باشد ولی رقمی که در صدگان استفاده شده نباید در دهگان استفاده شود، پس دهگان هم ۹ حالت دارد. به همین ترتیب یکان نیز ۹ حالت دارد. پس تعداد اعداد برابر است با:

$$9 \times 9 \times 9 = 729$$

(صفحه‌های ۵ تا ۱۴۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

نیازی نمودن

فرمایی

صفحه: ۱۴

اختصاصی پایه دهم تجربی

پروژه (۲) - آزمون ۳۰ فروردین

$$\Rightarrow \Delta x = \frac{5}{4} \Delta \theta \xrightarrow{\Delta x=20} 20 = \frac{5}{4} \times \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = 16^\circ C$$

پس دمای جسم بر حسب درجه سلسیوس ۱۶ واحد افزایش یافته است.

(صفحه‌های ۹۵ و ۹۶ کتاب (رسی))

«محمد رضا حسین نژادی»

-۹۵

فاصله لبه حفره تا لبه صفحه فلزی در ابتدا ۳cm است. طبق رابطه انبساط

طولی در اثر تغییر دما داریم:

$$\Delta L = L_0 \alpha \Delta T = 3 \times 10^{-5} \times 100 = 3 \times 10^{-3} \text{ cm} = 0.03 \text{ mm}$$

(صفحه‌های ۹۵ و ۹۷ کتاب (رسی))

«مصطفی کیانی»

-۹۶

ابتدا دما بر حسب درجه فارنهایت را به درجه سلسیوس تبدیل می‌کنیم:

$$F = \frac{9}{5} \theta + 32 \xrightarrow{F=50^\circ F} 50 = \frac{9}{5} \theta + 32 \Rightarrow \theta = 10^\circ C$$

اکنون با استفاده از رابطه $\Delta L = \alpha L \Delta T$ ، تغییر طول میله در حالت دوم را

به دست می‌آوریم. با توجه به شکل صورت سوال، در بازه دمایی $T_1 = 0^\circ C$ تا

$T_2 = 100^\circ C$ تغییر طول میله برابر با $\Delta L = 100 / 2 = 50 \text{ cm}$ است.

برای بازه دمایی $T_1 = 50^\circ F = 10^\circ C$ تا $T_2 = 100^\circ C$ چون ضریب انبساط

طولی ثابت است، می‌توان نوشت:

$$\Delta L = \alpha L_0 \Delta T \xrightarrow{\text{ثابت است}} L_1 \alpha \xrightarrow{\Delta L' = \frac{\Delta T'}{\Delta T}} \frac{\Delta L'}{\Delta L} = \frac{\Delta T'}{\Delta T}$$

$$\xrightarrow{\frac{\Delta T'}{\Delta T} = \frac{100 - 50}{100 - 0} = 100^\circ C, \Delta L = 50 \text{ cm}} \Delta L' = 50 \text{ cm}$$

$$\xrightarrow{\frac{\Delta L'}{\Delta L} = \frac{10}{100}} \Delta L' = 0.1 \text{ cm}$$

فیزیک (۱) - عادی

-۹۱

«هره آقامحمدی»

این شکل مربوط به دماسنجد بیشینه - کمینه می‌باشد که این دماسنجه‌ها در مراکز پرورش گل و گیاه، باغداری، هواشناسی و ... استفاده می‌شوند.

(صفحه ۹۵ کتاب (رسی))

-۹۲

«بغم فتح»

کمیت دماسنجه در توموکوبول ولتاژ است و گستره دماسنجه آن به سیم‌های آن بستگی دارد.

(صفحه‌های ۹۴ و ۹۵ کتاب (رسی))

-۹۳

«مصطفی کیانی»

با استفاده از رابطه $F = \frac{9}{5} \theta + 32$ و با توجه به این که $\theta = F - 8$ می‌باشد،

به صورت زیر دما بر حسب درجه فارنهایت را پیدا می‌کنیم:

$$F = \frac{9}{5} \theta + 32 \xrightarrow{\theta = F - 8} F = \frac{9}{5} (F - 8) + 32$$

$$\Rightarrow F = \frac{9}{5} F - \frac{72}{5} + 32 \Rightarrow F - \frac{9}{5} F = -\frac{72}{5} + 32$$

$$\Rightarrow -\frac{4F}{5} = \frac{-72 + 160}{5} \Rightarrow -4F = 88 \Rightarrow F = -22^\circ F$$

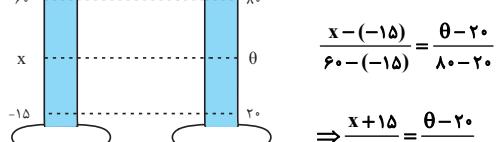
(صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب (رسی))

-۹۴

«بغم فتح»

ابتدا رابطه خطی بین این دماسنجد و دماسنجد سلسیوس را می‌یابیم. مطابق

شکل زیر داریم:

$$\frac{x - (-15)}{60 - (-15)} = \frac{\theta - 20}{80 - 20}$$

$$\Rightarrow \frac{x + 15}{75} = \frac{\theta - 20}{60}$$

$$\Rightarrow x = \frac{\theta}{4}(20 - \theta) - 15 \Rightarrow x = \frac{\theta}{4}\theta - 40$$

بنیادی آزمون
فناوری

صفحه: ۱۵

اختصاصی پایه دهم تجربی

پروژه (۲) - آزمون ۳۰ فروردین

«مید زرین کفسن»

-۱۰۰

طبق رابطه انبساط سطحی در اثر تغییر دما داریم:

$$\Delta A = A_1 \alpha \Delta T \rightarrow \frac{A_1 = 1 \times 2 = 2 \text{ cm}^2}{\alpha = 9 \times 10^{-6} \frac{1}{K}, \Delta T = 5^\circ C}$$

$$\Delta A = 2 \times 2 \times 9 \times 10^{-6} \times 5 = 18 \times 10^{-2} \text{ cm}^2 = 0.18 \text{ cm}^2$$

(صفحه ۱۰۰ کتاب (رسی))

«مید زرین کفسن»

-۱۰۱

مساحت حفره افزایش می‌یابد زیرا در اثر انبساط، تمام ابعاد صفحه افزایش پیدا

می‌کند، لذا طبق رابطه انبساط سطحی در اثر دما داریم:

$$\Delta A = A_1 (2\alpha) \Delta T$$

$$\Delta A = \frac{\Delta A}{A_1} \times 100 = \frac{A_1 (2\alpha) \Delta T}{A_1} \times 100 = \text{درصد افزایش مساحت حفره}$$

$$\alpha = 12 \times 10^{-6} \frac{1}{^\circ C} \rightarrow \Delta T = 100^\circ C$$

$$= 2 \alpha \Delta T \times 100 = 2 \times 12 \times 10^{-6} \times 100 \times 100 = 0.24\%$$

(صفحه ۱۰۰ کتاب (رسی))

«مید زرین کفسن»

-۱۰۲

چون جنس ورقه‌ها و قطر روزنہ داخل آن‌ها یکسان است، در اثر افزایش دما

یکسان آن‌ها طبق رابطه انبساط سطحی $\Delta A = A_1 (2\alpha) \Delta T$ ، افزایش

مساحت روزنہ‌ها یکسان است، لذا افزایش قطر همه آن‌ها با یکدیگر برابر است و

به ابعاد صفحه فلزی بستگی ندارد.

(صفحه ۱۰۰ کتاب (رسی))

بنابراین طول میله در دمای $50^\circ F = 10^\circ C$ برابر است با:

$$L'_\gamma = L_\gamma + \Delta L' \rightarrow \frac{L_\gamma = 100 \text{ cm}}{\Delta L' = 0.2 \text{ cm}} \Rightarrow L'_\gamma = 100 / 0.2 \text{ cm}$$

(صفحه ۹۷ کتاب (رسی))

«سید جلال میری»

-۹۷

برای این که اختلاف طول دو میله یا افزایش دما تغییر نکند، باید اندازه افزایش

طول دو میله یکسان باشد، یعنی وقتی دما از $0^\circ C$ به $50^\circ C$ می‌رسد، داریم:

$$\Delta L_A = \Delta L_B \Rightarrow L_{1A} \alpha_A \Delta \theta_A = L_{1B} \alpha_B \Delta \theta_B \rightarrow \frac{\Delta \theta_A = \Delta \theta_B}{L_{1A} \alpha_A = L_{1B} \alpha_B}$$

$$\Rightarrow 30 \alpha_A = 36 \alpha_B \rightarrow \frac{\alpha_A}{\alpha_B} = \frac{36}{30} = \frac{6}{5}$$

(صفحه ۹۵ کتاب (رسی))

«سید جلال میری»

-۹۸

طبق رابطه زیر، درصد افزایش طول به طول اولیه بستگی ندارد در نتیجه با

همان تغییر دما همان درصد تغییر طول را خواهد داشت:

$$\frac{L_2 - L_1}{L_1} \times 100 = \frac{\Delta L}{L_1} \times 100 = \frac{L_1 \alpha \Delta T}{L_1} \times 100 = \alpha \Delta T \times 100 = \text{درصد افزایش طول}$$

(صفحه ۹۵ کتاب (رسی))

«بیغم مفتح»

-۹۹

طبق رابطه انبساط طولی $\Delta L = L_1 \alpha \Delta T$ ، هر فلزی که ضریب انبساط طولی

بیشتری داشته باشد، هنگام افزایش یا کاهش دمای آن، تغییرات طول

بیشتری از خود نشان می‌دهد. بنابراین چون در شکل (۱) دما کاهش یافته و

فلز B کاهش طول بیشتری داشته، پس $\alpha_A < \alpha_B$ است و در شکل (۲)

چون دما افزایش یافته و افزایش طول فلز C بیشتر بوده، پس $\alpha_B < \alpha_C$ بوده

و در نتیجه $\alpha_A < \alpha_B < \alpha_C$ خواهد بود.

(صفحه ۹۵ کتاب (رسی))

«مسئلې کیانى»

-۱۰۶

چون ضریب انبساط طولی برای هر دو حالت یکسان است، با استفاده از رابطه‌های درصد تغییر حجم و درصد تغییر مساحت می‌توان نوشت:

$$\beta \Delta T' \times 100 = 3\alpha \Delta T' \times 100$$

$$2\alpha \Delta T \times 100 = 2\alpha \Delta T \times 100$$

$$\frac{\text{درصد تغییر حجم}}{\text{درصد تغییر مساحت}} = \frac{3\alpha \Delta T' \times 100}{2\alpha \Delta T \times 100}$$

$$\frac{\Delta T' = 200^\circ\text{C} \quad \Delta T = 100^\circ\text{C}}{0/24} = \frac{\text{درصد تغییر حجم}}{\text{درصد تغییر مساحت}} = \frac{3 \times 200}{2 \times 100}$$

$$= 0/72 \Rightarrow 0/72$$

(صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲ از کتاب (رسی))

«مسئلې کیانى»

-۱۰۷

می‌دانیم مقدار گلیسیرین سرریزشده از ارلن شیشه‌ای برابر با اختلاف افزایش حجم واقعی مابین افزایش حجم ارلن شیشه‌ای است. بنابراین با توجه به این که

$$\Delta V = \beta V_1 \Delta T \quad \text{است، به صورت زیر} \quad T_2$$

به دست می‌آوریم. دقت کنید دمای اولیه و حجم اولیه ارلن و گلیسیرین با هم

برابر است و طبیعتاً، T_1 زیر برای آن‌ها یکسان است.

افزایش حجم ارلن - افزایش حجم گلیسیرین = حجم گلیسیرین سرریز شده

$$\Rightarrow V_1 \Delta T - \beta V_1 \Delta T = \text{حجم گلیسیرین سرریز شده}$$

$$\frac{\beta = 3 \times 10^{-4} \frac{1}{^\circ\text{C}}}{\text{شیشه}} = \frac{V_1 \Delta T - \beta V_1 \Delta T}{\text{گلیسیرین}} = 4/63 \text{ cm}^3, \alpha_{\text{شیشه}} = 0/9 \times 10^{-5} \frac{1}{^\circ\text{C}}, V_1 = 20 \text{ cm}^3$$

$$4/63 = V_1 \Delta T (\beta - \alpha_{\text{شیشه}})$$

$$\Rightarrow 4/63 = 200 \Delta T \times (49 \times 10^{-5} - 3 \times 0/9 \times 10^{-5})$$

$$\Rightarrow 4/63 = 200 \Delta T \times 46/3 \times 10^{-5}$$

$$\Rightarrow 1 = 2 \times 10^{-2} \Delta T \Rightarrow \Delta T = 50^\circ\text{C}$$

«بعضی مفتاح»

-۱۰۳

چون V_1 ، β و ΔT معلوم‌اند، یا استفاده از رابطه $\Delta V = V_1 \beta \Delta T$ ، تغییر حجم سوخت را به دست می‌آوریم او سپس با حجم اولیه جمع می‌کنیم. دقت کنید چون دمای هوا 50°C سردتر شده است، $\Delta T = -50^\circ\text{C}$ است.

$$\Delta V = V_1 \beta \Delta T \xrightarrow{\Delta T = -50^\circ\text{C}, V_1 = 3 \times 10^4 \text{ L}} \beta = 10^{-3} \frac{1}{^\circ\text{C}}$$

$$\Delta V = 3 \times 10^4 \times 10^{-3} \times (-50) \Rightarrow \Delta V = -1500 \text{ L}$$

$$V_2 = V_1 + \Delta V \xrightarrow{V_1 = 30000 \text{ L}} \Delta V = -1500 \text{ L} \Rightarrow V_2 = 28500 \text{ L}$$

(صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲ از کتاب (رسی))

«همید زرین‌کشش»

-۱۰۴

طبق رابطه تغییر چگالی در اثر تغییر دما داریم:

$$\rho_2 = \rho_1 (1 - \beta \Delta T) \Rightarrow \frac{\rho_2}{\rho_1} = (1 - \beta \Delta T) \xrightarrow{\alpha = 17 \times 10^{-4} \frac{1}{^\circ\text{C}}, \Delta T = 30^\circ\text{C}}$$

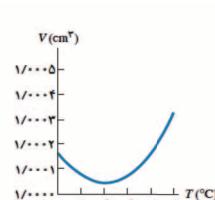
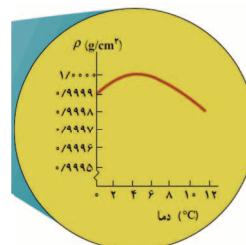
$$\frac{\rho_2}{\rho_1} = (1 - 3 \times 17 \times 10^{-4} \times 30) = 0/9847 = 0/985$$

(صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲ از کتاب (رسی))

«سیاوش فارسی»

-۱۰۵

با توجه به این که آب از دمای صفر تا 40°C رفتاری غیر عادی دارد، با افزایش دما در این بازه دمایی حجم آن کاهش یافته و در نتیجه چگالی آن افزایش می‌یابد و از دمای 40°C تا 10°C با افزایش دما، حجم آن افزایش یافته و در نتیجه چگالی آن کاهش می‌یابد.

(صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲ از کتاب (رسی))

$$100^{\circ}\text{C} : \text{در دمای } L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} = 0 / 4 \times 10^{-3} \xrightarrow{L = L_0 + L_0 \alpha \Delta T}$$

$$L_{\text{Al}} + L_{\text{Al}} \alpha_{\text{Al}} \Delta T_{\text{Al}} - (L_{\text{Fe}} + L_{\text{Fe}} \alpha_{\text{Fe}} \Delta T_{\text{Fe}}) = 0 / 4 \times 10^{-3}$$

$$\frac{\Delta T_{\text{Fe}} = \Delta T_{\text{Al}} = 100^{\circ}\text{C}}{\alpha_{\text{Al}} = 24 \times 10^{-6}, \alpha_{\text{Fe}} = 12 \times 10^{-6}}$$

$$\frac{L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} + L_{\text{Al}} \alpha_{\text{Al}} \Delta T_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} \alpha_{\text{Fe}} \Delta T_{\text{Fe}} = 0 / 4 \times 10^{-3}}{-2 \times 10^{-3}}$$

$$24 \times 10^{-6} \times 100 L_{\text{Al}} - 12 \times 10^{-6} \times 100 L_{\text{Fe}} = 2 / 4 \times 10^{-3}$$

$$\Rightarrow 12 \times 10^{-6} (2L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}}) = 24 \times 10^{-6} \Rightarrow 2L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} = 2 \text{m} \quad (2)$$

$$\frac{(2), (1)}{} L_{\text{Al}} = 2 / 0.02 \text{m}, L_{\text{Fe}} = 2 / 0.04 \text{m}$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب درسی)

«سید جلال میری»

-۱۱۰-

در هر دمایی ارتفاع مایع درون ظرف از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\frac{\text{حجم مایع}}{\text{سطح مقطع ظرف}} = \frac{\text{ارتفاع مایع}}{\text{ارتفاع ظرف}}$$

بنابراین برای قبیل و بعد از افزایش دمای مجموعه داریم:

قبل از افزایش دما:

$$h_1 = \frac{V_1}{A_1}$$

بعد از افزایش دما:

$$h_2 = \frac{V_2}{A_2}$$

اگر نون با داشتن ΔT ، می‌توان T_2 را به دست آورد.

$$\Delta T = T_2 - T_1 \xrightarrow{T_1 = 20^{\circ}\text{C}} 50 = T_2 - 20 \Rightarrow T_2 = 70^{\circ}\text{C}$$

(صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

«زهره آقامحمدی»

-۱۱۱-

بیشترین تغییر دمایی که این منطقه دارد برابر است با:

$$\Delta \theta = 36 - (-14) = 50^{\circ}\text{C}$$

چون ریل‌ها در روزی از سال که دمای آن میانگین کمینه و بیشینه دمای

سالیانه است، کار گذاشته می‌شوند پس بیشترین تغییر دمایی که ریل‌ها در

طول سال خواهند داشت برابر است با:

$$\Delta \theta = 25^{\circ}\text{C}$$

$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta T$$

با توجه به رابطه انبساط طولی می‌توان نوشت:

$$\Rightarrow \Delta L = 20 \times 12 \times 10^{-6} \times 25 = 6 \times 10^{-3} \text{ m} = 6 \text{ mm}$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب درسی)

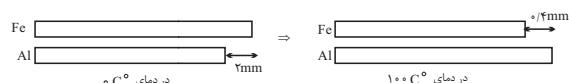
«محمد زرین لغش»

-۱۱۲-

چون ضریب انبساط طولی میله آلومینیمی بیشتر از ضریب انبساط طولی میله

آهنی است، هنگامی که دما افزایش پیدا می‌کند، افزایش طول آلومینیم بیشتر

از افزایش طول آهن است، لذا داریم:

$$0^{\circ}\text{C} : \text{در دمای } L_{\text{Fe}} - L_{\text{Al}} = 2 \times 10^{-3} \text{ m} \quad (1)$$

بنیادی آموزنی
فناوری

«حسین ناصیه»

-۱۱۲

طبق معادله پیوستگی داریم:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \quad \text{در حالت اولیه}$$

$$A'_1 v'_1 = A'_2 v'_2 \quad \text{در حالت ثانویه}$$

$$\Rightarrow \frac{A_1}{A'_1} \times \frac{v_1}{v'_1} = \frac{A_2}{A'_2} \times \frac{v_2}{v'_2} \quad \frac{v_1 = v'_1}{A_2 = A'_2} \rightarrow \frac{A_1}{A'_1} = \frac{v_2}{v'_2} \quad \frac{v'_2 = v_2 + \frac{3}{4}v_2 = \frac{7}{4}v_2}{\frac{v_2}{v'_2}}$$

$$\frac{A'_1}{A_1} = \frac{7}{4} \Rightarrow \left(\frac{d'_1}{d_1}\right)^2 = \frac{7}{4} \Rightarrow \frac{d'_1}{d_1} = \sqrt{\frac{7}{4}}$$

(صفهه‌های ۸۲ تا ۸۴ کتاب درسی) (ویرگلی‌های فیزیکی موارد)

«مصطفی‌کلیانی»

-۱۱۳

چون فشار هوا 72cmHg است، قبل از جریان شدید هوا، ارتفاع جیوه در لوله

فشارسنج برابر با 72cm است. وقتی جریان شدید هوا در سطح جیوه ایجاد

شود، بنابر اصل برنولی، فشار هوا روی سطح جیوه کاهش می‌یابد، در نتیجه

فشار ستون جیوه درون لوله بیشتر از فشار در سطح جیوه درون ظرف

می‌شود، در این حالت ارتفاع جیوه درون لوله پایین می‌آید تا فشار ستون جیوه

برابر با فشار در سطح جیوه درون ظرف گردد. بنابراین ارتفاع جیوه درون لوله از

72cm کمتر می‌شود.

(صفهه‌های ۸۲ تا ۸۴ کتاب درسی) (ویرگلی‌های فیزیکی موارد)

$$V_2 = V_1(1 + \beta \Delta \theta) \quad \text{و} \quad A_2 = A_1(1 + 2\alpha \Delta \theta)$$

$$h_2 = \frac{V_2}{A_2} = \frac{V_1(1 + \beta \Delta \theta)}{A_1(1 + 2\alpha \Delta \theta)} = \frac{V_1}{A_1} \times \frac{(1 + \beta \Delta \theta)}{(1 + 2\alpha \Delta \theta)} = h_1 \times \frac{(1 + \beta \Delta \theta)}{(1 + 2\alpha \Delta \theta)}$$

$$\Rightarrow \frac{h_2}{h_1} = \frac{(1 + \beta \Delta \theta)}{(1 + 2\alpha \Delta \theta)}$$

ارتفاع مایع درون ظرف 5 درصد زیاد شده است، بنابراین کسر $\frac{h_2}{h_1}$ باید

برابر $\frac{1 + 0.5}{1 + 0.5} = 1/1.05$ باشد. در این صورت داریم:

$$\frac{h_2}{h_1} = 1/1.05 \Rightarrow \frac{1 + \beta \Delta \theta}{1 + 2\alpha \Delta \theta} = 1/1.05 \Rightarrow \frac{1 + (3/55 \times 10^{-4})\Delta \theta}{1 + 2 \times (5 \times 10^{-4})\Delta \theta} = 1/1.05$$

$$\Rightarrow 1 + (3/55 \times 10^{-4})\Delta \theta = 1/1.05 + (1/1.05 \times 10^{-4})\Delta \theta$$

$$\Rightarrow (2/55 \times 10^{-4})\Delta \theta = 0/0.05 \Rightarrow \Delta \theta = 200^\circ\text{C} \Rightarrow \Delta T = 200\text{K}$$

(صفهه‌های ۸۲ تا ۸۴ کتاب درسی)

فیزیک (۱) - موازی

-۱۱۱

چون آب تراکم‌ناپذیر و لوله پر از آب است، طبق معادله پیوستگی، آهنگ جریان

شاره در تمام مقاطع آن یکسان است. در نتیجه اگر از مقطع پهن در مدت یک

دقیقه 3 لیتر آب عبور کند، مقدار آب عبوری از مقطع باریک نیز در این مدت،

3 لیتر خواهد بود.

(صفهه‌های ۸۲ تا ۸۴ کتاب درسی) (ویرگلی‌های فیزیکی موارد)

«مصفوفی کلیانی»

-۱۱۸

با استفاده از رابطه $F = \frac{9}{5}\theta + 32$ و با توجه به این که $\theta = F - 8$ می‌باشد،

به صورت زیر دما بر حسب درجه فارنهایت را پیدا می‌کنیم.

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \xrightarrow{\theta = F - 8} F = \frac{9}{5}(F - 8) + 32$$

$$\Rightarrow F = \frac{9}{5}F - \frac{72}{5} + 32 \Rightarrow F - \frac{9}{5}F = -\frac{72}{5} + 32$$

$$\Rightarrow -\frac{4}{5}F = \frac{-72 + 160}{5} \Rightarrow -4F = 88 \Rightarrow F = -22^{\circ}\text{F}$$

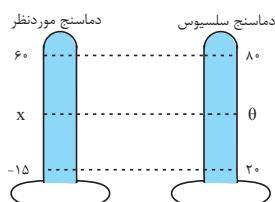
(صفحه‌های ۹۷ و ۹۳ کتاب درسی) (دما و گرما)

«بچفر مفتح»

-۱۱۹

ابتدا رابطه خطی بین این دماستنج و دماستنج سلسیوس را می‌یابیم. مطابق

شکل زیر داریم:

$$\frac{x - (-15)}{6 - (-15)} = \frac{8 - 20}{30 - 20}$$

$$\Rightarrow \frac{x + 15}{21} = \frac{8 - 20}{10}$$

$$\Rightarrow x = \frac{5}{4}(\theta - 20) - 15 \Rightarrow x = \frac{5}{4}\theta - 40$$

$$\Rightarrow \Delta x = \frac{5}{4}\Delta\theta \xrightarrow{\Delta x = 20} 20 = \frac{5}{4} \times \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = 16^{\circ}\text{C}$$

پس دمای جسم بر حسب درجه سلسیوس 16°C واحد افزایش یافته است.

(صفحه‌های ۹۷ و ۹۳ کتاب درسی) (دما و گرما)

«مبتنی ظرفیکار»

-۱۱۴

طبق اصل برنولی با ایجاد جریان پر سرعت هوا، فشار در بخش بالایی کاغذ

کاهش می‌یابد و در نتیجه لایه هوای زیرین آن که فشار بیشتری دارد، برگه را

به سمت بالا حرکت می‌دهد.

(صفحه‌های ۸۲ و ۸۶ کتاب درسی) (ویژگی‌های فیزیکی مواد)

«زهره گامحمدی»

-۱۱۵

این شکل مربوط به دماستنج بیشینه - کمینه می‌باشد که این دماستنج‌ها در

مراکز پرورش گل و گیاه، باغداری، هواشناسی و ... استفاده می‌شوند.

(صفحه ۹۵ کتاب درسی) (دما و گرما)

«بچفر مفتح»

-۱۱۶

کمیت دماستنجی در ترموموکوپل ولتاژ است و گستره دماستنجی آن به جنس

سیم‌های آن بستگی دارد.

(صفحه‌های ۹۴ و ۹۵ کتاب درسی) (دما و گرما)

«زهره گامحمدی»

-۱۱۷

با توجه به رابطه دما در مقیاس سلسیوس و کلوین داریم:

$$T = 273 + \theta \Rightarrow \Delta T = \Delta\theta \quad (1)$$

همچنین با توجه به رابطه دما در مقیاس سلسیوس و فارنهایت داریم:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32$$

$$\Delta F = \frac{9}{5}\Delta\theta \xrightarrow{(1)} \Delta F = \frac{9}{5}\Delta\theta = \frac{9}{5}\Delta T$$

(صفحه‌های ۹۲ و ۹۳ کتاب درسی) (دما و گرما)

«همطفی کیانی»

-۱۲۳

ابتدا دما بر حسب درجه فارنهایت را به درجه سلسیوس تبدیل می‌کنیم.

$$F = \frac{9}{5} \theta + 32 \xrightarrow{F=50^{\circ}\text{F}} 50 = \frac{9}{5} \theta + 32 \Rightarrow \theta = 10^{\circ}\text{C}$$

اکنون با استفاده از رابطه $\Delta L = \alpha L \Delta T$ ، تغییر طول میله در حالت دوم را

به دست می‌آوریم. با توجه به شکل صورت سوال، در بازه دمایی $T_1 = 0^{\circ}\text{C}$ تا

$$T_2 = 100^{\circ}\text{C} \quad \text{Tغییر طول میله برابرا} \quad \Delta L = 100 / 2 - 100 = 0 / 2\text{cm}$$

برای بازه دمایی $T_1 = 0^{\circ}\text{C}$ تا $T_2 = 50^{\circ}\text{F} = 10^{\circ}\text{C}$ چون ضریب انبساط

طولی ثابت است، می‌توان نوشت:

$$\Delta L = \alpha L_1 \Delta T \xrightarrow{\text{ثابت است}} L_1, \alpha \rightarrow \frac{\Delta L'}{\Delta L} = \frac{\Delta T'}{\Delta T}$$

$$\frac{\Delta T'}{100 - 0} = \frac{100 - 0}{100} \quad \Delta L = 0 / 2\text{cm}$$

$$\frac{\Delta L'}{100 - 0} = \frac{10}{100} \Rightarrow \Delta L' = 0 / 0.2\text{cm}$$

بنابراین طول میله در دمای $10^{\circ}\text{C} = 50^{\circ}\text{F}$ برابر است با:

$$L'_2 = L_1 + \Delta L' \xrightarrow{\Delta L' = 0 / 0.2\text{cm}} L'_2 = 100 + 0 / 0.2 \Rightarrow L'_2 = 100 / 0.2\text{cm}$$

(صفحه‌های ۹۷ تا ۹۸ کتاب درسی (دما و گرما))

«سید جلال میری»

-۱۲۴

برای این که اختلاف طول دو میله با افزایش دما تغییر نکند، باید اندازه افزایش

طول دو میله یکسان باشد، یعنی وقتی دما از 0°C به 10°C میرسد، داریم:

$$\Delta L_A = \Delta L_B \Rightarrow L_1 A \alpha_A \Delta \theta_A = L_1 B \alpha_B \Delta \theta_B \xrightarrow{\Delta \theta_A = \Delta \theta_B} L_1 A \alpha_A = L_1 B \alpha_B$$

«مبتدی ظرفیکار»

-۱۲۰

طبق تعریف ضریب انبساط طولی (به کمک رابطه $\alpha = \frac{\Delta L}{L_1 \Delta T}$) می‌توان

گفت اگر طول اولیه میله‌ای 1m و تغییرات دما نیز K باشد، مقدار تغییر طول میله برابر با ضریب انبساط طولی می‌شود.

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۶ کتاب درسی (دما و گرما))

«محمد رضا مسین نژادی»

-۱۲۱

فاصله لبه حفره تا لبه صفحه فلزی در ابتدا 3cm است. طبق رابطه انبساط

طولی در اثر تغییر دما داریم:

$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta T = 3 \times 10^{-5} \times 100 = 3 \times 10^{-3} \text{cm} = 0.03\text{mm}$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷ کتاب درسی (دما و گرما))

«عبدالرضا امینی نسب»

-۱۲۲

می‌دانیم انبساط طولی یک میله از رابطه $\Delta L = L_0 \alpha \Delta T$ به دست می‌آید.

بنابراین طبق معلومات مسئله و با جایگذاری اعداد داریم:

$$\begin{cases} L_0 A = L_0 B \\ \Delta T_{(A)} = 60 - 0 = 60^{\circ}\text{C} \quad \text{و} \quad \Delta L_A = 0 / 4 \Delta L_B \\ \Delta T_{(B)} = 60 - 10 = 50^{\circ}\text{C} \end{cases}$$

$$\Rightarrow L_0 A \times \alpha_A \times \Delta T_A = 0 / 4 \times L_0 B \times \alpha_B \times \Delta T_B$$

$$\Rightarrow \alpha_A \times 60 = \frac{4}{10} \alpha_B \times 50$$

$$\Rightarrow 6 \times \alpha_A = 2 \times \alpha_B \Rightarrow \frac{\alpha_B}{\alpha_A} = \frac{6}{2} = 3$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۶ کتاب درسی (دما و گرما))

«سیاوش فارسی»

-۱۲۶

$$\Rightarrow ۳۰\alpha_A = ۳۶\alpha_B \Rightarrow \frac{\alpha_A}{\alpha_B} = \frac{۳۶}{۳۰} = \frac{۶}{۵}$$

طول میله $\frac{\Delta L}{L_1} = \frac{۰/۶}{۱۰۰}$ درصد افزایش یافته، یعنی α بنابراین داریم:

$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta \theta \Rightarrow \frac{\Delta L}{L_1} = \alpha \Delta \theta \Rightarrow \frac{۰/۶}{۱۰۰} = \alpha(۱۳۰ - ۳۰)$$

$$\Rightarrow \alpha = ۶ \times 10^{-۴} \frac{۱}{^{\circ}\text{C}}$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب (رسی) (دما و گرما))

«سیرپال میری»

-۱۲۷

طبق رابطه زیر، درصد افزایش طول به طول اولیه بستگی ندارد در نتیجه با

همان تغییر دما همان درصد تغییر طول را خواهد داشت:

$$\frac{L_2 - L_1}{L_1} \times 100 = \frac{\Delta L}{L_1} \times 100 = \frac{L_1 \alpha \Delta T}{L_1} \times 100 = \alpha \Delta T \times 100$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب (رسی) (دما و گرما))

«میرفه مفتاح»

-۱۲۸

طبق رابطه ابسط طولی $\Delta L = L_1 \alpha \Delta T$ ، هر فلزی که ضریب ابسط طولی

بیشتری داشته باشد، هنگام افزایش یا کاهش دمای آن، تغییرات طول

بیشتری از خود نشان می‌دهد. بنابراین چون در شکل (۱) دما کاهش یافته و

فلز B کاهش طول بیشتری داشته، پس $\alpha_B < \alpha_A$ است و در شکل (۲)

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب (رسی) (دما و گرما))

«مسقطی کیانی»

-۱۲۵

چون تغییر طول میله مشخص است، برای محاسبه طول اولیه میله باید از

رابطه $\Delta L = L_1 \alpha \Delta \theta$ استفاده کنیم. در این رابطه چون یکای ضریب ابسط

طولی (α) بر حسب $\frac{۱}{^{\circ}\text{C}}$ است، باید $\Delta \theta$ بر حسب K یا $^{\circ}\text{C}$ باشد.

بنابراین ابتدا تغییر دما از درجه فارنهایت به درجه سلسیوس تبدیل می‌کنیم:

$$\Delta F = F_2 - F_1 \xrightarrow{F_2 = ۸۵^{\circ}\text{F}, F_1 = -۵^{\circ}\text{F}} \Delta F = ۸۵ - (-۵) = ۹۰^{\circ}\text{F}$$

$$\begin{cases} F_2 = \frac{۹}{۵} \theta_2 + ۳۲ \\ F_1 = \frac{۹}{۵} \theta_1 + ۳۲ \end{cases} \Rightarrow \Delta F = \frac{۹}{۵} \Delta \theta \Rightarrow ۹۰ = \frac{۹}{۵} \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = ۵0^{\circ}\text{C}$$

اکنون طول اولیه میله را پیدا می‌کنیم:

$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta \theta \Rightarrow L_1 = \frac{\Delta L}{\alpha \Delta \theta} = \frac{\alpha = ۶ \times 10^{-۴} \frac{۱}{K}}{\Delta L = ۶ \times ۱۰^{-۴} \text{mm}} = \frac{\frac{۱}{^{\circ}\text{C}}}{۶ \times ۱۰^{-۴}} \text{m} , \Delta \theta = ۵0^{\circ}\text{C}$$

$$L_1 = \frac{۶ \times ۱۰^{-۴}}{۶ \times ۱۰^{-۴} \times ۵0} = \frac{۶ \times ۱۰^{-۴}}{۳ \times ۱۰^{-۴}} \Rightarrow L_1 = ۲\text{m}$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب (رسی) (دما و گرما))

دانشگاه آزاد اسلامی

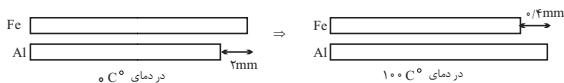
صفحه: ۲۲

اختصاصی پایه دهم تجربی

پروژه (۲) - آزمون ۳۰ فروردین

آنچه است، هنگامی که دما افزایش پیدا می‌کند، افزایش طول آلومینیم بیشتر

از افزایش طول آهن است، لذا داریم:

$$0^\circ\text{C} : L_{\text{Fe}} - L_{\text{Al}} = 2 \times 10^{-3} \text{ m} \quad (1)$$

$$100^\circ\text{C} : L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} = 0 / 4 \times 10^{-3} \xrightarrow{L = L_0 + L_0 \alpha \Delta T}$$

$$L_{\text{Al}} + L_{\text{Al}} \alpha_{\text{Al}} \Delta T_{\text{Al}} - (L_{\text{Fe}} + L_{\text{Fe}} \alpha_{\text{Fe}} \Delta T_{\text{Fe}}) = 0 / 4 \times 10^{-3}$$

$$\frac{\Delta T_{\text{Fe}} = \Delta T_{\text{Al}} = 100^\circ\text{C}}{\alpha_{\text{Al}} = 24 \times 10^{-6} \frac{1}{\text{K}}, \alpha_{\text{Fe}} = 12 \times 10^{-6} \frac{1}{\text{K}}} \rightarrow$$

$$\frac{L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} + L_{\text{Al}} \alpha_{\text{Al}} \Delta T_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} \alpha_{\text{Fe}} \Delta T_{\text{Fe}} = 0 / 4 \times 10^{-3}}{-2 \times 10^{-3}}$$

$$\frac{24 \times 10^{-6} \times 100 L_{\text{Al}} - 12 \times 10^{-6} \times 100 L_{\text{Fe}} = 2 / 4 \times 10^{-3}}{\Rightarrow 12 \times 10^{-6} (2L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}}) = 2 / 4 \times 10^{-3} \Rightarrow 2L_{\text{Al}} - L_{\text{Fe}} = 2 \text{ m}} \quad (2)$$

$$\frac{(2), (1)}{L_{\text{Al}} = 2 / 00.2 \text{ m}, L_{\text{Fe}} = 2 / 00.4 \text{ m}}$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب درسی) (دما و گرما)

چون دما افزایش یافته و افزایش طول فلز C بیشتر بوده، پس $\alpha_C > \alpha_B > \alpha_D$

و در نتیجه $\alpha_A < \alpha_B < \alpha_C$ خواهد بود.

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب درسی) (دما و گرما)

-۱۲۹

«زهره آقامحمدی»

بیشترین تغییر دمایی که این منطقه دارد برابر است با:

$$\Delta \theta = 36 - (-14) = 50^\circ\text{C}$$

چون ریل‌ها در روزی از سال که دمای آن میانگین کمینه و بیشینه دمای

سالیانه است، کار گذاشته می‌شوند پس بیشترین تغییر دمایی که ریل‌ها در

طول سال خواهند داشت برابر است با:

$$\Delta \theta = 25^\circ\text{C}$$

با توجه به رابطه انبساط طولی می‌توان نوشت:

$$\Rightarrow \Delta L = 20 \times 12 \times 10^{-6} \times 25 = 6 \times 10^{-3} \text{ m} = 6 \text{ mm}$$

(صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹ کتاب درسی) (دما و گرما)

-۱۳۰

«همید زرین‌کفشه»

چون ضریب انبساط طولی میله آلومینیمی بیشتر از ضریب انبساط طولی میله

می شود. در پاییز با کاهش طول روز و کم شدن نور ساختمان سبزدیسهها در بعضی گیاهان تغییر می کند و به رنگدیسه تبدیل می شود.
گزینه «۴»: یاخته های غیر فتوسترنزکننده در روبوست شامل کرک، تارکشته و یاخته های ترشحی است که کرک و یاخته های ترشحی را می توان در اندام های هوایی گیاه مشاهده کرد.
(صفحه های ۹۶، ۹۹ و ۱۰۷ کتاب درسی)

- ۱۳۶ **«پکاه چه تکمیریان»**
بخش ۱ تا ۴ به ترتیب سرلاط در جوانه ای انتهایی، برگ، بافت زمینه ای در حال تشکیل و سرلاط در جوانه ای جانبی را نشان می دهد.
درون بافت زمینه ای، یاخته های نرم آگهه ای حضور دارند. وقتی گیاه رخمی می شود، این یاخته ها تقسیم می شوند و آن را ترمیم می کنند.
بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: یاخته های سرلاط در جوانه ای انتهایی و جانبی قرار دارند.
گزینه «۳»: کرک که نوعی یاخته هی روبوستی تمایز یافته است در ساختمان اندام هوایی گیاه، وجود دارد، اما بافت زمینه ای در حال تشکیل، یاخته روبوستی ندارد.
گزینه «۴»: درون برگ و بافت زمینه ای در حال تشکیل، انواعی از یاخته های گیاهی وجود دارد.
(صفحه های ۹۹ تا ۱۰۴ کتاب درسی)

- ۱۳۷ **«مهرداد مفین»**
 فقط مورد «ج» صحیح است.
آلکالوئیدها از ترکیبات گیاهی اند و در شیرابه بعضی گیاهان به مقدار فراوانی وجود دارند. نقش آنها دفاع از گیاهان در برابر گیاه خواران است. آلکالوئیدها را در ساختن داروهایی مانند مسکن ها، آرامبخش ها و داروهای ضد سرطان به کار می بند. اما بعضی آلکالوئیدها اعتیاد آورند.
مشخص شده است که ترکیبات رنگی در گُریچه و رنگدیسه، پاداکسینه (انتی اکسیدان) اند. بعضی دیسه ها مانند نشادیسه رنگیزه ندارند.
(صفحه های ۹۶ و ۹۸ کتاب درسی)

- ۱۳۸ **«علی کرامت»**
 همه موارد صحیح اند.
 درخت نهان دانه و دولپه ای دارای رشد پسین، دو نوع سرلاط پسین به نام های بن لاد آوندساز و بن لاد چوب پنبه ساز دارد.
بررسی موارد:

الف) آوندهای چوبی از بن لاد آوندساز و بافت چوب پنبه ای از بن لاد چوب پنبه ساز منشاء می گرند که واجد یاخته هایی مرده اند و پروتوبلاست خود را از دست داده اند.
ب) پیدا شی آوندهای چوب و آبکش نخستین مربوط به فعالیت سرلاط های نخستین است، نه پسین.
ج) آوند آبکش پسین حاصل از فعالیت بن لاد آوندساز و تمامی یاخته های حاصل از فعالیت بن لاد چوب پنبه ساز همگی در ناحیه پوست درخت نهان دانه و دولپه ای قرار دارند.
(صفحه های ۹۲، ۹۳، ۱۰۲ و ۱۰۶ کتاب درسی)

- ۱۳۹ **«علی کرامت»**
 در ریشه گیاهان نهان دانه دولپه ای، آوندهای آبکش بین دسته های آوند چوبی قرار دارند.
(صفحه های ۱۰۴ تا ۱۰۶ کتاب درسی)

زیست شناسی (۱) - عادی

- ۱۳۱ **«علی کرامت»**
 عبور مواد مغذی و ترکیبات دیگر از راه پلاسمودسیم را خ می دهد که هر دو یاخته دارای پلاسمودسیم است.
بررسی سایر گزینه ها:
گزینه «۱»: لیگنین در آوند چوبی و بافت سخت آکنه دیده می شود، نه در یاخته های پاراشیمی و کلانشیمی.
گزینه «۲»: سیلیس در یاخته های سطحی قرار دارد (در بافت پوششی مشاهده می شود).
گزینه «۳»: در یاخته های پاراشیمی برخلاف کلانشیمی توانایی ترمیم دیده می شود.
(صفحه های ۹۳ تا ۹۶ و ۱۰۰ تا ۱۰۲ کتاب درسی)

- ۱۳۲ **«محمد مهری روز بیان»**
 تیغه میانی از پلی ساکاریدی به نام پکتین ساخته شده است. دیوایر نخستین نیز تک لایه یا چند لایه است. در این دیوایر، رشته های سلولز وجود دارد که در زمینه ای از پروتئین و انواعی از پلی ساکاریدهای غیر رشته ای قرار می گیرند.
بررسی سایر گزینه ها:
گزینه «۲»: نشادیسه فاقد رنگیزه است.
گزینه «۳»: ترکیبات رنگی در گُریچه و رنگدیسه، پاداکسینه (انتی اکسیدان) اند.
گزینه «۴»: آنتوسیانین یکی از ترکیبات رنگی است که در گریچه ذخیره می شود.
(صفحه های ۹۵ و ۹۶ کتاب درسی)

- ۱۳۳ **«جلیل نقره ای»**
 بن لاد آوندساز، آوندهای چوب پسین را به سمت داخل و آوندهای آبکش پسین را به سمت بیرون تولید می کند. بنابراین، می توان گفت آوند آبکش سال سوم نسبت به آوند آبکش سال چهارم از بن لاد آوندساز دور و به بن لاد چوب پنبه ساز نزدیکتر می شود.
بررسی سایر گزینه ها:
گزینه «۱»: پیراپوست در مجموعه پوست قرار می گیرد. پوست درخت شامل پیراپوست و آوند آبکش پسین است.
گزینه «۲»: در پوست درخت، آوند آبکش پسین وجود دارد. با کندن پوست درخت فقط ارتباط آوند آبکش پسین قطع می شود.
گزینه «۴»: نزدیک ترین یاخته های حاصل از بن لادها به بن لاد (کامبیوم) آوندساز، آبکش سال آخر است.
(صفحه های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب درسی)

- ۱۳۴ **«سعید شرفی»**
 شکل، برش عرضی ساقه یک گیاه نهان دانه دولپه را نشان می دهد.
 پیراپوست در اندام های مسن گیاه نهان دانه دارای سرلاط پسین، جانشین رپوست می شود. پیراپوست به عمل داشتن یاخته های چوب پنبه ای شده، نسبت به گازها نیز نفوذ ناذیر است.
(صفحه های ۹۹، ۱۰۵ و ۱۰۶ کتاب درسی)

- ۱۳۵ **«محمد مهری روز بیان»**
 کرک ها (یاخته های غیر فتوسترنزکننده) در برگ گیاه خرزه ره اندازه کاملاً یکسانی ندارند. (شکل ۲۴ فصل ۶)
بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: پوستک از ورود نیش حشرات و عوامل بیماری زا به گیاه جلوگیری می کند و در حفظ گیاه در برابر سرما نیز نقش دارد.
گزینه «۲»: ساختار سبزدیسه ها در بعضی گیاهان تغییر می کند و به رنگ دیسه تبدیل می شوند. سبزدیسه ها کاروتینوئید هم دارند که با رنگ سبزینه پوشیده

بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: کوتین و چوب پنبه از ترکیبات لبیدی هستند.
گزینه‌های «۲» و «۳»: کوتینی شدن و چوب پنبه‌ای شدن از تغییرات دیواره در یاخته‌های گیاهی اند که در کاهش از دست دادن آب و جلوگیری از ورود عوامل بیماری‌زا به گیاه نقش دارند.
گزینه «۴»: پروتوبلاست هم‌ارز یاخته در جانوران است. توجه کنید که ترکیبات دیواره گیاهی از جمله چوب پنبه توسط پروتوبلاست ایجاد می‌شود.
(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی)

-۱۴۶ **محمد مهدی روزبهانی**
علاوه بر بافت‌های زمینه‌ای، پوششی و آوندی، یاخته‌های کلاهک ریشه نیز از این سرلاط منشأ می‌گیرند. همه این یاخته‌های از تقسیم یاخته‌های سرلاطی و در نتیجه تشکیل تیغه میانی از جنس پالسکاریدی به نام پاکتین در بین دو یاخته گیاهی ایجاد شده اند.
برخی از این یاخته‌ها مانند یاخته‌های آوند‌های چوبی مرده‌اند و توانایی تولید و ذخیره انرژی و نیز پروتوبلاست ندارند.
(صفحه‌های ۹۲، ۹۳ و ۹۴ کتاب درسی)

-۱۴۷ **مهرداد مفین**
شكل نشادیسه را نشان می‌دهد.
ترکیبات رنگی در گُریچه و رنگ‌دیسه، پاکتین (انتی‌اکسیدان) اند.
ترکیبات پاکتین در پیشگیری از سلطان و نیز بهبود کارکرد مغز و اندام‌های دیگر نقش منتهی دارند.
بعضی دیسه‌ها رنگزیر ندارند، مثلاً در دیسه‌های یاخته‌های بخش خوراکی سیب زمینی، به مقدار فراوانی ناشاسته ذخیره شده است که به همین علت به آن نشادیسه (آمیلولپلاست) می‌گویند.
ذخیره نشاسته، هنگام رویش جوانه‌های سیب‌زمینی، برای رشد جوانه‌ها و تشکیل پایه‌های جدید از گیاه سیب‌زمینی مصرف می‌شود.
(صفحه‌های ۹۶، ۹۷ و ۹۸ کتاب درسی)

-۱۴۸ **محمد مهدی روزبهانی**
سرلاط‌های نخستین همانند سرلادهای پسین، در تولید بافت آوندی (چوبی و ابکش) نقش مهمی دارند. هر دو این یاخته‌ها دارای سیتوبلاسلام اندک و هسته درشت می‌باشند. هر دو نوع مریسم در رشد قطعی گیاه نقش دارند.
بررسی مواد نادرست:
مورد (الف) دقت کنید برخی مریسم‌ها در ریشه گیاه قرار دارند.
مورد (ب) فقط برای بن لاد آندساز صحیح است.
(صفحه‌های ۹۱ تا ۹۴ کتاب درسی)

-۱۴۹ **پکاه هوا نکیریان**
بافت زمینه‌ای دارای ۳ نوع بافت پارانشیم، کلانشیم و اسکلرانشیم است. بافت پارانشیم و کلانشیم فاقد دیواره چوبی شده هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: بافت سخت آکنه دارای یاخته‌های مرده است. دو نوع یاخته سخت آکنه‌ای وجود دارد. اسکلرانشیم، یاخته‌های کوتاه و فیبرها، یاخته‌های دراز سخت آکنه‌ای اند. از فیبرها در تولید طناب و پارچه نیز استفاده می‌کنند.
گزینه «۲»: یاخته‌های پارانشیم دارای دیواره نخستین نازک می‌باشند. یاخته‌های این بافت، وقتی گیاه زخمی می‌شود، تقسیم می‌شوند و آن را ترمیم می‌کنند.
گزینه «۳»: بافت چسب آکنه (کلانشیم) دارای دیواره نخستین ضخیم است. یاخته‌های چسب آکنه‌ای عموماً زیر روپوست قرار می‌گیرند. بنابراین، یاخته‌های این بافت را می‌توان در اندام‌های هوایی مشاهده کرد.
(صفحه‌های ۹۰ و ۹۱ کتاب درسی)

-۱۵۰ **علیرضا آروین**
در استوانه آوندی ریشه گیاهان نهان‌دانه تکلیه، بافت آوندی و مغز ریشه قرار دارد. بافت آوندی دارای یاخته‌های آوند چوبی، آکشن، فیبرها، یاخته‌های نرم آکنه‌ای و یاخته‌های همراه است. ممچنین مغز ریشه گیاهان نهان‌دانه تکلیه نیز از یاخته‌های نرم آکنه‌ای تشکیل می‌شود. از آن جایی که در گیاهان نهان‌دانه تکلیه، سرلاط پسین (بن‌لاد) وجود ندارد، همه یاخته‌های سامانه‌های بافتی آوندی و زمینه‌ای موجود در ریشه، از تقسیم یاخته‌های سرلاط نخستین نزدیک به انتهای ریشه ایجاد می‌شوند.

-۱۴۰ **مهرداد مفین**
بعضی گیاهان در آبها و یا در جاهایی زندگی می‌کنند که زمان‌هایی از سال با آب پوشیده می‌شوند. این گیاهان با مشکل کمبود اکسیژن مواجه‌اند، به همین علت برای زیستن در چنین محیط‌هایی سازش‌هایی دارند. نرم‌آکنندی هوا در ریشه، ساقه و برگ، یکی از سازش‌های گیاهان آبزی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: بعضی گیاهان در مناطق خشک و کم‌آب، ترکیب‌های پلی‌ساکاریدی در گُریچه‌های خود دارند. این ترکیبات فشار اسمزی درون یاخته را افزایش می‌دهد و در نتیجه جذب آب به یاخته‌های گیاهی زنده افزایش می‌یابد.

گزینه «۲»: کرک‌ها با به دام انداختن رطوبت‌ها، اتمسفر مرطوبی در اطراف روزنه‌ها ایجاد می‌کنند و مانع خروج بیش از حد آب از برگ می‌شوند.
گزینه «۳»: ریشه‌های درختان حراً در آب و گل قرار دارند. درختان حراً برای مقابله با کمبود اکسیژن، ریشه‌هایی دارند که از سطح آب بیرون آمدند. این ریشه‌ها با جذب اکسیژن، مانع از سطح آب برگ ریشه‌ها به علت کمبود اکسیژن می‌شوند. به همین علت به این ریشه‌ها، شُر ریشه می‌گویند.
(صفحه‌های ۹۵، ۹۶، ۹۷ و ۹۸ کتاب درسی)

-۱۴۱ **ممدوح نصرت‌ناهارکن**
با تشکیل دیواره نخستین و پسین، تیغه میانی از پروتوبلاست دور می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های «۱» و «۴» دیواره نخستین، مانند قالبی، پروتوبلاست را در برمی‌گیرد؛ اما مانع رشد آن نمی‌شود زیرا قابلیت گسترش و کشش دارد و همراه با رشد پروتوبلاست و اضافه شدن ترکیبات سازنده دیواره، اندازه آن نیز افزایش می‌یابد.
گزینه «۲»: پلی‌ساکارید پکتین در ساختار تیغه میانی یاخته گیاهی به کار رفته است.
(صفحه‌های ۹۲ و ۹۳ کتاب درسی)

-۱۴۲ **مهرداد مفین**
چوبی شدن دیواره، اغلب سبب مرگ پروتوبلاست می‌شود.
(صفحه‌های ۹۴ و ۹۵ کتاب درسی)

-۱۴۳ **مهرداد مفین**
موارد «الف» و «ب» نادرست اند.
بررسی موارد:
الف) امروز رنگ‌های طبیعی نیز برای رنگ‌آمیزی الیاف فرش کاربرد دارند.
ب) لاستیک برای اولین بار از شیرابه نوعی درخت ساخته شد.
ج) ترکیباتی در گیاهان ساخته می‌شود که در مقادیر متفاوت، ممکن است سرطان‌زا، مسموم کننده یا حتی کشندۀ باشند.
د) الکالوئیدها را در ساختن داروهای مانند مسکن‌ها، آرامبخش‌ها و داروهای ضد سرطان به کار می‌برند.
(صفحه‌های ۹۱ و ۹۲ کتاب درسی)

-۱۴۴ **پیمان رسولی**
با توجه به فعالیت صفحه‌ی ۹۵ کتاب درسی دهم:
با قرار دادن نمونه یاخته‌ای از روپوست پیاز قرمز در محلول ۱۰ درصد نمک، یاخته گیاهی پلاسمولیز انجام می‌دهد و در این حالت دیواره یاخته‌ای از پروتوبلاست فاصله می‌گیرد.
با قرار دادن نمونه یاخته‌ای از روپوست پیاز قرمز در آب مقطر، یاخته گیاهی تورسائنس انجام می‌دهد و در نهایت به علت ورود آب به این نمونه وزن و اندازه یاخته نسبت به حالت اولیه افزایش پیدا می‌کند.
یاخته‌ای گیاه براساس تفاوت فشار اسمزی پروتوبلاست و محیط اطراف به حالت تورسائنس یا پلاسمولیز در می‌آید.
آب بر اساس اسمز می‌تواند از غشای پروتوبلاست و گُریچه، آزادانه و بدون صرف انرژی عبور کند.
(صفحه‌های ۹۴ و ۹۵ کتاب درسی)

-۱۴۵ **امیرحسین بهروزی فرد**
بافت گیاهی که اولین بار با میکروسکوپ ابتدایی را بت هوک مشاهده شد، بافت چوب پنبه است.

۱۵۵- «ممور نصرت ناگهانی»

با تشکیل دیواره نخستین و پسین، یاخته میانی از پروتوپلاست دور می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های «۱» و «۴»: دیواره نخستین، مانند قالبی، پروتوپلاست را در بر می‌گیرد؛
اما مانع رشد آن نمی‌شود؛ زیرا قابلیت گسترش و کشش دارد و همراه با رشد
پروتوپلاست و اضافه شدن ترکیبات سازنده دیواره، اندازه آن نیز افزایش می‌یابد.
گزینه «۲»: پلی‌ساقارید پکتین در ساختار تغیه میانی یاخته گیاهی به کار رفته است.
(صفحه‌های ۹۲ و ۹۳ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

-۱۵۵

۱۵۶- «مهرداد مهمن»

موارد «الف» و «ب» نادرست است.
بررسی موارد:
الف) امروز رنگ‌های طبیعی نیز برای رنگ‌آمیزی الیاف فرش کاربرد دارند.
ب) لاستیک برای اولین بار از شیرابه نوعی درخت ساخته شد.
ج) ترکیباتی در گیاهان ساخته می‌شود که در مقادیر متفاوت، ممکن است
سرطان‌زا، مسموم‌کننده یا حتی کشنده باشند.
د) آلکالوئیدها را در ساختن داروهایی مانند مسکن‌ها، آرامبخش‌ها و داروهای
ضد سلطان به کار می‌برند.
(صفحه‌های ۹۷ و ۹۸ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

-۱۵۶

۱۵۷- «پیمان رسولی»

با توجه به فعالیت صفحه ۹۵ کتاب درسی دهم:
با قرار دادن نمونه یاخته‌ای از روپوست پیاز قرمز در محلول ۱۰ درصد نمک،
یاخته گیاهی پلاسمولیز انجام می‌دهد و در این حالت دیواره یاخته‌ای از
پروتوپلاست فاصله می‌گیرد.
با قرار دادن نمونه یاخته‌ای از روپوست پیاز قرمز در آب مقطمر، یاخته گیاهی
تورساتنس انجام می‌دهد و در نهایت به علت ورود آب به این نمونه وزن و
اندازه یاخته نسبت به حالت اولیه افزایش پیدا می‌کند.
یاخته‌های گیاه براساس تقاضات فشار اسمزی پروتوپلاست و محیط اطراف به
حالت تورساتنس یا پلاسمولیز در می‌آیند.
آب بر اساس اسم می‌تواند از غشاء پروتوپلاست و گُرچه، آزادانه و بدون
صرف انرژی عبور کند.
(صفحه‌های ۹۴ و ۹۵ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

-۱۵۷

۱۵۸- «امیرحسین بهروزی فرد»

بافتی گیاهی که اولین بار با میکروسکوپ ابتدایی را برت هوک مشاهده شد،
بافت چوب پنهان است.
بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: کوتین و چوب پنهان از ترکیبات لیپیدی هستند.
گزینه‌های «۲» و «۳»: کوتینی شدن و چوب پنهانی شدن از تغییرات دیواره
در یاخته‌های گیاهی اند که در کاهش از دست دادن آب و جلوگیری از ورود
عوامل بیماری‌زا به گیاه نقش دارند.
گزینه «۴»: پروتوپلاست هم از یاخته در جانوران است. توجه کنید که
ترکیبات دیواره گیاهی از جمله چوب پنهان توسط پروتوپلاست ایجاد می‌شود.
(صفحه‌های ۹۲ و ۹۳ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

-۱۵۸

۱۵۹- «علیرضا آروین»

اصلی ترین یاخته‌های بافت آوندی، یاخته‌هایی اند که آوندها را می‌سازند و
همان طور که می‌دانید شیره خام و پرورده را در سراسر گیاه جایه جا می‌کنند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: بعضی آوندهای چوبی از یاخته‌های دوکی شکل دراز به نام نایدیس
(ترائکید) ساخته شده اند. در حالی که بعضی دیگر، از به نیبال هم قرار گرفتن
یاخته‌های کوتاهی به نام عنصر آوندی تشکیل می‌شوند. در این آوندها دیواره
عرضی از بین رفته و لوله پیوسته‌ای تشکیل شده است.
گزینه «۳»: یاخته‌های آوند آبکش، فاقد دیواره پسین چوبی شده هستند.
گزینه «۴»: یاخته‌های آوند چوبی و آبکش فاقد هسته و مولکول‌های دنا می‌باشند.
(صفحه‌های ۹۴، ۹۵ و ۹۶ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

-۱۵۹

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فیبرها در تابه شیره خام و پرورده نقش ندارند.
گزینه «۲»: یاخته‌های نرم آکنهای و آوند آبکش فاقد دیواره پسین چوبی شده هستند.
گزینه «۳»: یاخته‌های آوند چوبی و آبکش فاقد هسته و مولکول‌های دنا می‌باشند.
اطلاعات لازم برای زندگی یاخته در مولکول‌های دنا ذخیره شده است.
(صفحه‌های ۹۴ و ۹۵ کتاب درسی)

-۱۵۱- زیست‌شناسی (۱) - موادی

۱۵۱- «محمد‌مهدی روزبهانی»

تغیه میانی از پلی‌ساقاریدی به نام پکتین ساخته شده است. دیواره نخستین نیز
تک‌لایه یا چندلایه است. در این دیواره، رشته‌های سلولز وجود دارند که در
زمینه‌ای از پروتئین و الواعی از پلی‌ساقاریدهای غیر رشته‌ای قرار می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نشادیسه فاقد رنگیزه است.
گزینه «۳»: ترکیبات رنگی در گُرچه و رنگ‌دیسی، پاکسنده (آنتی‌اسیدان) اند.
گزینه «۴»: آنتوسیانین یکی از ترکیبات رنگی است که در گُرچه ذخیره می‌شود.
(صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

۱۵۲- «محمد‌مهدی روزبهانی»

کرک‌ها (یاخته‌های غیر فتوسترنکننده) در روپوست گیاه اندازه کاملا
یکسانی ندارند. (شکل ۱۳-۱۳- ب صفحه ۱۰۰ کتاب درسی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پوستک از ورود نیش حشرات و عوامل بیماری‌زا به گیاه
جلوگیری می‌کند و در حفظ گیاه در برابر سرما نیز نقش دارد.
گزینه «۲»: ساختار سبزدیسه‌ها در بعضی گیاهان تعییر می‌کند و به رنگ‌دیسی
تبديل می‌شوند. سبزدیسه‌ها کاروتوفید هم دارند که با رنگ‌سبزینه پوشیده
می‌شود. در پاییز با کاهش طول روز و کم شدن نور ساختار سبزدیسه‌ها در
بعضی گیاهان تعییر می‌کند و به رنگ‌دیسی تبدیل می‌شود.

گزینه «۴»: یاخته‌های غیر فتوسترنکننده در روپوست شامل کرک،
تارکشنده و یاخته‌های ترشحی است که کرک و یاخته‌های ترشحی را
می‌توان در اندام‌های هوایی گیاه مشاهده کرد.
(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

۱۵۳- «علی کرامت»

عبور مواد مغذی و ترکیبات دیگر از راه پلاسمودسیم‌ها رخ می‌دهد که هر دو
یاخته دارای پلاسمودسیم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لیگنین در آوند چوبی و بافت سخت آنکه دیده می‌شود، نه در
یاخته‌های پاراشیمی و کلانشمی.
گزینه «۲»: سیلیس در یاخته‌های سطحی قرار دارد (در بافت پوششی مشاهده می‌شود).
گزینه «۳»: در یاخته‌های پاراشیمی برخلاف کلانشمی توانایی ترمیم دیده می‌شود
(صفحه‌های ۹۲ تا ۹۴ و ۱۰۰ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

۱۵۴- «مهرداد مهمن»

فقط مورد «ج» صحیح است.
آلکالوئیدها از ترکیبات گیاهی اند و در شیرابه بعضی گیاهان به مقدار فراوانی
وجود دارند. نقش آن‌ها دفاع از گیاهان در برایر گیاه‌خواهان است. آلکالوئیدها را
در ساختن داروهایی مانند مسکن‌ها، آرامبخش‌ها و داروهای ضد سلطان به کار
می‌برند اما بعضی آلکالوئیدها اعتیاد‌آورند.

مشخص شده است که ترکیبات رنگی در گُرچه و رنگ‌دیسی، پاکسنده
(آنتی‌اسیدان) اند. بعضی دیسی‌ها مانند نشادیسه رنگیزه ندارند.
(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

«مازیار اعتمادزاده»

-۱۶۶

«مهرداد مدبی»

بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: در باخته‌های ریزپردار لوله پیچ خورده نزدیک ریزپردازها در باز جذب مواد نقش دارد.
 گزینه «۲»: مابعد درون گردیزه‌های کلیه انسان، توسط شبکه مویرگی (درون کپسول بومن) تامین می‌شود.
 گزینه «۳»: گردیزه‌های کلیه انسان همانند متانفریدی در قسمت‌های مختلف خود قطر نابرابر دارد.
 گزینه «۴»: مهار طور که در شکل‌های ۱۳ و ۱۴ فصل ۵ کتاب درسی مشاهده می‌کنید، در متانفریدی برخلاف پروتونفریدی، شبکه مویرگی اطراف نفریدی را احاطه می‌کند.

(صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵ و ۸۸ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«سینا نادری»

-۱۶۷

«پلهه همچاکی‌پاریان»

بیشتر کرم‌های حلقوی در هر حلقه بدن خود یک جفت متانفریدی دارند و در انتهای هر متانفریدی یک مثانه وجود دارد. اما پرندگان، خزندگان و پستانداران تنها یک مثانه دارند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: در کوسه‌ها غدد راست‌رودهای محلول نمک (سدیم کلرید) بسیار غلظت را به روده ترشح می‌کنند.
 گزینه «۲»: در پلازاریا بیشتر نیتروژن از طریق پوست دفع می‌شود، نه سامانه دفعی پروتونفریدی.
 گزینه «۳»: در برخی از خزندگان و پرندگان دریایی و بیابانی، غدد نمکی توانایی دفع محلول نمکی غلظت را دارند. در کوسمه‌های ها و سفرمه‌های ها نیز غدد راست‌رودهای محلول نمک (سدیم کلرید) بسیار غلظت را به روده ترشح می‌کنند.

(صفحه‌های ۸۰ تا ۹۰ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۶۸

«مهرداد مدبی»

مسیر درست خروج ادرار از بدن:
 نفرون ← لوله‌های کنندۀ جمجم ادرار ← لگنچه ← میزانی ← مثانه ← میزاه
 (الف) ابتدای گردیزه شبیه قیف است.
 (ب) منفذ میز نای به لگنچه کلیه متصل است.
 (ج) حرکات کرمی دیواره میزانی نتیجه انقباضات ماهیچه صاف دیواره آن است.
 (د) مثانه، کیسه‌ای ماهیچه‌ای که ادرار موقتاً ذخیره می‌کند.
 (ه) مجرای جمع کننده ادرار، مواد دفعی را از لوله پیچ خورده دور دریافت می‌کند.
 (و) در محل اتصال مثانه به میزاه، بنداره قرار دارد که به هنگام ورود ادرار باز می‌شود. این بنداره، که بنداره داخلی میزاه نام دارد، از نوع ماهیچه صاف و غیرارادی است. بنداره دیگری به نام بنداره خارجی میزاه، از نوع ماهیچه مخطط و ارادی است.

(صفحه‌های ۸۰، ۸۲ و ۸۶ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۶۹

«علی کرامت»

بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: در صورت ترشح آنزیم رنین از کلیه به خون و در نهایت اثر هورمون آلتیسترون خون برکلیه، میزان باز جذب سدیم و آب به خون افزایش می‌یابد.
 گزینه «۲»: با ترشح هورمون ضد ادراری از غده زیرمغزی پسین و ورود آن به خون، مقدار آب در اثر باز جذب آب توسط کلیه افزایش می‌یابد.
 گزینه «۳»: اگر ترشح هورمون ضد ادراری صورت نگیرد، باز جذب آب نیز صورت نمی‌گیرد و ادرار را حقیقت نمی‌شود.
 گزینه «۴»: گر برنا به علیه هورمون ضد ادراری ترشح نشود، مقدار زیادی ادرار را حقیقت نمی‌شود. چنین حالتی به دیابت بی مزه معروف است.

(صفحه ۸۷ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۷۰

«همه موارد صحیح است.

بررسی موارد:
 (الف) در محل اتصال مثانه به میزاه، بنداره ای قرار دارد که به هنگام ورود ادرار باز می‌شود. این بنداره، بنداره داخلی میزاه نام دارد. (تفاوت)
 (ب) بنداره خارجی از جنس ماهیچه اسکلتی (ارادی) و بنداره داخلی از جنس صاف (غیرارادی) است. (تفاوت)
 (ج) بنداره داخلی در اثر پیام نخاع و بنداره خارجی در اثر پیام مغز منقبض می‌شود. (تفاوت)
 (د) هر دو بنداره داخلی و خارجی در حالت طبیعی منطبق اند. (شباهت)

(صفحه‌های ۸۰، ۸۲ و ۸۶ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۶۰

«شکل، نشادیسه را نشان می‌دهد.

ترکیبات رنگی در گوچه و رنگ‌دیسه، پاداکسنده (آنتی‌اکسیدان) اند. ترکیبات پاداکسنده در پیشگیری از سلطان و نیز بهبود کارکرد مغز و اندام‌های دیگر نقش مشتی دارند.
 بعضی دیسه‌ها رنگیزه ندارند، مثلاً در دیسه‌های یاخته‌های بخش خوارکی سیب زمینی، به مقدار فراوانی نشاسته ذخیره شده است که به همین علت به آن نشادیسه (آمیلوبلاست) می‌گویند.
 ذخیره نشاسته، هنگام رویش جوانه‌های سیب‌زمینی، برای رشد جوانه‌ها و تشکیل پایه‌های جدید از گیاه سیب‌زمینی مصرف می‌شود.

(صفحه‌های ۹۷ و ۹۸ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

«سینا نادری»

-۱۶۷

«پافت زمینه‌ای دارای ۳ نوع بافت پاراشیم، کلانشیم و سکلرانشیم است. بافت پاراشیم و کلانشیم فاقد دیواره چوبی شده هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: بافت سخت‌آئنه دارای یاخته‌های مرده است. دو نوع یاخته سخت‌آئنه‌ای وجود دارد. اسکلرئیدهای، یاخته‌های کوتاه و فیربهای، یاخته‌های داراز سخت‌آئنه‌ای اند. از فیرهای در تولید طناب و پارچه نیز استفاده می‌کنند. یاخته‌ای گزینه «۲»: یاخته‌های پاراشیم دارای دیواره نخستین نازک می‌باشند. یاخته‌ای این بافت، وقتی گیاه رخمی می‌شود، تقسیم می‌شوند و آن را ترمیم می‌کنند.
 گزینه «۳»: بافت چسب‌آکه (کلانشیم) دارای دیواره نخستین ضخیم است. یاخته‌های چسب‌آکه‌ای معمولاً زیر روپوست قرار می‌گیرند. بنابراین، یاخته‌ای این بافت را می‌توان در اندام‌های هوایی مشاهده کرد.

(صفحه‌های ۹۰ و ۹۱ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

«پیمان رسولی»

-۱۶۸

«چوبی شدن دیواره، اغلب سبب مرگ پروتونپلاست می‌شود.

(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

«پیمان رسولی»

-۱۶۹

«به علت وجود ریزپردازهای فراوان (نه مژک‌ها) در لوله پیچ خورده نزدیک، مقدار مواد باز جذب شده در این قسمت از گردیزه، بیش از سایر قسمت هاست.

(صفحه‌های ۸۳ و ۸۵ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۷۰

«بررسی موارد صحیح است.

الف و ب) در کلیه‌ها، مویرگ‌های خونی منفذدار وجود دارد. این مویرگ‌ها با داشتن منافذ زیاد در غشای یاخته‌های پوششی همراه با غشای پایه ضخیم مشخص می‌شوند.
 (ج) دیواره نازک و جریان خون گند. امکان تبادل مناسب مواد را در مویرگ‌ها فراهم می‌کند.
 (د) بیشتر اکسیژن درون مویرگ‌های خونی به کمک هموگلوبین درون گوچه‌های قرمز منتقل می‌شود.

(صفحه‌های ۸۳، ۸۴، ۸۵ و ۸۶ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۷۱

«همه موارد صحیح است.

بررسی موارد:
 الف و ب) در کلیه‌ها، مویرگ‌های خونی منفذدار وجود دارد. این مویرگ‌ها با داشتن منافذ زیاد در غشای یاخته‌های پوششی همراه با غشای پایه ضخیم مشخص می‌شوند.

(ج) دیواره نازک و جریان خون گند. امکان تبادل مناسب مواد را در مویرگ‌ها فراهم می‌کند.
 (د) بیشتر اکسیژن درون مویرگ‌های خونی به کمک هموگلوبین درون گوچه‌های قرمز منتقل می‌شود.

(صفحه‌های ۸۳، ۸۴، ۸۵ و ۸۶ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۷۲

«گرینه «۱»: به علت وجود ریزپردازهای فراوان (نه مژک‌ها) در لوله پیچ خورده نزدیک، مقدار مواد باز جذب شده در این قسمت از گردیزه، بیش از سایر قسمت هاست.

(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

«پیمان رسولی»

-۱۷۳

«به علت وجود ریزپردازهای فراوان (نه مژک‌ها) در لوله پیچ خورده نزدیک، مقدار مواد باز جذب شده در این قسمت از گردیزه، بیش از سایر قسمت هاست.

(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۷۴

«همه موارد صحیح است.

بررسی موارد:
 الف و ب) در کلیه‌ها، مویرگ‌های خونی منفذدار وجود دارد. این مویرگ‌ها با داشتن منافذ زیاد در غشای یاخته‌های پوششی همراه با غشای پایه ضخیم مشخص می‌شوند.

(ج) دیواره نازک و جریان خون گند. امکان تبادل مناسب مواد را در مویرگ‌ها فراهم می‌کند.
 (د) بیشتر اکسیژن درون مویرگ‌های خونی به کمک هموگلوبین درون گوچه‌های قرمز منتقل می‌شود.

(صفحه‌های ۸۳، ۸۴، ۸۵ و ۸۶ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۷۵

«گرینه «۱»: در مرحله تراوشن، خوناب شامل آب و مواد محلول در آن به جز پروتئین‌ها، به کپسول بومن وارد می‌شوند. (نادرستی گرینه «۲»)

باز جذب و ترشح می‌توانند به صورت فعال و غیرفعال انجام پذیرند. این دو فرآیند هرگز در کپسول بومن که محل قرارگیری پودوستیت‌ها است مشاهده نمی‌شوند. (درستی گرینه «۳»)

در تراوشن، مواد درنتیجه فشار خون از کلافک خارج می‌شوند.
 تراوشن فقط در کپسول بومن مشاهده می‌شود که فاقد یاخته‌های مکعبی شکل است. (نادرستی گرینه «۴»)

(صفحه‌های ۸۳، ۸۴، ۸۵ و ۸۶ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«پیمان رسولی»

-۱۷۶

«گرینه «۲»: در مرحله تراوشن، خوناب شامل آب و مواد محلول در آن به جز پروتئین‌ها، به کپسول بومن وارد می‌شوند. (نادرستی گرینه «۲»)

باز جذب و ترشح می‌توانند به صورت فعال و غیرفعال انجام پذیرند. این دو فرآیند هرگز در کپسول بومن که محل قرارگیری پودوستیت‌ها است مشاهده نمی‌شوند. (درستی گرینه «۳»)

در تراوشن، مواد درنتیجه فشار خون از کلافک خارج می‌شوند.
 تراوشن فقط در کپسول بومن مشاهده می‌شود که فاقد یاخته‌های مکعبی شکل است. (نادرستی گرینه «۴»)

(صفحه‌های ۸۳، ۸۴، ۸۵ و ۸۶ کتاب درسی) (تنظيم اسمزی و دفع مواد زاند)

«علی مهدی»

-۱۷۶

همه عبارات صحیح است.

عبارت «ب»: آمونیوم سولفات (NH_4SO_4) دارای ۱۵ اتم است و منیزیم هیدروکسید ($\text{Mg}(\text{OH})_2$) ۵ اتم دارد.

عبارت «پ»: هر دو نسبت بیان شده برابر ۲ می‌باشد.

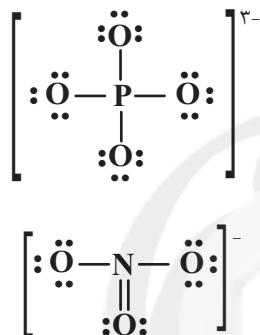

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ کتاب درسی)

«علی علمداری»

-۱۷۷

(۱) Na_3PO_4 : سدیم فسفات (۱)
(۲) $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$: مس (II) نیترات (۲)

توجه کنید که در مس (II) نیترات تعداد آنیون نیترات برابر ۲ است.

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ کتاب درسی)

«بوزاد تقیزاده»

-۱۷۸

پیوند هیدروژنی، نیروی جاذبه‌ای است که بین دو مولکول جدا از هم برقرار می‌شود، شرط اصلی آن است که این جاذبه بین اتم هیدروژن متصل به اتم‌های O، N و F از یک مولکول و اتم‌های N، O یا F از مولکول دیگر برقرار باشد.

نکته: اتم هیدروژن در استون ($\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$) و CH_2O به اتم اکسیژن متصل نمی‌باشد.

(صفحه‌های ۱۴۴ و ۱۵۵ کتاب درسی)

«حسن رهمنی کوکنده»

-۱۷۹

عبارت‌های «الف» و «ت» صحیح می‌باشند.

دلیل نادرستی موارد دیگر:

عبارت «ب»: پیوندهای بین مولکولی هیدروژنی از پیوندهای کوالانسی بین اتم‌ها ضعیفتر است به گونه‌ای که وقتی مولکول آب به بخار تبدیل می‌شود پیوندهای هیدروژنی از بین می‌رود اما پیوندهای کوالانسی بین اتم‌های H و O برقرار می‌ماند.

عبارت «پ»: در ساختارهای شش ضلعی یخ، اتم‌های اکسیژن در رأس حلقوه‌های شش ضلعی قرار دارند.

(صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۶ کتاب درسی)

شیمی (۱) - عادی

-۱۷۱

«محمد خلاج تبراد»

آب اغلب چشمها، قناتها و رودخانه‌ها با وجود زلال و شفاف بودن خالص نیست زیرا دارای یون‌های مختلفی هستند که در آن‌ها حل شده است.

(صفحه‌های ۹۵ و ۹۷ کتاب درسی)

«ممدرضا وسلگری»

-۱۷۲

 $\text{Fe}_3(\text{SO}_4)_2 \Rightarrow$ ۱۲ اتم $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \Rightarrow$ ۱۳ اتم $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3 \Rightarrow$ ۱۴ اتم $\text{Al}(\text{NO}_3)_3 \Rightarrow$ ۱۳ اتم

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ کتاب درسی)

«حسن رهمنی کوکنده»

-۱۷۳

از میان مولکول‌های داده شده فقط مولکول‌های H_2O و H_2S قطبی بوده و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

مولکول‌های CO_2 ، N_2 و CH_4 در میدان الکتریکی جهت‌گیری نمی‌کنند، لذا مولکول‌های ناقطبی نامیده می‌شوند.

(صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲ کتاب درسی)

«علی مهدی»

-۱۷۴

فقط عبارت «الف» درست می‌باشد.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت الف) در سرتاسر محلول‌ها ترکیب شیمیایی و حالت فیزیکی یکسان است.

عبارت ب) حل جزیی از محلول است که حل شونده را در خود حل می‌کند ولی الزاماً جرم بیشتری ندارد، بلکه شمار مول‌های بیشتری دارد.

عبارت پ) گلاب مخلوطی همگن از چند ماده آلی در آب است.

عبارت ت) خواص محلول‌ها به خواص حل، حل شونده و مقدار هر یک از آن‌ها بستگی دارد.

(صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱ کتاب درسی)

«طاهر فشک (امن)»

-۱۷۵

$$\frac{1\text{L}}{1000\text{mL}} \times \frac{0.2\text{molNaOH}}{1\text{molNaOH}} \times \frac{40\text{gNaOH}}{1\text{molNaOH}} = 4\text{gNaOH}$$

$$\frac{1\text{L}}{1000\text{mL}} \times \frac{0.6\text{molNaOH}}{1\text{molNaOH}} \times \frac{40\text{gNaOH}}{1\text{molNaOH}} = 12\text{gNaOH}$$

$$= 12 - 4 = 8\text{g}$$

(صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب درسی)

«هاری زمانیان»

$$S = -\frac{1}{15} \theta + 36$$

$$\left. \begin{aligned} S &= -\frac{1}{15}(20) + 36 = 33 \\ S &= -\frac{1}{15}(70) + 36 = 25 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 33 - 25 = 8 / 5$$

ضریب θ منفی است، پس با افزایش دما انحلال پذیری کاهش می‌یابد.

جرم محلول در دمای 20°C درجه سلسیوس:

$$100 + 33 = 133\text{g}$$

$$\text{رسوب } ? \text{g} = \frac{7 / 5\text{g}}{133\text{g}} \times \text{ محلول سیر شده } 532\text{g} = 30\text{g}$$

30°C گرم ماده حل شونده رسوب می‌کند و جرم محلول سیر شده در دمای 50°C برابر 50.2 گرم است.

(صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۰۹ کتاب درسی)

«علی مهبدی»

همه عبارت‌های بیان شده درست هستند.

بررسی موارد:

(الف) با توجه به نمودار انحلال پذیری، انحلال پذیری NaNO_3 در دمای 30°C بیشتر از انحلال پذیری KNO_3 در همین دما است.

(ب) با توجه به نمودار، انحلال پذیری KNO_3 در دمای 35°C برابر 50 گرم

در 100 گرم آب است. پس با اضافه کردن 50 گرم نمک به 50 گرم آب تنها

25 گرم از آن حل می‌شود، بنابراین، 75 گرم محلول سیر شده خواهیم داشت.

(پ) با افزایش دما انحلال پذیری سدیم کلرید با شبیه ملایمی افزایش می‌یابد.

(ت) چون شبیه نمودار انحلال پذیری KNO_3 بیشتر از KCl است، بنابراین

تأثیر دما بر انحلال پذیری KNO_3 بیشتر خواهد بود.

(صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۰۹ کتاب درسی)

«بیهوده تقی زاده»

عبارت‌های «ب» و «پ» نادرست هستند.

مولکول‌های شکل «۱» به دلیل جهت‌گیری در میدان الکتریکی، قطبی می‌باشند

و مولکول‌های شکل «۲» ناقطبی می‌باشند و در میان مولکول‌هایی با جرم مولی

مشابه ترکیب با مولکول‌های قطبی به دلیل نیروی بین مولکولی قوی‌تر نقطه

جوش بالاتری دارند.

(صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۳ کتاب درسی)

-۱۸۵

«طاهر فشک (امن)»

$$\frac{\text{ جرم حل شونده}}{\text{ جرم محلول اولیه}} \times 100 = \frac{10}{100} \Rightarrow \frac{x}{100} = \frac{10}{200}$$

$$\Rightarrow x = 20\text{g}$$

$$\frac{\text{ جرم حل شونده}}{\text{ جرم محلول ثانویه}} \times 100 = \frac{20}{100} \Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{20+y}{200+y}$$

$$\Rightarrow y = 25\text{g}$$

(صفحه ۱۳۰ کتاب درسی)

-۱۸۰

«طاهر فشک (امن)»

نها عبارت «الف» نادرست است.

عبارة (الف) با استفاده از جریان برق منیزیم کلرید مذاب به عنصرهای سازنده اش تجزیه می‌شود.

$$? \text{ mol C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 = 1 \text{ L} \times \frac{100 \text{ mg}}{1 \text{ L}} \times \frac{1 \text{ mol}}{18000 \text{ mg}} \approx 5 / 5 \times 10^{-3}$$

(صفحه‌های ۱۰۲، ۱۰۵ و ۱۰۷ کتاب درسی)

-۱۸۱

«منصور سلیمانی ملکان»

$$? \text{ g Na}^+ (\text{aq}) = 2 \text{ L} \times \frac{1000 \text{ mL}}{1 \text{ L}} \times \frac{1 / 4 \text{ g}}{1 \text{ mL}} \times \frac{20 \text{ g NaOH}}{100 \text{ g}} \times \frac{\text{ محلول}}{\text{ محلول}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{4 \text{ g NaOH}} \times \frac{1 \text{ mol Na}^+}{1 \text{ mol NaOH}} \times \frac{24 \text{ g Na}^+}{1 \text{ mol Na}^+} = 24 \text{ g Na}^+ (\text{aq})$$

(صفحه ۱۳۰ کتاب درسی)

-۱۸۲

«علی مهبدی»

$$\text{ محلول} = \frac{\text{ جرم محلول}}{\text{ حجم محلول}} \rightarrow x = 80\text{g} \text{ mL}^{-1} \rightarrow x = 80\text{g} \text{ mL}^{-1}$$

$$\frac{\text{ جرم حل شونده}}{\text{ حجم محلول}} = \frac{y \text{ g K}_2\text{SO}_4}{80 \text{ g}} \times 100 \rightarrow y = 48 \text{ g K}_2\text{SO}_4$$

با توجه به معادله تفکیک K_2SO_4 ، مقدار مول یون سولفات را بدست می‌آوریم:

$$? \text{ mol SO}_4^{2-} = 48 \text{ g K}_2\text{SO}_4 \times \frac{1 \text{ mol K}_2\text{SO}_4}{174 \text{ g K}_2\text{SO}_4} \times \frac{1 \text{ mol SO}_4^{2-}}{1 \text{ mol K}_2\text{SO}_4}$$

$$= 0 / 28 \text{ mol SO}_4^{2-}$$

$$\frac{\text{ مول حل شونده}}{\text{ حجم محلول}} = \frac{0 / 28 \text{ mol}}{0 / 8 \text{ L}} = 3 / 5 \text{ mol L}^{-1}$$

(صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷ و ۱۰۸ کتاب درسی)

-۱۸۳

«بهزاد تقی زاده»

همه عبارت‌ها صحیح می‌باشند.

$$\frac{1 \cdot ad}{M} = \frac{10 \times 0 / 34 \times 0 / 9}{17} = 0 / 18 \text{ mol L}^{-1} = \text{ غلظت مولار}$$

(صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۴، ۱۰۶ و ۱۰۹ کتاب درسی)

-۱۸۴

«محمد رضا و سکری»

$$\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 \Rightarrow ۱۷ \text{ اتم}$$

$$\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \Rightarrow ۱۳ \text{ اتم}$$

$$(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3 \Rightarrow ۱۴ \text{ اتم}$$

$$\text{Al}(\text{NO}_3)_3 \Rightarrow ۱۳ \text{ اتم}$$

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ کتاب (رسی))

-۱۹۲

«محمد غلاچ نژاد»

ابتدا با توجه به غلظت محلول در حالت I و حجم آن، مقدار ماده حل شونده را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{حل شونده mol} = \frac{\text{حل شونده g}}{\text{محلول L}} \times \text{محلول L} = \text{حل شونده mol}$$

حال به کمک جرم رسوب تشکیل شده، جرم مولی A را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{حل شونده g} = \frac{\text{حل شونده mol}}{\text{حل شونده mol}} \times \text{حل شونده g} = \text{حل شونده g}$$

تنها جرم مولی NaBr برابر 10^3 گرم بر مول است.

(صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب (رسی))

-۱۸۸

«سید محمد رضا میر قائمی»

با توجه به نمودار صفحه ۱۰۵ کتاب درسی، ترتیب کاربردهای نمک خوارکی (NaCl) بر حسب درصد فراوانی آن به صورت زیر است:

(۱) تهییه گاز کلر، فلز سدیم، سودسوز آور و گاز هیدروژن <

ذوب کردن بخ در جاده‌ها (۲) > تولید سدیم‌ی کربنات (۳) > تغذیه جانواران (۴) > مصارف خانگی (۵)

(صفحه ۵۰ کتاب (رسی))

-۱۹۳

«علی مهیدی»

فقط عبارت «الف» درست می‌باشد.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت (الف) در سرتاسر محلول‌ها ترکیب شیمیایی و حالت فیزیکی یکسان است.

عبارت (ب) حل جزیی از محلول است که حل شونده را در خود حل می‌کند ولی

الاما جرم بیشتری ندارد، بلکه شمار مول‌های بیشتری دارد.

عبارت (پ) گلاب محلوطی همگن از چند ماده آلی در آب است.

عبارت (ت) خواص محلول‌ها به خواص حلال، حل شونده و مقدار هر یک از آن‌ها بستگی دارد.

(صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱ کتاب (رسی))

-۱۹۴

«طاهر فشکر امن»

-۱۹۵

$$\begin{aligned} \text{محلول L} &= \frac{\text{محلول L}}{۱۰۰\text{mL}} \times \frac{۰/۲\text{molNaOH}}{\text{محلول mL}} \times \frac{۴\text{gNaOH}}{\text{molNaOH}} \\ &= ۴\text{gNaOH} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{محلول L} &= \frac{\text{محلول L}}{۱۰۰\text{mL}} \times \frac{۰/۲\text{molNaOH}}{\text{محلول mL}} \times \frac{۴\text{gNaOH}}{\text{molNaOH}} \\ &= ۱۲\text{gNaOH} \end{aligned}$$

$$۱۲ - ۴ = ۸\text{g} \quad \text{جرم NaOH افزوده شده} \Rightarrow$$

(صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب (رسی))

-۱۹۶

همه عبارات صحیح است.

عبارت «ب»: آمونیوم سولفات ($(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$) دارای ۱۵ اتم است و منیزیم

هیدروکسید ($\text{Mg}(\text{OH})_2$) ۵ اتم دارد.

عبارت «پ»: هر دو نسبت بیان شده برابر ۲ می‌باشد.

عبارت «ت»: $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4(s) \xrightarrow{\text{H}_2\text{O(l)}} ۲\text{NH}_4^+(aq) + \text{SO}_4^{2-}(aq)$

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ کتاب (رسی))

«محمد رضا و سکری»

-۱۹۰

$$\frac{x\text{gNaOH}}{\text{درصد جرمی}} \times ۱۰۰ = \frac{\text{جرم محلول}}{\text{محلول}}$$

$$۲۵ = \frac{x\text{gNaOH}}{۸۰} \times ۱۰۰ \Rightarrow x = ۲۰\text{gNaOH}$$

$$\text{molNaOH} = \frac{۲۰\text{gNaOH}}{۴\text{gNaOH}} \times \frac{\text{molNaOH}}{۴\text{gNaOH}} = ۵\text{molNaOH}$$

$$\frac{\text{تعداد مول حل شونده}}{\text{لیتر محلول}} = \frac{۵}{۲} = \frac{\text{غلظت مولی}}{\text{لیتر محلول}}$$

$$۲ = \frac{۵}{\text{حجم محلول}} \Rightarrow \text{حجم محلول} = ۲۵\text{mL}$$

(صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب (رسی))

شیمی (۱) - موازی

-۱۹۱

«محمد غلاچ نژاد»

آب اغلب چشم‌ها، قنات‌ها و رودخانه‌ها با وجود زلال و شفاف بودن خالص نیست زیرا دارای یون‌های مختلفی هستند که در آن‌ها حل شده است.

(صفحه‌های ۹۵ و ۹۷ کتاب (رسی))

«منصور سلیمانی ملکان»

-۴۰۲

$$\begin{aligned} ? \text{gNa}^+ &= 2L \times \frac{100 \text{mL}}{1L} \times \frac{1/5 \text{g}}{\text{محلول mL}} \times \frac{2 \text{gNaOH}}{100 \text{g}} \\ &\times \frac{\text{molNaOH}}{4 \text{gNaOH}} \times \frac{\text{molNa}^+}{\text{molNaOH}} \times \frac{23 \text{gNa}^+}{\text{molNa}^+} = 245 \text{gNa}^+ \end{aligned}$$

(صفحه ۳۰، اکتاب درسی)

«علی میربدی»

-۴۰۳

$$\begin{aligned} \text{جرم محلول} &= \frac{x \text{g}}{8 \text{mL}} \rightarrow x = 8 \text{g} \\ \text{محلول} &= \frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{درصد جرمی}} = \frac{y \text{g K}_2\text{SO}_4}{\text{محلول g}} \times 100 \rightarrow y = 48 \text{g K}_2\text{SO}_4 \end{aligned}$$

با توجه به معادله تفکیک K_2SO_4 ، مقدار مول یون سولفات را بدست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} ? \text{mol SO}_4^{2-} &= 48 \text{g K}_2\text{SO}_4 \times \frac{1 \text{mol K}_2\text{SO}_4}{174 \text{g K}_2\text{SO}_4} \times \frac{1 \text{mol SO}_4^{2-}}{1 \text{mol K}_2\text{SO}_4} \\ &\approx 0.28 \text{mol SO}_4^{2-} \end{aligned}$$

$$\text{مول حل شونده} = \frac{0.28 \text{mol}}{0.8 \text{L}} = 3.5 \text{mol.L}^{-1}$$

(صفحه‌های ۳۰، ۳۱ و ۷، اکتاب درسی)

«بوزار تقیزاده»

-۴۰۴

همه عبارت‌ها صحیح می‌باشند.

$$\frac{1 \cdot ad}{M} = \frac{10 \times 0 / 34 \times 0 / 9}{17} = 0.18 \text{mol.L}^{-1} = \text{غلظت مolar}$$

(صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۵ و ۱۰۶، اکتاب درسی)

«حسن رحمتی کوکنده»

-۴۰۵

$$\text{محلول} = 2 \text{mL} \times \frac{1/5 \text{g}}{1 \text{mL}} = 32 \text{g}$$

$$\begin{aligned} ? \text{gCa}^{2+}(\text{aq}) &= 0.111 \text{gCaCl}_2 \times \frac{1 \text{molCaCl}_2}{111 \text{gCaCl}_2} \times \frac{1 \text{molCa}^{2+}}{1 \text{molCaCl}_2} \times \frac{40 \text{gCa}^{2+}(\text{aq})}{1 \text{molCa}^{2+}(\text{aq})} \\ &= 0.04 \text{gCa}^{2+}(\text{aq}) \end{aligned}$$

$$\text{ppm} = \frac{0.004}{32} \times 10^6 = 125 \text{ppmCa}^{2+}(\text{aq})$$

$$\begin{aligned} ? \text{gCl}^-(\text{aq}) &= 0.111 \text{gCaCl}_2 \times \frac{1 \text{molCaCl}_2}{111 \text{gCaCl}_2} \times \frac{2 \text{molCl}^-}{1 \text{molCaCl}_2} \times \frac{35 / 5 \text{gCl}^-(\text{aq})}{1 \text{molCl}^-(\text{aq})} \\ &= 0.071 \text{gCl}^-(\text{aq}) \end{aligned}$$

$$\text{ppm} = \frac{0.0071}{32} \times 10^6 = 221 \text{ppmCl}^-(\text{aq})$$

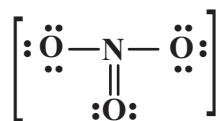
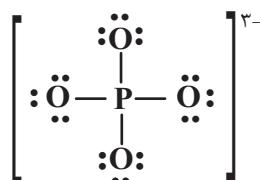
نکته: مجموع غلظت یون‌های Ca^{2+} و Cl^- بر حسب ppm باید برابر غلظت کل محلول بر حسب $(346 / 9) \text{ppm}$ باشد که تنها در گزینه «۱» بدین صورت است.

(صفحه ۳۰، اکتاب درسی)

«علی علمداری»

-۱۹۷

Na_3PO_4 : سدیم فسفات (۱)
 $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$: مس (II) نیترات (۲)

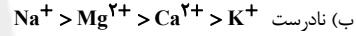
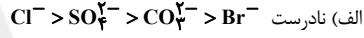
توجه کنید که در مس (II) نیترات تعداد آنیون نیترات برابر ۲ است.

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰، اکتاب درسی)

«طاهر فشک (امن)»

-۱۹۸

عبارت‌های «الف» و «ب» نادرست هستند.
 بررسی عبارت‌های نادرست:

(صفحه‌های ۹۳ و ۹۴، اکتاب درسی)

«سید محمد رضا میرقائمه»

-۱۹۹

پس از رقیق‌سازی یک محلول، شمار ذره‌های حل شونده در واحد حجم (غلظت) کاهش می‌یابد. از طرفی حالت فیزیکی هر دو محلول مایع است، اما درصد جرمی آن‌ها با یکدیگر برابر نیست. همچنین پس از رقیق کردن، تعداد ذره‌های حل شونده در محلول‌ها تغییر نمی‌کند، بلکه فقط ذرات حلal در محلول «ب» افزایش یافته است.

(صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۰۳، اکتاب درسی)

«طاهر فشک (امن)»

-۲۰۰

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول اولیه}} \times 100 \Rightarrow \frac{10}{100} = \frac{x}{200}$$

$$\text{جرم حل شونده اولیه} = 20 \text{g}$$

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول ثانویه}} \times 100 \Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{20+y}{200+y}$$

$$\text{جرم حل شونده افزوده شده} = 25 \text{g}$$

(صفحه ۳۰، اکتاب درسی)

«طاهر فشک (امن)»

-۲۰۱

تنهای عبارت «الف» نادرست است.
 عبارت «الف» با استفاده از جریان برق منیزیم کلرید مذاب به عنصرهای سازنده‌اش تجزیه می‌شود.

$$? \text{molC}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 = 1 \text{L} \times \frac{1 \cdot d\text{L}}{1 \text{L}} \times \frac{10 \cdot mg}{d\text{L}} \times \frac{1 \text{mol}}{18000 \cdot mg} = 5 / 5 \times 10^{-3}$$

(صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۱۰۵، اکتاب درسی)

دانشگاه

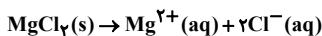
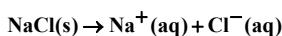
علمی

آموزی

«علی مؤیدی»

-۲۰۹

فرایند انحلال دو نمک یاد شده به صورت زیر است:

یون کلرید در هر دو فرایند ایجاد شده است پس:

$$\text{? mol Cl}^- = 5 / 85 \times 10^{-3} \text{ g NaCl} \times \frac{\text{1 mol NaCl}}{58.5 \text{ g NaCl}} \times \frac{\text{1 mol Cl}^-}{\text{1 mol NaCl}}$$

$$= 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

$$\text{? mol Cl}^- = 9 / 5 \times 10^{-3} \text{ g MgCl}_2 \times \frac{\text{1 mol MgCl}_2}{95 \text{ g MgCl}_2} \times \frac{2 \text{ mol Cl}^-}{\text{1 mol MgCl}_2}$$

$$= 2 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

در مجموع 3×10^{-4} مول یون کلرید در این محلول وجود دارد.

$$\text{ppm} = \frac{3 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^- \times \frac{35 \text{ g Cl}^-}{\text{1 mol Cl}^-}}{\frac{5 \text{ g H}_2\text{O}}{\text{1 mol H}_2\text{O}}} \times 10^6 = 213$$

نکته: با توجه به جرم اندازه حل شونده‌ها، جرم محلول را برابر با جرم حلال در

نظر می‌گیریم.

(صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۷ کتاب درسی)

«محمد رضا و سگری»

-۲۱۰

$$\frac{x \text{ g NaOH}}{\text{جرم محلول}} \times 100 = \text{درصد جرمی}$$

$$25 = \frac{x \text{ g NaOH}}{80} \times 100 \Rightarrow x = 20 \text{ g NaOH}$$

$$\text{? mol NaOH} = 20 \text{ g NaOH} \times \frac{\text{1 mol NaOH}}{40 \text{ g NaOH}} = 0.5 \text{ mol NaOH}$$

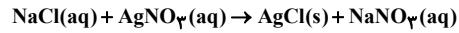
$$\text{تعداد مول حل شونده} = \frac{0.5}{\text{لیتر محلول}} \Rightarrow 2 = \frac{0.5}{\text{لیتر محلول}} = \text{غلظت مولی}$$

$$0.5 \text{ لیتر محلول} = 25 \text{ mL} = 0.25 \text{ L} = \text{حجم محلول}$$

(صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۴ و ۱۰۷ کتاب درسی)

«محمد رضا و سگری»

-۲۰۶

در ابتدا و انتهای واکنش غلظت یون‌های $\text{Na}^+(\text{aq})$ و $\text{NO}_3^-(\text{aq})$ ثابت می‌ماند، زیرا NaNO_3 محلول می‌باشد و واکنش بین یون‌های $\text{Na}^+(\text{aq})$ و $\text{NO}_3^-(\text{aq})$ اتفاق نمی‌افتد.

مجموع ضرایب مواد واکنش دهنده و فراورده در معادله واکنش انجام شده پکسان و برابر با ۲ می‌باشد.

این آزمایش برای شناسایی یون کلرید موجود در آب آشامیدنی استفاده می‌شود.

در ساختار رسوب AgCl(s) به ازای یک کاتیون Ag^+ یک آنیون Cl^- وجود دارد.

(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی)

«طاهر فشکر امن»

-۲۰۷

$$\text{M} = \frac{n}{V} \Rightarrow n = 0.4 \times 0.1 = 0.04 \text{ mol}$$

$$\text{? mol NaOH} = 2 / 40 \text{ g NaOH} \times \frac{\text{1 mol NaOH}}{40 \text{ g NaOH}} = 0.05 \text{ mol NaOH}$$

$$\text{? mol NaOH} = 0.04 + 0.05 = 0.09 \text{ mol}$$

$$\text{M} = \frac{n}{V} = \frac{0.1}{0.4} = 0.25 \text{ mol.L}^{-1}$$

(صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب درسی)

«محمد غلاچ نژاد»

-۲۰۸

ابتدا با توجه به غلظت محلول در حالت I و حجم آن، مقدار ماده حل شونده را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{حل شونده mol} = \frac{\text{حل شونده mol}}{\text{حجم آن L}} \times \text{حجم آن L} = \text{حل شونده mol}$$

حال به کمک جرم رسوب تشکیل شده، جرم مولی آن را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{حل شونده g} = \frac{\text{حل شونده mol}}{0.01 \text{ mol}} \times \text{حل شونده mol} = \text{حل شونده g}$$

تنها جرم مولی NaBr برابر 10^3 گرم بر مول است.

(صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی)